

2509y_Az_Qiyabi_Y2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2509y Firmanın iqtisadiyyatı

1 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursu aşağıdakılardan hansına aiddir:

- ☐ Makro və mezo iqtisadiyyat
- ☐ Makroiqtisadiyyat
- ☐ Mezo iqtisadiyyat
- ☐ Meqoiqtisadiyyat
- ☒ Mikro iqtisadiyyat

2 Yanacaq-energetika kompleksi aşağıdakılardan hansının subyektidir?

- ☐ Makro və mikro iqtisadiyyatın
- ☐ Makroiqtisadiyyatın
- ☐ Mikro iqtisadiyyatın
- ☒ Mezo iqtisadiyyatın
- ☐ Meqoiqtisadiyyatın

3 Ölkədə ümumi milli məhsulun istehsalı dinamikasındakı dəyişiklikləri tədqiqi ilə iqtisad elminin hansı qolu məşğul olur?

- ☒ Makroiqtisadiyyat
- ☐ Meqoiqtisadiyyat
- ☐ Mezo və mikro iqtisadiyyat
- ☐ Mezo iqtisadiyyat
- ☐ Mikro iqtisadiyyat

4 İqtisadiyyatın istehsal sahələri, müxtəlif müəssisə və firmaları, əmtəə və maliyyə bazarları, bankları, ev təsərrüfatı kimi iqtisadi strukturları və onların ünsürlərinin fəaliyyətini hansı elm tədqiq edir?

- ☒ Mikro iqtisadiyyat
- ☐ Makroiqtisadiyyat
- ☐ Mezo və meqoiqtisadiyyat
- ☐ Meqoiqtisadiyyat
- ☐ Mezo iqtisadiyyat

5 İqtisad elmi aşağıdakı elm sahələrinin hansına aiddir?

- ☐ dəqiq elmlər
- ☐ təbiət elmləri
- ☐ texniki elmlər
- ☒ ictimai elmlər

6 Müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində hansı elmi metodlardan istifadə edilir?

amortizasiyanın hesablanması üçün açıq metodlardan

«orta xərclər üstəgəl mənfəət», "hiss edilən faydalılıq" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodlarından

analitik-hesablama, təcrübi-eksperimental və statistik metodlardan

inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodlardan

- statistik müşahidə, müqayisəli təhlil metodlarından

7 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin iqtisadi məsələlərinin öyrənilməsində istifadə edilən tədqiqat metodu deyil?

iqtisadi-riyazi metodları

müqayisəli təhlil, statistik müşahidə və sistemli yanaşma metodları

analiz və sintez

induksiya və deduksiya metodları

- inzibati, iqtisadi və sosial-psixoloji metodları

8 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun obyekti hansıdır?

müəssisədə baş verən iqtisadi proseslərin qanunauyğunluqlarının öyrənilməsi

müəssisə birlikləri, sənaye sahələri

- müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti

müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri

Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının öyrənilməsi

9 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun predmeti hansıdır?

- Mövcud istehsal münasibətlərinin doğurduğu obyektiv iqtisadi qanunların müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətindəki təzahür formalarının, mövcud olan ümumi qanunauyğunluqların öyrənilməsi

müəssisə birlikləri, sənaye sahələri, milli iqtisadiyyatın davamlı inkişaf məsələlərinin öyrənilməsi

müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri

müəssisələr, onların istehsal təsərrüfat fəaliyyəti və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin araşdırılması

müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluq problemləri və makroiqtisadi tarazlıq məsələlərinin öyrənilməsi

10 Müəssisənin iqtisadi və texniki səviyyəsini müəyyən edən amillərə aiddir.

əmək kollektivinin sosial inkişafı, fiskal siyasət, monetar siyasət

investisiya fəaliyyəti, əmək haqqının yüksəldilməsi və sosial müdafiə sisteminin inkişafı

- elmi-texniki tərəqqi, istehsalın və əməyin təşkili, innovasiya fəaliyyəti

müəssisələrin dövlət tənzimlənməsi, məşğulluğun artırılması və makroiqtisadi tarazlığın təmin edilməsi

müəssisələrin səmərəli yerləşdirilməsi və dövlət büdcəsinin gəlirlərinin artırılması

11 Sahə nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

Nəqliyyatın iqtisadiyyatı

- Menecment

Sənayenin iqtisadiyyatı

Aqrar sənaye kompleksinin iqtisadiyyatı

Tikintinin iqtisadiyyatı

12 Mövzu nişanəsi üzrə ixtisaslaşmış konkret iqtisad elmlərinə aid deyil

Marketing

- Müəssisənin iqtisadiyyatı

Maliyyə

Əməyin iqtisadiyyatı

Biznesin təşkili

13 Müəssisənin iqtisadiyyatı kursunun tədrisi prosesində öyrənilmir:

marketing və məhsulun satışı məsələləri

innovasiya və investisiya fəaliyyəti ilə əlaqədar məsələlər

xarici iqtisadi fəaliyyətlə əlaqədar məsələləri

- müəssisədə istehsalın texniki məsələləri

maliyyə məsələləri və müəssisənin ödədiyi vergilər

14 Aşağıdakı səviyyələrdən hansında tədqiqat və təhlil işinin bütünlükdə milli iqtisadiyyat səviyyəsində aparılır?

Ev təsərrüfatının iqtisadiyyatı

- Makroiqtisadiyyat

Mikroiqtisadiyyat

Müəssisənin iqtisadiyyatı

Firmanın iqtisadiyyatı

15 Aşağıdakılardan hansı proseslərin müəssisəyə aidiyyəti yoxdur?

- müəssisədə siyasi münasibətlər formalaşır

müəssisə iqtisadiyyatının istehsal və təşkilati strukturunu əmələ gətirir

müəssisədə əsas iqtisadi proseslər baş verir

müəssisədə istehsalın texnologiyası və keyfiyyəti problemləri kəşifir

müəssisədə iqtisadi münasibətlər formalaşır

16 Müəssisələrin qarşısında duran əsas vəzifələrə aid deyil

- dövlət büdcəsinə ödənilən vergilərin həcmi artırmaq

əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsinə və fondveriminin artırılmasına nail olmaq

buraxılacaq məhsulların keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq
ən az xətlə daha yüksək iqtisadi nəticələr əldə etmək
müəssisənin maliyyə resurslarından səmərəli istifadə etmək

17 Müəssisənin istehsal potensialı nədir?

- ☐ müəssisə məhsullarının satıla biləcək maksimum həcmi
- ☐ müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı və istehsal gücü
- ☐ bazarın yerli məhsul tutumu
- ☐ müəssisənin illik istehsal həcmi
- ☒ müəssisənin kadrları, istehsal vasitələri, informasiya və maliyyə vəsaitlərinin məcmusudur

18 Müəssisənin quruluşunun formalaşmasına aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsi
- ☐ istehsalın həcmi
- ☐ məhsulun konstruktiv quruluşu və onun hazırlanması texnologiyası
- ☒ müəssisənin nizamnamə fondu
- ☐ məhsulun nomenklaturası

19 Müəssisənin istehsal quruluşuna aid deyil

- ☐ müəssisənin məhsul buraxılışında ayrı-ayrı istehsal bölmələrinin paylarını
- ☐ istehsal bölmələrinin istehsalın ümumi həcmində payları
- ☐ istehsal bölmələrinin əsas fondlarının onların ümumi həcmində payları
- ☐ istehsal bölmələrinin işçilərinin onların ümumi sayında payları
- ☒ müəssisənin istehsal bölmələrində işləyənlərin sayında ayrı-ayrı kateqoriyalı işçilərin payları

20 Məhsulun istehsalında iştirak etməyən bölmə hansıdır?

- ☐ xidmətedici sex
- ☒ sosial-məişət bölməsi
- ☐ yardımçı sex
- ☐ əsas sex
- ☐ köməkçi sex

21 Müəssisənin əlaltı sexləri nə ilə məşğul olurlar?

- ☐ müəssisədə profil məhsulların istehsalını həyata keçirirlər
- ☐ köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar
- ☐ əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar
- ☒ müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər
- ☐ xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

22 Müəssisə ləğv edilərkən hansı kreditorların tələbləri ilk növbədə ödənilir?

- Birinci növbədə qalan kreditorlar ilə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir
- Birinci növbədə işdən çıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır
- Birinci növbədə müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
- Birinci növbədə büdcəyə məjburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

23 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- müəssisə yaradılarkən müəyyən edilir
- Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir
- dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir

24 Müəssisə bölündükdə onun öhdəlikləri:

- yaranan müəssisələrdən biri kreditorlara verilməklə öhdəliklər ödənilir
- onun öhdəlikləri bölüşdürücü akt üzrə uyğun hissələrdə yaranan yeni müəssisələrə keçir
- onun öhdəlikləri müəssisələrdən birinə keçir
- mövcud öhdəliklər ləğv edilir
- onun öhdəlikləri əmlakı hesabına ödənilir

25 Müəssisənin istehsal quruluşu

- onun dövrü vəsaitlərinin strukturunu əks etdirir
- onun daxili bölmələrinin tərkibi və nisbətlərini əks etdirir
- onun idarəetmə strukturudur
- onun təsərrüfat fəaliyyətinin idarə edilməsi mexanizmidir
- onun kapitalının strukturunu əks etdirir

26 Fəaliyyət miqyasına görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- xırda, böyük və transmilli müəssisələrə
- kiçik, böyük, qarışıq müəssisələrə
- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə

27 İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisələr bölünürülər:

- ixtisaslaşdırılmış, axınlı və fərdi müəssisələrə

- ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq müəssisələrə
istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
ixtisaslaşdırılmış, ixtisaslaşdırılmış, kombinəlanmış müəssisələrə
kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə

28 Müəssisə ləğv edilmir:

- lazımı xüsusi icazə (lisenziya) olmadan fəaliyyət göstərdikdə
qanunla qadağan edilmiş fəaliyyət həyata keçirdikdə
onun yaradılması zamanı yol verilmiş qanunvericilik pozuntuları ilə əlaqədar
onun təsisçilərinin (iştirakçılarının) ümumi yığıncağının qərarı ilə
- onun təsisçiləri (iştirakçıları) dəyişdikdə

29 Müəssisənin ləğv edilməsi prosesinə aid deyil

- onun kreditorlarla rəqlərin irəli sürdükkləri tələblərin siyahısının müəyyən edilməsi
onun kreditorlarını aşkar edilməsi və debitor borclarının alınması
- onun kadrlarının tərkibinin müəyyən edilməsi
onun əmlakının tərkibinin müəyyən edilməsi
onun kreditorlarının tələblərini bildirməsi qaydası və müddəti haqqında məlumatın dərc edilməsi

30 Müəssisənin xarici mühitini formalaşdırən subyektlərə aid deyil

- borc verən qurumlar
dövlət orqanları
onun məhsulunun potensial və mövcud istehlakçıları
- onun kadrları
onun təhcizatçıları

31 Müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti ilə əlaqədar qərarların qəbul edilməsində nəzərə alınmayan amillər:

- potensial və mövcud alıcıların zövqlərinin dəyişməsi
müəssisənin istehsal gücü
müəssisənin istehsal potensialı
müəssisənin qarşısına qoyulan məqsədlər
- müəssisənin fəaliyyət göstərəmədiyi sahələrdə əsas fondların qurluşunda baş verən dəyişikliklər

32 Müəssisənin hüquqi şəxs kimi xüsusiyyətlərinə aid deyil

- müəssisə öz öhdəliklərinə görə müstəqil məsuliyyət daşıyır
müəssisə, iştirakçılarının mülkiyyətindən fərqli olan, xüsusiləşmiş mülkiyyətə malik olur
müəssisə, müstəqil iradəyə malik olur

müəssisə, iştirakçılarının tərkibindən asılı olmayaraq, prinsipcə, müddətsiz mövcud olur

- müəssisənin bağladığı əqdlərə görə yaranan öhdəlikdə onun rəhbərinin şəxsi öhdəliklərinə çevrilir

33 Hansı halda müəssisə törəmə müəssisəsi hesab edilir?

bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 25 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa və bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun hamısını yaxın iki ildə almalıdırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 49 faizinə malikdirsə və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun istehsal etdiyi məhsulun 75 faizini alırsa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə və bu iştirak payı müəssisənin ümumi yığıncağını istənilən vaxı çağırmağa imkan verirsə, onda ikinci müəssisə birincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir

34 Asılı müəssisə nədir?

- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 20 faizdən çox paya malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin istehsal etdiyi məhsulların hamısını alırsa, onda birinci müəssisə ikincinin törəmə müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalının 100 faizinə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında üstün iştirakına və ya onlar arasında bağlanmış müqaviləyə görə onun qəbul etdiyi qərarları müəyyənləşdirmək imkanına malik olursa, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir
- bir müəssisə digərinin nizamnamə kapitalında 10 faizə malikdirsə, onda ikinci müəssisə birincinin asılı müəssisəsi hesab edilir

35 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə öz əmlakları ilə tam məsuliyyət daşıyırlar?

komandit ortaqlıq

məhdud məsuliyyətli müəssisə

açıq tipli səhmdar cəmiyyət

qapalı tipli səhmdar cəmiyyət

- tam ortaqlıq

36 Qapalı tipli səhmdar cəmiyyətlərdə səhmdarların maksimum sayı nə qədər olmalıdır?

100 nəfər

- 50 nəfər

40 nəfər

55 nəfər

49 nəfər

37 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi formasında bütün iştirakçılar (müəssisənin təsisçiləri və ya sahibləri) müəssisənin öhdəliklərinə görə yalnız müəssisənin nizamnamə fonduna qoyduqları pay həcmində məsuliyyət daşıyırlar?

komandit ortaqlıq

təsərrüfat ortaqlıqları

əlavə məsuliyyətli müəssisə

- məhdud məsuliyyətli müəssisə

tam ortaqlıq

38 Adi səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- 75 faizindən az ola bilməz
- hədd yoxdur
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 50 faizindən çox ola bilməz

39 İmtiyazlı səhmlər səhmdar cəmiyyətin Nizamnamə kapitalının:

- hədd yoxdur
- 25 faizindən çox ola bilməz
- 100 faizini təşkil etməlidir
- 50 faizindən çox olmalıdır
- 75 faizindən az ola bilməz

40 Müəssisənin ölçüsünü təyin etmək üçün istifadə olunan əsas göstərici hansıdır?

- mənfəətin həcmi
- işçilərin sayı və illik dövriyyəsinin həcmi
- sahə mənsəbiyyəti
- satışın həcmi
- aktivlərin dəyəri

41 Sənaye müəssisələrinin istehsal strukturunun hası tipləri mövcuddur?

- mexaniki, təşkilati və texnoloji tiplər
- texnoloji, əşya və təşkilati tiplər
- texnoloji, predmet və qarışıq tiplər
- texniki, predmet (əşya) və qarışıq tiplər
- texnoloji, iqtisadi və təşkilati tiplər

42 İstehsalın strukturunun hansı tipində sex həmcins texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üzrə ixtisaslaşır?

- qarışıq tip
- texniki tip

predmet tip

● texnoloji tip

təşkilati tip

43 İstehsalın strukturunun hansı tipində sexlər müəyyən məmulatların və ya onların hissələrinin hazırlanması üzrə ixtisaslaşırlar?

qarışıq tip

təşkilati tip

● predmet tip

texnoloji tip

texniki tip

44 Müəssisə ləğv edilərkən ikinci növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır

● müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır
işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır

ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

45 Müəssisə ləğv edilərkən üçüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır

müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır

● işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır

ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

46 Müəssisə ləğv edilərkən dördüncü növbədə onun hansı kreditorlarının tələbləri ödənilir?

təsisçilər ilə hesablaşmalar aparılır

müvafiq vədəli ödənişlərin kapitallaşdırılması yolu ilə o fiziki şəxslərin tələbləri ödənilir ki, ləğv edilən müəssisə onların qarşısında həyata və ya sağlamlığa zərər vurulması üçün məsuliyyət daşıyır

işdənçıxma müavinətlərinin verilməsi, əmək müqaviləsi üzrə işləyən şəxslərin əməyinin ödənilməsi və müəlliflik müqavilələri üzrə haqların ödənilməsi üzrə hesablaşmalar aparılır

ləğv edilən müəssisənin əmlakının girov qoyulması ilə təmin edilmiş öhdəliklər üzrə kreditorların tələbləri ödənilir

● büdcəyə məcburi ödənişlər üzrə borc ödənilir

47 Buraxılan məhsulun iqtisadi təyinatına görə müəssisələr bölünürlər:

kiçik və orta müəssisələrə

istehsal və kommersiya müəssisələrinə

əl əməyinə əsaslanan və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

- istehlak şeyləri və istehsal vasitələri istehsal edən müəssisələrə ixtisaslaşdırılmış və universal müəssisələrə

48 Müəssisənin təşkilati-hüquqi formalarına aiddir?

- dövlət müəssisəsi və xarici müəssisə
- məhdud məsuliyyətli müəssisə və səhmdar cəmiyyəti
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələri
- kiçik, orta və iri müəssisələr
- özəl müəssisə və müştərək müəssisə

49 İstehsalın təşkilati tipinə görə sənaye müəssisələri bölünürülər:

- axınlı, dəstəli və fərdi müəssisələrə
- kütləvi, seriyalı və fərdi müəssisələrə
- kiçik, orta və iri müəssisələrə
- istehsal, kommersiya və xidmət müəssisələrinə
- əl əməyinə əsaslanan, mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış müəssisələrə

50 Müəssisənin hansı təşkilati-hüquqi forması təsis edilərkən müqavilə tərtib edilmir?

- səhmdar cəmiyyətlər
- şərikli və payçı müəssisələr
- fərdi müəssisələr
- məhdud məsuliyyətli müəssisələr
- şərikli müəssisələr

51 İstehsal müəssisəsində işlənmiş yağların regenerasiyası ilə məşğul olan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- əsas sexə
- sosial-məişət bölməsinə
- yardımçı sexə

52 İstehsal müəssisəsində tara hazırlayan sexlər aşağıdakılardan hansına aiddir?

- yardımçı sexə
- əsas sexə
- xidmətedici sexə
- köməkçi sexə
- sosial-məişət bölməsinə

53 İstehsal müəssisəsində anbar təsərrüfatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ əsas sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ yardımçı sexə
- ☐ köməkçi sexə
- ☒ xidmətedici sexə

54 İstehsal müəssisəsində su təchizatı aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ köməkçi sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

55 İstehsal müəssisəsində eksperimental sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ yardımçı sexə
- ☐ əsas sexə
- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ köməkçi sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə

56 İstehsal müəssisəsində kompressor stansiyaları aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ yardımçı sexə
- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ köməkçi sexə
- ☐ əsas sexə

57 İstehsal müəssisəsində nəqliyyat və enerji sexləri aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ sosial-məişət bölməsinə
- ☐ köməkçi sexə
- ☒ xidmətedici sexə
- ☐ əsas sexə
- ☐ yardımçı sexə

58 İstehsal müəssisəsində model sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

- ☐ xidmətedici sexə
- ☒ köməkçi sexə

əsas sexə

yardımcı sexə

sosial-məişət bölməsinə

59 İstehsal müəssisəsində təmir sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

yardımcı sexə

əsas sexə

☒ köməkçi sexə

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

60 İstehsal müəssisəsində alət sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

əsas sexə

☒ köməkçi sexə

61 Toxuculuq fabriklərində naxışvurma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

62 Toxuculuq fabriklərində toxucu sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

63 Toxuculuq fabriklərində əyirici sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

64 Metallurgiya kombinatlarında koks sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

65 Metallurgiya kombinatlarında yayma (prokat) sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

66 Metallurgiya kombinatlarında marten sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

67 Metallurgiya kombinatlarında domna sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

68 Maşınqayırma zavodlarında yığma sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

☒ əsas sexə

köməkçi sexə

69 Maşınqayırma zavodlarında hazırlıq sexi aşağıdakılardan hansına aiddir?

xidmətedici sexə

sosial-məişət bölməsinə

yardımcı sexə

● əsas sexə

köməkçi sexə

70 Müəssisənin əsas sexlərin istehsal tullantılarından təkrar istifadə edilməsi (təkrar istehsalı) məqsədilə hansı sex yaradılır?

xidmətedici sex

sosial-məişət bölməsi

● yardımçı sex

əsas sex

köməkçi sex

71 Müəssisənin xidmətedici sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

● əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar

əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər

yardımcı sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

72 Müəssisənin köməkçi sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

əsas və köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar

● əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər

xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

73 Müəssisənin əsas sexiləri nə ilə məşğul olurlar?

● texnoloji prosesin hansısa mərhələsinin yerinə yetirilməsi ilə məşğul olurlar

köməkçi sexlərin normal işləmələri üçün zəruri şəraiti yaradırlar

əsas sexlərin normal işləmələri üçün şərait yaradırlar

müəssisədə istehsal tullantılarından təkrar emalını həyata keçirirlər

xidmətedici sexlərin normal fəaliyyəti üçün şərait yaradırlar

74 Müəssisə miqyasında istehsalın təşkili hansı aspektlərdə həyata keçirilir?

● məkan, zaman və funksional aspektlərdə

universal, zaman və funksional aspektlərdə

məkan, qarışıq və funksional aspektlərdə

məkan, zaman və beynəlxalq aspektlərdə

universal, qarşıq və funksional aspektlərdə

75 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisənin ahəngdar işləməsində əsas rol oynayır?

texnoloji maşın və avadanlıqların təmirinin təşkili

təchizatın təşkili

● istehsalın təşkili

əməyin təşkili

alət təsərrüfatının təşkili

76 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aid deyil?

● yalnız universal avadanlıqlardan istifadə

avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

istehsal prosesinin böyük sayda əməliyyatlara bölünməsi

istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması

77 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aid deyil?

bir neçə növ materialın eyni zamanda emalı

eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi

● ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması

bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi

78 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin fərdi üsuluna aiddir?

istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması

avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi

ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması

● istehsalı təkrar olunmayan geniş nomenklaturanın olması

emal olunacaq materialın istehsala partiyalarla buraxılması

79 Aşağıdakılardan hansı istehsal tsiklinin azaldılmasının əsas istiqamətlərinə aid deyil?

● məhsulun fondtutumunun azaldılması

təbii proseslərin süni üsulların köməyi ilə sürətləndirilməsi

nəqliyyat və nəzarət əməliyyatlarının texnolocı əməliyyatlarla səmərəli şəkildə əlaqələndirilməsi

texnologiyanın təkmilləşdirilməsi

növbələrarası fasilələrin azaldılması məqsədilə müəssisənin iş reciminin təkmilləşdirilməsi

80 İstehsal prosesləri mürəkkəblik dərəcəsinə görə necə təsnifləşdirilir?

əsas, köməkçi və fərdi istehsal prosesləri

mexaniki və fiziki-kimyəvi istehsal prosesləri

- sintetik, analitik və birbaşa istehsal prosesləri

əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal prosesləri

dəstəli, fərdi və əsas istehsal prosesləri

81 Kiçik seriyalı istehsallar üçün təhkimetmə əmsalı bərabərdir:

11 – 20

16 -20

10-15

1 – 10

- 21 – 40

82 Təhkimetmə əmsalı necə hesablanır?

- vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloci əməliyyatların iş yerlərinin sayına nisbəti kimi

birqərarlıq göstəricisinin ahəngdarlıq göstəricisinə nisbəti kimi

vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan ahəngdarlıq göstəricisinin birqərarlıq göstəricisinə nisbəti kimi

iş yerlərinin vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan texnoloji əməliyyatların sayına nisbəti kimi
vaxt vahidi ərzində yerinə yetirilən və ya yetirilməli olan vaxt vahidi ərzində qurulmuş avadanlıqların işçilərin sayına nisbəti kimi

83 əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi zamanı istehsal tsiklinin uzunluğu necə hesablanır?

dəstədəki detalların sayının bir detalın sexdə qalma vaxtına hasili kimi.

dəstədəki detalların daşınması üçün sərf olunan vaxtın ölçülməsi kimi

dəstədəki detalların emalı zamanı təbii proseslərə sərf olunan vaxtın cəmi kimi

- dəstədəki detalların sayı ilə bütün əməliyyatlar üzrə bir detalın emalına sərf edilən vaxtın hasili kimi

dəstədəki detalların sayının bir detalın sexlərə daşınmasına faktiki vaxt sərfinə hasili kimi

84 İstehsalın təşkilinin formalarına nə aid deyil ?

düzxətli forma

- analitik forma

predmet forması

texnoloci forma

fərdi forma

85 Dəstəli istehsalda ehtiyat məmulatın həcmi:

məmulatlara günlük minimum tələbatın sexlərin sayına hasili kimi müəyyən olunur

- məmulatlara orta günlük tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

məmulatlara günlük maksimum tələbatla minimum tələbat arasındakı fərqin istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili

məhsullara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

məmulatlara günlük maksimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

məmulatlara günlük minimum tələbatın istehsal tsiklinin uzunluğuna hasili kimi müəyyən olunur

86 Dövriyyə ehtiyat məmulatı nə vaxt yaradılır?

zadəllərə olan günlük minimum tələbatı ödəmək üçün yaradılır

bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına bərabər olduğu halda yaradılır

ayrı-ayrı iş yerlərində, istehsal sahələri-ndə istehsalın həcmnin artırılması üçün yaradılır

- bir iş yerində əməliyyata sərf olunan vaxtın başqasına nisbətən fərqləndiyi halda yaradılır
iş yerlərinin əvvəlcədən nəzərdə tutulmamış boşdayanmalar yarandığı və zay məhsulların buraxıldığı təqdirdə sığortalanmaq üçün yaradılır

87 İstehsal tsiklinin uzunluğu göstəricisindən:

satış kanallarını müəyyən etmək üçün istifadə edilir

məhsulun maliyyə vəziyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur

- bitməmiş istehsalın həcmi hesablayarkən istifadə olunur

müəssisənin istehsal edilən məhsulların keyfiyyətini qiymtləndirərkən istifadə olunur

kollektivin sosial inkişafını planlaşdırarkən istifadə edilir

88 İstehsal prosesləri təşkili tipinə görə necə qruplaşdırılır?

dəstəli, kütləvi, seryalı

fərdi, dəstəli, kütləvi

fərdi, dəstəli, axınlı

- fərdi, seryalı, kütləvi

fərdi, kütləvi, axınlı

89 əməliyyatın tempi:

materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir

- vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir

vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir

vaxt vahidi ərzində istehsal edilmiş detallara sərf olunan əməlin kəmiyyətini əks etdirir

vaxt vahidi ərzində əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir

90 əməliyyatın taktı:

müəssisədə bir gündə istehsal edilmiş detalların sayını əks etdirir

əməliyyata daxil olan materialların sayını özündə əks etdirir

- materialın və ya materiallar partiyasının əməliyyatda qaldığı vaxtı özündə əks etdirir

vaxt vahidi ərzində əməliyyata daxil olan detalların sayını əks etdirir

əməliyyatda iştirak edən işçilərin sayını əks etdirir

91 Məhsulun hazırlanmasındakı roluna görə istehsal prosesi:

- normal, cari və perspektiv istehsal proseslərinə ayrılır
- əsas, köməkçi və xidmətedici istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, kütləvi və seriyalı istehsal proseslərinə ayrılır
- fərdi, dəstəli və axınlı istehsal proseslərinə ayrılır
- əmək, təbii və fərdi istehsal proseslərinə ayrılır

92 İstehsal prosesinə nə daxil deyil?

- təbii proseslər
- xidmətedici əmək prosesi
- köməkçi əmək prosesi
- əsas əmək prosesi
- tədavül prosesi

93 Aşağıdakı prinsiplərdən hansı istehsalın təşkili prinsiplərinə aid deyil?

- fəsiləsizlik prinsipi
- mütanasiblik prinsipi
- bərabərlik prinsipi
- ahəngdarlıq prinsipi
- paralellik prinsipi;

94 İstehsal tsikli nədir?

- xammalın əsas köməkçi və xidmətedici sexlərdə olma vaxtıdır
- xammalın əsas sexdə olma vaxtıdır
- xammalın istehsala daxil olduğu andan onun istehlakına qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın istehsala daxil olduğu andan hazır məhsula çevrilməsinə qədər olan vaxt intervalıdır
- xammalın əsas və köməkçi sexdə olma vaxtıdır

95 Məhsulun hazırlanmasında maşınqayırma müəssisəsində aşağıdakı sexlərindən hansı əsas sex hesab edilir?

- tara sexi
- yığma sexi
- alət sexi
- təmir sexi
- enerji sexi

96 Müəssisənin sexli quruluşunda onun ilk əsas inzibati-istehsal vahidinə aiddir:

- idarəetmə aparatı

iş yeri

istehsal sahəsi

☒ sex

briqada

97 İstehsal prosesləri təşkili üsuluna görə necə qruplaşdırılır?

kütləvi, fərdi, seryalı

dəstəli, fərdi, kütləvi

☒ fərdi, dəstəli, axınlı

dəstəli, seryalı, axınlı

kütləvi, fərdi, axınlı

98 İstehsalın təşkilinin hansı üsulu iqtisadi cəhətdən daha səmərəlidir?

avtomatlaşdırılmış çevik istehsal

☒ axınlı

fərdi

dəstəli

dəstəli-fərdi

99 İstehsalın təşkilinin fərdi forması xarakterizə olunur:

xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə

əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

☒ əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə

əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə

100 İstehsalın təşkilinin qarışıq forması xarakterizə olunur :

☒ materialların istehsala ardıcıl, paralel və ya qarışıq şəkildə verilməsi ilə qarışıq və ya xətti struktura əsaslanan əsas və köməkçi əməliyyatların vahid istehsal prosesində birləşdirilməsinə əsaslanması ilə

əməliyyatların bütövlükdə bir iş yerində yemə yetirilməsi ilə

xammal və materialın istehsala verilməsinin paralel – ardıcıl ötürülməsi ilə qarışıq məkan strukturu ilə

əmək predmetlərinin ardıcıl verilməsinə əsaslanan sex strukturları ilə

əmək predmetlərinin texnoloji prosesə ardıcıl verilməsi əsasında xətti strukturla

101 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəssisənin qarşılıqlı əlaqəli və biri-birindən asılı olan bölmələrinin vaxt vahidi ərzində mümkün olan bərabər məhsuldarlığını nəzərdə tutur?

paralellik prinsipi

bərabərlik prinsipi

☒ mütanasiblik prinsipi

fasiləsizlik prinsipi

ahəngdarlıq prinsipi

102 İstehsalın təşkilinin hansı prinsipi müəyyən miqdar məhsulun hazırlanması üzrə istehsal prosesi və onu təşkil edən ayrı-ayrı tərkib hissələrinin eyni vaxtdan bir təkrar olunmasına əsaslanır?

paralellik prinsipi

bərabərlik prinsipi

mütənasiblik prinsipi

fasiləsizlik prinsipi

- ahəngdarlıq prinsipi

103 Vaxta görə əməliyyatların yerinə yetirilməsinin təşkili formaları hansılardır?

- ardıcıl, paralel və qarşıq formaları
- ardıcıl, paralel və fasiləsiz formaları
- ahəngdar, paralel və qarşıq formaları
- ardıcıl, bərabər və qarşıq formaları
- ardıcıl, fərdi və qarşıq formaları

104 İstehsal prosesinin təşkilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

məhsul buraxılışının ahəngdarlığını və bərabərliyini təmin etmək üçün iş yerləri arasında qarşılıqlı səmərəli əlaqələrin təmin olunması

- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- istehsal prosesinin əməliyyatlara bölüşdürülməsi
- texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsinin səmərəli üsul və fəndlərinin müəyyən edilməsi
- sexlərdə və istehsal sahələrində istifadə edilən avadanlıqların düzgün yerləşdirilməsi

105 İstehsalın tipi müəyyən olunur:

- istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, fiziki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə;
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, sabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, sabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə
- məhsulun nomenklaturasının genişliyi, buraxılışın müntəzəmliyi, sabilliyi və həcmi ilə şərtlənən istehsalın texniki, təşkilati və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

istehsalın texniki, təşkilati, texnoloji, mexaniki, kimyəvi və iqtisadi xüsusiyyətləri ilə

106 Müəssisədə istehsalın təşkili əhatə edir?

iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin ərazi baxımından düzgün yerləşdirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrini ilə müəssisənin səmərəli təminatına yönəldilmiş təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman və məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinə yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir
- iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin artırılmasına yönəldilmiş texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

iş qüvvəsi, əmək predmetləri və əmək vasitələrinin zaman baxımından keyfiyyətlərinin artırılmasına yönəldilmiş

iş qatnışçılarının, emək proqramının və emək fəhlələrinin zamanı və maddi imkanları, iş yerinin amillərinə, iş yerinin texniki-təşkilati tədbirlər kompleksini əhatə edir

107 əmək cisminin hansı hərəkət formasında istehsal tsikli daha qısa olur?

ardıcıl-qarışıq

qarışıq

ardıcıl

● paralel

paralel-qarışıq

108 Müəssisədə normalaşdırılan işlərin icrası üçün fəhlə kadrlara tələbat necə hesablanır?

bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vururlar

istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

● bir məmulatın istehsalına vaxt normasını istehsal proqramı üzrə məmulatların sayına vurub 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

bir məmulatın istehsalına vaxt normasını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna bölünür

bir məmulatın istehsalına vaxt normasını, istehsal proqramı üzrə məmulatların sayını 1 fəhlənin faydalı iş vaxtı fonduna vururlar

109 əməyin təşkilinə və müəssisə kollektivinin idarə edilməsinə aid olmayan nədir?

işçilərin işə qəbul olunması

● istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

əməyin stimullaşdırılması

kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması

işçilərin arasında iş bölgüsünün aparılması

110 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

ye-ni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili

mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi

● istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi

istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

111 əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin təşkilati amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

istehsalın mexanikləşdirilməsi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, kadrların mədəni-texniki və mənəvi səviyyəsinin yüksəldilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi artırılması

● istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik jəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi

istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi

ye-ni texnologiyaların proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili, kollektivin əmək məhsuldarlığını yüksəltməsi üçün əlverişli maliyyə və digər iqtisadi stimulların yaradılması

mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi, yeni texnologiyaların

üzürsüz səbəbdən işdə olmama

müdiriyyətin icazəsinə görə işdə olmama

bütün günü boşdayanma

- materialın emal üçün gecikməsi
- xəstəlikdən boşdayanma

118 İş yerinə xidmət vaxtı norması nədir?

rəhbərə bilavasitə tabe olan işçilərin sayının plan ölçüsüdür

müəyyən müddət ərzində briqada tərəfindən yerinə yetirilməli olan zəruri çeşid və həjmdə işlərin plan ölçüsüdür

məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həjmdə işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının plan ölçüsüdür

müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür

- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

119 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

əmək haqqı fondunun həcmi müəyyən etməyi

zəruri avadanlıqların miqdarını müəyyən etməyi

- avadanlıqların mexaniki gücünü müəyyən etməyi

yeni texnikanın tətbiqi səmərəliliyini qiymətləndirməyi

sexin, istehsal sahəsinin, ayrı-ayrı iş yerlərinin istehsal proqramlarını hesablamağı

120 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan mükafatlı işəmuзд əmək haqqı sistemində:

normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir

işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır

əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır

- birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır
- fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur

121 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan akkord işəmuзд əmək haqqı sistemində:

işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır

fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur

- əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır

normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir

birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

122 Müəssisədə əsas fəhlələrin sayı necə müəyyən edilir?

işçinin faydalı iş vaxtı fondunun istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumuna nisbəti kimi

- istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumunun işçinin faydalı iş vaxtı fonduna nisbəti kimi

istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun hasili kimi

istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun cəmi kimi

istehsal ediləcək cəmi məhsulun əmək tutumu ilə işçinin faydalı iş vaxtı fondunun fərqi kimi

123 Müəssisə işçiləri daha çox maraqlıdırlar ki:

əmək məhsuldarlığı artsın

rentabellik yüksəlsin

kreditlərə görə faizlər aşağı salınsın

istehsal xərcləri azaldılsın

- əmək haqqı yüksəldilsin

124 əmək məhsuldarlığının ölçülmə üsulları hansıdır?

hər bir işçinin əmək haqqı və məhsul vahidinə düşən əmək haqqı

məhsul vahidi istehsalına sərf olunan fərdi və ictimai əmək

- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidi ərzində məhsul istehsalının həcmi
- məhsul vahidinə düşən əmək haqqının kəmiyyəti və əmək haqqı vahidinə düşən məhsulun həcmi
- məhsul vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtı və vaxt vahidinə düşən əsas fondların dəyəri

125 əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq
- müəssisədə inzibati idarə heyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması

126 Vaxt norması nədir?

əsas işin yerinə yetirilməsində fəhlənin köməkçi xarakter daşıyan işlərə sərf etdiyi vaxta deyilir
növbə ərzində bir aqretata xidmət etmək üçün lazım olan fəhlələrin maksimum sayı və yaxud müəyyən təşkilati-texniki şəraitdə bir işçinin xidmət etdiyi mexanizmləri, cihazların və digər avadanlıqların miqdarıdır

- məhsul (iş) vahidi istehsalına sərf olunan iş vaxtının elmi əsaslandırılmış, planlaşdırılmış miqdarıdır
vaxt vahidində müvafiq ixtisaslı bir fəhlənin (icraçının), yaxud bir neçə icraçının müəyyən şəraitdə istehsal etməli olduğu məhsulun (işin) miqdarıdır
- verilən işin həcmi yerinə yetirmək üçün işə çıxan fəhlələrin zəruri miqdarının müəyyən edilməsidir

127 Aşağıdakı ünsürlərdən hansı vaxt normasına aid deyil?

hazırlıq-tamamlama vaxtı

- mənzuniyyət vaxtı

iş yerinə xidmət vaxtı

əsas vaxt

köməkçi vaxt

128 Vaxtamuzd formada fəhlənin əməyi ödənilir:

- materialtutumuna görə
- hazırlanmış məmulatın sayına görə
- faktiki iş vaxtına görə
- təqvim vaxtına görə
- göstərilən xidmətin həcminə görə

129 Müəssisədə kadrların idarə olunmasına aid deyil:

- əmək fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi
- əməyin fondla silahlanma səviyyəsinin artırılması
- kadrların seçilməsi
- kadrlara tələbatın planlaşdırılması
- əmək haqqının və güzəştlərin müəyyən olunması

130 Müəssisədə əməyin normalaşdırılması nəyi təmin etmir?

- istehsal olunan məhsulların satış imkanlarını müəyyən etməyi
- istehsal olunan detal, qovşaq və məmulatın plan əmək-tu-tu-mu-nu müəyyən etməyi
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırğını əsaslandırmağı
- peşə və ixtisas üzrə işçilərin zəruri sayını hesablamağı
- əməyin nəticələrini qiymətləndirməyi

131 Vaxt norması nədir?

- qurulmuş avadanlıqların miqdarının plan ölçüsüdür
- məhsul vahidinin hazırlanması və ya müəyyən həcm-də işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan iş vaxtının planlaşdırılan miqdarıdır
- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi tapşırığının plan ölçüsüdür
- müəyyən işin yerinə yetirilməsi üçün zəruri olan müəyyən peşə-ixtisas tərkibdə işçilərin sayının plan ölçüsüdür
- fəhlənin avadanlıqların və iş yerinin işçi vəziyyətdə saxlanması ilə əlaqədar sərf etdiyi vaxtın plan ölçüsüdür

132 əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi zamanı əməyin nəticəsini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- dəyər göstəriciləri
- şərti-natural göstəricilər
- texnolojilik göstəriciləri
- natural göstəricilər
- əmək göstəriciləri

133 Aşağıdakılardan hansı əmək haqqı sistemlərinə aid deyil?

- mükafatlı işəmuzd

dolayı işəməuzd

- sadələşdirilmiş işəməuzd

birbaşə işəməuzd

mütərəqqi işəməuzd

134 Menecerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

mühafizə işçilər kateqoriyasına

qulluqçular kateqoriyasına

- mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

fəhlələr kateqoriyasına

kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

135 Müəssisədə dəftərxana işçilər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

mühafizə işçilər kateqoriyasına

kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

- qulluqçular kateqoriyasına

fəhlələr kateqoriyasına

136 Müəssisədə təchizat-satış işçilər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

mühafizə işçilər kateqoriyasına

- qulluqçular kateqoriyasına

mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

fəhlələr kateqoriyasına

kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

137 Müəssisədə işləyən kuryerlər hansı işçilər kateqoriyasına aiddir?

mühafizə işçilər kateqoriyasına

qulluqçular kateqoriyasına

mühəndis-texniki işçilər kateqoriyasına

fəhlələr kateqoriyasına

- kiçik xidmətedici heyət kateqoriyasına

138 Sənaye fəhlələri icra etdikləri işin xarakterindən fərqlərə görə neçə qrupa bölünürlər?

6

- 4

3

2

139 əməyin ödənişinin işəmuзд forması olan mütərəqqi işəmuзд əmək haqqı sistemində:

işçilərin əmək haqqısı işləmiş olduqları saatların miqdarına görə hesablanır
birbaşa əmək haqqından əlavə işin konkret kəmiyyət və keyfiyyət göstəriciləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsi və artıqlaması ilə yerinə yetirilməsi üçün müəyyən məbləğdə mükafat alır

- normadan artıq hazırlanmış hər məhsul üçün norma daxilində olan iş qiymətlərindən yüksək qiymətlə haqq verilir
fəhlənin aldığı əmək haqqı onun xidmət etdiyi əsas fəhlələrin əmək haqqından və ya istehsal etdiyi məhsulun miqdarından birbaşa asılı olur

əmək haqqı briqadanın icra edəcəyi iş üzrə bütövlükdə hesablanılır

140 İstehsal heyəti icra etdikləri funksiyaların xarakterinə görə hansı kateqoriyalarına bölünürlər?

mühəndis-texniki işçilər, fəhlələr, şagirdlər, mühafizə işçiləri, vergi orqanlarının əməkdaşları

menecerlər, marketoloqlar, mühasiblər, mühəndislər, yardımçı təsərrüfat işçiləri, payçılar

sahibkarlar, səhmdarlar, menecerlər, fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, şagirdlər, qulluqçular

- fəhlələr, mühəndis-texniki işçilər, qulluqçular, kiçik xidmətedici heyət, şagirdlər, mühafizə işçiləri
baş mühəndis, ixtisaslı fəhlələr, qulluqçular, servis xidməti göstərənlər, satıcılar, klub işçiləri

141 Sənaye fəhlələri ixtisas dərəcələrinə görə neçə qrupa bölünürlər?

- 4
- 2
- 3
- 5
- 6

142 İşlərinin xarakterinə görə fəhlələr qrupuna aid deyil:

təmir işini həyata keçirənlər

əmək predmetini emal edənlər

- müəssisə ərazisinə nəzarət edənlər
məhsulun keyfiyyətinə nəzarət edənlər
xammal və hazır məhsulu nəql edənlər

143 Müəssisələrdə kadrların strukturu necə müəyyən edilir?

- heyətin orta siyahı sayında müxtəlif kateqoriyalı işçilərin xüsusi çəkisinə görə
heyətin orta siyahı sayının rəhbər və mütəxəssislərin sayına nisbətinə görə
köməkçi fəhlələrin sayının əsas fəhlələrin sayına nisbətinə görə
əsas fəhlələrin sayında heyətin orta siyahı sayının xüsusi çəkisinə görə
mühafizə işçilərinin sayının əsas və köməkçi fəhlələrin ümumi sayında xüsusi çəkisinə görə

144 Sənaye-istehsal heyətinə daxil edilmir:

mühafizə işçiləri və yanğın söndürənlər

mütəxəsislər

köməkçi fəhlələr

əsas fəhlələr

- mənzil-kommunal təsərrüfatının işçiləri

145 əmək haqqı nədir?

müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar

işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait

vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait

- iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait

146 əməyin ödənilməsinin tarif sisteminə daxildir:

işçilərin mükafatlandırması sistemi, əmək haqqının minimum səviyyəsi

əməyin ödənilməsi qaydası və əmək şəratinə qoyulan tələblər

iş yerlərinin təşkilinə qoyulan tələblər, işçilərin ixtisasına qoyulan tələblər, işçinin əmək haqqı

tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı, əmək haqqı təlimatı, əmək məcəlləsi

- tarif cədvəli, tarif dərəcəsi, tarif ixtisas məlumat (sorğu) kitabı

147 əməyin ödənişinin işəməz formasına aid deyil:

mükafatlı işəməz

mütərəqqi işəməz

dolaylı işəməz

birbaşa işəməz

- intensiv işəməz

148 əməyin ödənişinin vaxtaməz formasına aiddir:

- mükafatlı vaxtaməz

mütərəqqi vaxtaməz

dolaylı vaxtaməz

birbaşa vaxtaməz

akord sistemi

149 Texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin gücü əsasında istehsal gücü necə hesablanır?

texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilinin texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsala nisbəti kimi

texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyaclar üçün

- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə texnoloji ehtiyacları üçün avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalin hasilı kimi
- texnoloji avadanlıqları hərəkətə gətirən elektrik mühərriklərinin texniki gücü ilə avadanlıqların iş vaxtı fondunun hasilı kimi
- avadanlıqların iş vaxtı fondu və texnoloji ehtiyaclar üçün istehlak olunmuş elektrik enerjisi həcmnin istehsal olunmuş məhsul həcminə çevirən əmsalinin hasilı kimi

150 Amortizasiya norması necə hesablanır?

- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətinə nisbəti kimi
- əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun faydalı istifadə müddətinə nisbətinə nisbəti kimi

əsas fondun ilkin dəyəri ilə onun ləğv olunma dəyəri fərqlərinin əsas fondun ilkin dəyərinə nisbəti kimi

151 Müəssisələrdə amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərindən əsas fondların qalıq dəyərini çıxmaqla
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərincəmi kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyəri ilə əsas fondların qalıq dəyərini hasilı kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının ilkin dəyərini əsas fondların qalıq dəyərində nisbəti kimi
- müəssisənin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərini əsas fondların ilkin dəyərində nisbəti kimi

152 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərini əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərini köhnəlmə məbləğində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərində nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərində hasilı kimi

153 Əməyin fondla silahlılığı necə hesablanır?

- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- əmək məhsudarlılığının fəhlələrin sayına nisbəti kimi
- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərini məhsulun həcmində nisbəti kimi
- məhsulun həcmnin istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi
- fəhlələrin sayının istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərində nisbəti kimi

154 Müəssisədə avadanlıqlardan intensiv istifadə yollarına aid deyil:

istehsal prosesinin qrafik üzrə sabit və mün-təzəm, boş-da-yan-ıma hallarına yol vermədən ahəngdar və birqərarda getməsinə tə-min edilməsi
xammal və materialları istehsala hazırlamaqla, onların key-fiyy-ətinin texnoloji prosesin tələblərinə və hazırlanan məhsulun keyfiyyətinə uyğun gəlməsinin təmin edilməsi

material emalının sürətinin artırılması

ava-danlığın birdəfəlik yükünün artırılması

- avadanlığa səriştəli texniki qulluq olunması, onun vaxtında və keyfiyyətlə təmir edilməsi, iş yerinin materiallarla fasiləsiz təc-hizi, texnoloji prosesin düzgün təşkil edilməsi

155 Aşağıdakılardan hansı avadanlıqlardan ekstensiv istifadənin yaxşılaşdırılması yollarına aid deyil?

- xammal və materialların key-fi-yətinin texnoloji prosesin tələblərinə uyğun gəlməsini təmin etməklə avadanlıqların ümumi sayında fəaliyyət göstərməyənlərin xüsusi çəkisinin azaldılması
- növbəlilik əmsalının artırılması
- avadanlıqların boşdayanma vaxtının azaldılması
- il ərzində avadanlıqlardan istifadə müddətinin artırılması

156 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amillərə aid deyil:

avadanlığın vaxt fondu

avadanlığın texniki cəhətdən əsaslandırılmış məh-sul-darlıq norması

istehsal mey-dan-ça-larının sahəsi

qurulmuş avadanlıqların sayı

- avadanlıqlardan istifadə səviyyəsi

157 əsas fondların sıradan çıxma və yeniləşmə əmsalının yüksək olması göstərir ki,

əsas fondlardan istifadə səmərəliliyi yüksəlir

- müəssisədə yenidənqurma işləri aparılır

fondverimi artır

əsas fondlar sürətlə könəlir

əsas fondların amortizasiyası artır

158 əsas fondlardan ekstensiv istifadə əması:

əsas fondlardan yeniləşmə səviyyəsini göstərir

əsas fondlardan gücə görə istifadəni göstərir

fondlasilahlılığın artmasını göstərir

- əsas fondlardan vaxta görə istifadəni göstərir

əsas fondların mənəvi köhnəlməsini göstərir

159 əsas fondların təzələnmə əmsalı necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti

bərpa dəyərinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti

köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti

köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti

ilkin dəyərin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti

160 Avadanlığın ekstensiv yüklənməsi əmsalı necə hesablanır?

- avadanlığın faktiki iş vaxtının avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtına nisbəti kimi
 avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının hasilı kimi
 avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtının avadanlığın faktiki iş vaxtına nisbəti kimi
 gün (sutka) ərzində müəssisənin, sexin avadanlıqları tərəfindən işlənmiş dəzgah-növbələrin sayının qurulmuş avadanlıqların sayına nisbəti kimi
 avadanlıqdan mümkün istifadə vaxtı ilə avadanlığın faktiki iş vaxtının cəmi kimi

161 İstehsal gücünü texniki (mexaniki) gücdən fərqləndirən cəhət nədir?

- istehsal gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmamasıdır
- mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
 mexaniki gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmasıdır
 istehsal gücün kəmiyyətinin avadanlığın vaxt fondundan asılı olmamasıdır
 mexaniki gücün kəmiyyətinin fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsindən asılı olmasıdır

162 Aşağıdakılardan hansı avadanlığa məxsus vaxt fondlarına aid deyil?

- cari vaxt fondu
 plan və ya maksimum mümkün vaxt fondu
 rejim vaxt fondu
 təqvim vaxt fondu
 faktiki işlənmiş vaxt fondu

163 Aşağıdakı amillərdən hansı müəssisələrdə maşın və avadanlıqların texnoloji strukturunun optimallığına təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
 işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
 işçilərin sayı
- istehsal texnologiyası
 maşın və avadanlıqların ilkin dəyəri

164 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- təqvim vaxt fondu
 işçilərin peşəkarlıq səviyyəsi
 işçilərin sayı
 müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı
- istehsal əsas fondlarının təzlənməsi və sıradan çıxmasının nisbəti

165 Müəssisədə avadanlıq parkının texniki-iqtisadi səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- investisiya qoyuluşlarının texnoloji quruluşu

istehsalın ölçüsü

işçilərin sayı

müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı

müəssisənin ölçüsü

166 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin mövcud əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi

əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti kimi

əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

- istehsal əsas fondlarının orta illik dəyərinin əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun dəyərinə nisbəti kimi

əmtəlik, ümumi və ya xalis məhsulun istehsal əsas fondların əsas fondların ilin sonuna qalıq dəyərinə nisbəti kimi

167 Fondtutumu göstəricisi necə hesablanır?

müəssisənin tərəf müqabillərinin sayı

- avadanlıqların yaş strukturu

işçilərin sayı

kadrların strukturu

müəssisənin ölçüsü

168 Sənaye müəssisələrində illik amortizasiya məbləği necə müəyyən edilir?

amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə hasili kimi

amortizasiya məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

amortizasiya məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi

əsas fondların normativ xidmət müddətinin amortizasiya məbləğinə nisbəti kimi

- amortizasiya məbləğinin əsas fondların normativ xidmət müddətinə nisbəti kimi

169 əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə hesablanır?

köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi

baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

köhnəlmə məbləğinin əsas fondların ilkin dəyərinə nisbəti kimi

170 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 600 min manat, ilin sonuna 900 min manat və bir il ərzində 150 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların sıradançıxma əmsalı necə faiz olar?

- 25 %

50 %

10 %

16,7 %

40 %

171 əsas fondların artma əmsalı necə hesablanır?

- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin sonuna olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- köhnəlmə məbləğinin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- yeni işə salınmış əsas fondların dəyərinin ilin axırına olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- baxılan dövrdə istifadədən çıxmış əsas fondların dəyərinin ilin əvvəlinə olan əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi

172 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 500 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 300 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

15 %

100 %

23,07 %

37,5 %

- 60 %

173 Sürətləndirilmiş amortizasiya metodunun tətbiqi nəticəsində aşağıdakılardan hansı baş vermir?

- müəssisənin rəqabətqabiliyyətlik səviyyəsi yüksəlir
- əsas fondların fiziki köhnəlmə səviyyəsi dəfələrlə artır
- müəssisədə təmir xərclərinin həcmi azalır
- müəssisənin əsas fondları tez-tez yeniləşir
- istehsal olunan məhsulun maya dəyəri artır

174 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 680 min manat, ilin sonuna 800 min manat və bir il ərzində 170 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 25 %

11,5 %

21,25 %

15 %

11,7 %

175 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 440 min manat, ilin sonuna 420 min manat və bir il ərzində 48,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

- 11 %

10,5 %

5,2 %

5,6 %

11,5 %

176 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond sıradan çıxmışdırsa onda əsas fondların artma əmsalı necə faiz olar?

12,2 %

☒ 35 %

9,7 %

16,3 %

18,2 %

177 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 480 min manat, ilin sonuna 548 min manat, bir il ərzində 168 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 100 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

☒ 30,65 %

35 %

9,7 %

16,35 %

20,8 %

178 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 320 min manat, ilin sonuna 370 min manat, bir il ərzində 70,4 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 20,4 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

6,37 %

2,9 %

10,2%

22 %

☒ 19,02 %

179 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 650 min manat, ilin sonuna 690 min manat, bir il ərzində 260 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 220 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

31,88 %

73,8 %

6,1 %

☒ 37,68 %

40 %

180 Müəssisədə ilin əvvəlinə əsas fondların dəyəri 720 min manat, ilin sonuna 820 min manat, bir il ərzində 216 min manatlıq əsas fond yeni işə salınmışsa və 116 min manatlıq əsas fond istifadədən çıxarılmışsa onda əsas fondların yeniləşmə əmsalı necə faiz olar?

15 %

- ☐ 16,1 %
- ☒ 26,3%
- ☐ 30%
- ☐ 14,1 %

181 Binalar, qurğular və tikililər üçün amortizasiya norması nə qədərdir

- ☐ 15 faizədək
- ☒ 7 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☐ 25 faizədək
- ☐ 10 faizədək

182 İnsan orqanizminə təsir edən əsas fondların köhnəlmə növü hansıdır?

- ☐ mənəvi
- ☐ iqtisadi
- ☒ sosial
- ☐ fiziki
- ☐ ictimai

183 əsas fondların istifadə müddəti bilinməyən qeyri-maddi ünsürləri üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☐ 25 faizədək
- ☐ 7 faizədək
- ☒ 10 faizədək

184 Maşın və avadanlıqlar üçün amortizasiya norması nə qədərdir?

- ☐ 15 faizədək
- ☐ 7 faizədək
- ☐ 20 faizədək
- ☒ 25 faizədək
- ☐ 10 faizədək

185 əsas fondlardan istifadənin ümumi və xüsusi göstəriciləri hansılardır?

- ☒ fondverimi və növbəlilik əmsalı
- ☐ əsas fondların dəyərinin artım tempi və köhnəlmə müddəti
- ☐ iqtisadi və sosial

fondverimi və köhnəlmə müddəti

fondtutumu və təzələnmə əmsalı

186 Fondverimi göstəricisi necə hesablanır?

- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların bərpa dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin əsas fondların dəyərinə nisbəti kimi
- əsas fondların orta illik dəyərinin il ərzində istehsal olunmuş məhsulun dəyər ifadəsində həcmninə nisbəti kimi

187 Müəssisənin əsas fondlarının strukturuna hansı amil təsir göstərmir?

istehsalın ixtisaslaşma səviyyəsi

- kadrların idarə edilməsinin təkmiləşdirilməsi
- istehsal edilən məhsulun mürəkkəblik dərəcəsi
- elmi-texniki tərəqqi
- istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsi

188 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin natural gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

istehsal gücün-dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırır-qları və fondtutumunu müəyyən etmək

- əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək
- əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və amortizasiya ayırmalarını müəyyən etmək
- kadrlara olan tələbatı və istehsal gücünü müəyyən etmək
- avadanlıq balansını tərtib etmək və fondverimini müəyyən etmək

189 Müəssisədə istehsal əsas fondlarının qiymət-lən-dirilməsinin dəyər gös-təricilərindən hansı məqsədlər üçün istifadə edilir?

- amortizasiyanı hesablamaq və fondverimini müəyyən etmək
- istehsal gücün-dən istifadəni yüksəltməyə dair tapşırır-qları müəyyən etmək
- istehsal gücünü müəyyən-ləş-dir-mək
- avadanlıq balansını tərtib etmək
- əsas fondların tex-ni-ki tərkibini və istehsal gücünü müəyyən etmək

190 Müəssisə 1200 manatlıq kompyuter alır. Bu müəssisənin hansı fonduna aiddir?

- əsas fondlara
- nizamnamə fonduna
- dövriyyə fondlarına
- ehtiyat fonduna
- amortizasiya fonduna

191 İstehsal güclərindən istifadənin ekstensiv göstəricisi hansıdır?

- əsas fondların rentabelliği
- fondverimi
- istehsal güclərindən istifadə əmsalı
- növbəlilik əmsalı
- avadanlıqlardan istifadə əmsalı

192 Müəssisənin istehsal gücünü müəyyən edən amil hansıdır?

- ümumzavod xərcləri
- dövrətmə əmsalı
- amortizasiya norması
- avadanlıqların məhsuldarlığı
- məhsulun əməktutumu

193 İstehsal gücü nədir?

- müəssisənin bazardakı payıdır
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- müəssisənin illik istehsal həcmi

194 Müəssisəsinin əsas fondlarına nə aid deyil?

- Zavoddaxili su kəmərləri
- Sexdə qurulmuş avadanlıq
- Hazır məhsul anbarında olan avadanlıq
- Binalar
- Nəqliyyat vasitələri

195 Avadanlıqlarda təmir işi nə vaxt həyata keçirir?

- avadanlıqların yerləşdirilməsində
- avadanlıq fiziki köhnəldə
- avadanlıq yeni alınanda
- avadanlıq satıldıqda
- avadanlıqların yerini dəyişdikdə

196 Müəssisədə əsas fondların təmiri hansı mənbədən maliyyələşdirilir?

- istehsalın inkişafı fondundan
- nizamnamə fondundan

- təmir fondundan
- amortizasiya fondundan
- ehtiyat fondundan

197 əsas fondların amortizasiyası nədir?

- əsas fondların satışından gələn gəlirdir
- əsas fondların yeniləri ilə əvəz olunma faizi
- mənəvi aşınmaya məruz qalan əsas istehsal fondlarının dəyəri
- əsas fondların dəyərindəki artım
- aşınma ilə əlaqədar, əsas fondun dəyərindən yaradılan məhsulun üzərinə keçən dəyər

198 əsas fondların aşınma növləri hansılardır?

- texniki , mənəvi, sosial, siyasi
- texniki, texnoloji, fiziki, mənəvi
- fiziki, texniki, mənəvi, sosial
- fiziki, mənəvi, sosial, iqtisadi
- mənəvi, psixoloji, sosial, iqtisadi

199 əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- işləmə müddəti və satış dəyərinə görə
- ilkin və bərpa dəyərinə görə
- qalıq və satış dəyərinə görə
- ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

200 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- nəqliyyat vasitəsi
- dəzgah
- bina
- məmulat
- qurğu

201 İstehsalın əsas fondlarının quruluşu necə hesablanır?

- əsas fondların dəyərinin istehsal gücündə xüsusi çəkisi
- binaların dəyərinin istehsal avadanlıqlarının dəyərinə nisbəti
- ünsürlərdən hər birinin ümumi dəyərdəki xüsusi çəkisi
- aktiv hissələrin dəyərlərinin passiv hissə dəyərlərinə nisbəti
- texnoloji avadanlıqların dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti

202 İstehsalın əsas fondlarının tərkibinə nələr daxildir?

ötürücü mexanizmlər və tara materialları
nəqliyyat vasitələri və istehsal tullantıları
qurğu və materiallar

- bina və nəqliyyat vasitələri
binalar və yanacaq ehtiyatları

203 İstehsalın əsas fondları nədir?

yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
● istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

204 Qeyri-maddi aktivlər köhnəlmənin hansı növünə məruz qalır?

texniki köhnəlmə
fiziki köhnəlmə
● mənəvi köhnəlmə
iqtisadi köhnəlmə
sosial köhnəlmə

205 Mövcud uçot qaydasına müvafiq olaraq aşağıdakılardan hansı müəssisənin əsas fondların dəyərinə daxil edilir?

- istehsal meydançasında quraşdırılmış maşın və avdanlıqların dəyəri
quraşdırmaq üçün verilmiş, quraşdırılması nəzərdə tutulmuş avadanlıqların dəyəri
təchizat və satış təşkilatlarının anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
istehsal müəssisələrinin anbarlarında olan maşın və avdanlıqların dəyəri
yolda olan və əsaslı tikintinin balansında olan avadanlıqların dəyəri

206 əsas fondların təkrar istehsal xarakteristikası hansı göstəricilər vasitəsilə öyrənilir?

ekstensiv yüklənmə əmsalı və intensiv yüklənmə əmsalı
növbəlik əmsalı, köhnəlmə əmsalı və yeniləşmə əmsalı
● artma əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı
köhnəlmə əmsalı, yeniləşmə əmsalı
inteqral əmsalı, təzələnmə əmsalı və sıradançıxma əmsalı

207 Müəssisələrin istehsal əsas fondlarına əmlak vergisi onun hansı dəyərə görə təyin edilir?

ləğv olunma dəyərinə görə

bərpa və qalıq dəyərinə görə

- ilkin dəyərinə görə

qalıq dəyərinə görə

ilkin və qalıq dəyərinə görə

208 Yanacaq sənayesinin (neftçıxarma sənayesinin) istehsal əsas fondlarının tərkibində qurğular və ötürücü mexanizmlərin xüsusi çəkisi təqribən neçə faiz olur?

30 faiz

- 60 faiz

40 faiz

50 faiz

70 faiz

209 Müəssisədə istehsal prosesinin xüsusiyyətindən asılı olaraq məhsula dəyəri hansı formalarda uçota alınır?

statistik müşahidə, müqayisəli təhlil və qarışıq formalarda

- proses üzrə, sifariş üzrə və qarışıq formalarda

dəyərin çıxılması, dəyərin toplanması, eksperimental formalarda

inzibati, iqtisadi, statistik formalarda

analitik, statistik və qarışıq formalarda

210 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslı deyil?

istehsal tsiklinin uzunluğundan

məhsulun maya dəyərindən

istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən

istehsal olunan məhsulun həcmindən

- reallaşdırılmış məhsulun həcmindən

211 Müxtəlif istehsal müəssisələrində dövriyyə fondlarının ümumi dəyərində bitməmiş istehsalın payı aşağıdakı hansı amillə əlaqədar deyil?

istehsal tsikllərinin müxtəlif orta davamiyyəti ilə

- maşın və avadanlıqların dəyəri ilə

istehsal tipi ilə

istehsalın fasiləli və fasiləsizliyi ilə

avadanlıqların növbəlilik əmsalı ilə

212 Hansı məsrəf norması il üçün istehsalı planlaşdırılmış məhsulların plan maya dəyərini kalkulyasiyasında istifadə olunur?

müfəssəl məsrəf norması

perspektiv məsrəf norması

fərdi məsrəf norması

● illik məsrəf norması

iriləşdirilmiş məsrəf norması

213 Hansı məsrəf norması eyni tipdən, lakin bir şirkətin (və ya firmanın) müxtəlif müəssisələri tərəfindən istehsal olunan məhsullar üçün işlənir?

perspektiv məsrəf norması

iriləşdirilmiş məsrəf norması

fərdi məsrəf norması

müfəssəl məsrəf norması

● qrup məsrəf norması

214 Hansı məsrəf norması konstruktor-texnoloji sənədlər və aparılmış xüsusi laboratoriya tədqiqatı əsasında planlaşdırılmış təşkilati-texniki tədbirlərin həyata keçirilməsi müddəti nəzərə alınmaqla konkret müəssisənin məhsulu üçün işlənib hazırlanır?

iriləşdirilmiş məsrəf norması

perspektiv məsrəf norması

● fərdi məsrəf norması

müfəssəl məsrəf norması

qrup məsrəf norması

215 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan faktiki istifadə əmsalı neçə olmuşdur?

● 0,8

1,33

2,58

1,25

0,75

216 Dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı necə hesablanır?

dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qatılığığının dövriyyə fondlarının həcminə nisbəti kimi

dövriyyə fondlarının həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi

dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qatılığığının topdönsatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

● topdönsatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi

● topdönsatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qatılığına nisbəti kimi

217 Dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı necə hesablanır?

● dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qatılığığının topdönsatış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti

- dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qiyməti ilə gəlirlərin topdansa satış qiymətinə nisbətə nisbətə kimi
- istehsal edimiş məhsulun həcmnin tədavül fondlarının həcminə nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi
- dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisinin tərsi kimi
- topdansa satış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qiymətinə nisbəti kimi

218 Material məsrəf normasının tərkibinə nələr daxildir?

- dəstləşdirici məmulatlar, texnoloji tullantılar və itkilər, təşkilati-texniki tullantı və itkilər
- xalis (faydalı) məsrəf, xammal, material və dəstləşdirici məmulatlar
- təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf, texnoloji tullantılar və itkilər
- xammal və yanacaq, material və dəstləşdirici məmulatlar, xalis (faydalı) məsrəf
- xammal, təşkilati-texniki tullantı və itkilər, xalis (faydalı) məsrəf

219 Bitməmiş istehsaldakı dövriyyə vəsaitlərinin normativi aşağıdakı amillərin hansından aslıdır?

- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibindən, reallaşdırılmış məhsulun həcmindən
- istehsal olunan məhsulun həcmi, işçilərin sayı və istehsal tsiklinin uzunluğundan
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən, məhsulun məyadəyərindən və əməyin təşkilindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, məhsulun məyadəyərindən və istehsal prosesində xərclərin artma xarakterindən
- istehsal tsiklinin uzunluğundan, əsas fondların yeniləşmə əmsalından və məhsulun məyadəyərindən

220 İki məhsulqəndərmə arasındakı vaxt intervalında müəssisənin normal işini təmin etmək üçün hansı növ ehtiyat yaradılır?

- müəssisədaxili ehtiyat
- sığorta ehtiyatı
- hazırlıq ehtiyatı
- cari ehtiyat
- mövsumü ehtiyat

221 Aşağıdakılardan amillərdən hansı dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinə təsir göstərir?

- istehsal tsiklinin uzunluğu
- işçilərin sayı
- əsas fondların orta illik dəyəri
- mənfəətin həcmi
- işçilərin axını

222 Dövriyyə vəsaitlərinin bir dövriyyəsinin gün hesabı ilə uzunluğu göstəricisi necə hesablanır?

- dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətinin dövrdəki günlərin sayına nisbəti kimi;
- dövrdəki günlərin sayının dövretmə əmsalına nisbəti kimi;
- topdansa satış qiymətində realizə olunmuş məhsulun həcmnin dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qiymətinə nisbəti kimi

topdansaş qıymətində realizə edilmiş məhsulun həcmi ilə istehsalatın orta illik qalıqına nisbətini kimi;
dövriyyə vəsaitlərinin orta illik qalıqının topdansaş qıymətində realizə olunmuş məhsulun həcminə nisbəti kimi

istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə tədarük fondlarının həcmi nisbəti kimi.

223 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalıq 200 min man, ayın axırına qalıq 300 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı nəyə bərabərdir?

12.

2,4;

4;

● 4,8;

6;

224 Dövriyyə vəsaitlərinin ayın əvvəlinə qalıq 360 min man, ayın axırına qalıq 120 min man-a, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdırsa, onda ay üzrə dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı nəyə bərabərdir?

0,4;

0,1;

● 0,2;

0,3;

0,6.

225 Sənaye müəssisələrində materiallara qənaətin həcmi necə hesablanır?

məhsul vahidinə material məsrəfi norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktiki məsrəfi göstəricilərinin hasilini kimi

məhsul vahidinə material məsrəfi norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi ilə hesabat ilində materialın faktiki məsrəfinin fərqi kimi

məhsul vahidinə material məsrəfi norması ilə hesabat ilində materialın faktiki məsrəfi göstəricilərinin hasilini kimi

məhsul vahidinə material məsrəfi norması, hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi və hesabat ilində materialın faktiki məsrəfi göstəricilərinin hasilini kimi

● məhsul vahidinə material məsrəfi norması ilə hesabat ilində faktiki istehsalın həcmi ilə hesabat ilində materialın faktiki məsrəfinin fərqi kimi

226 Hazır məhsula dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının hasilini kimi

istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışının hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasına nisbəti kimi

● istehsal maya dəyəri ifadəsində əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı və hazır məhsulun günlük ehtiyat normasının hasilini kimi

hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışına nisbəti kimi

istehsal maya dəyəri ilə əmtəəlik məhsulun bir günlük buraxılışı ilə hazır məhsuldan günlük ehtiyat normasının fərqi kimi

227 Bitməmiş istehsalda dövriyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən bir günlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasilini kimi

● istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu, məhsul istehsalına çəkilən bir günlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının

- istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğuna, məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclər və xərclərin çoxalma əmsalının hasili kimi

istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərə nisbəti kimi

istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğunun xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi

istehsal tsiklinin günlərlə uzunluğu ilə məhsul istehsalına çəkilən birgünlük xərclərin cəminin xərclərin çoxalma əmsalına nisbəti kimi

228 Xərclərin qeyri-bərabər artımı üçün istehsal tsiklinin müddəti üzrə xərclərin çoxalma əmsalı necə hesablanır?

bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin hasili kimi

məmulatların istehsal maya dəyərinin bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərinə nisbəti kimi

- bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyərinin məmulatların istehsal maya dəyərinə nisbəti kimi

bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin fərqi kimi

bitməmiş istehsaldakı məmulatların orta dəyəri ilə məmulatların istehsal maya dəyərinin cəmi kimi

229 Fərz edək ki, məhsulun xalis çəkisi 1,2 kq-dır. Məhsul vahidinin istehsalına məsrəf norması 1,6 kq müəyyən edilmişdir. Məhsulun hər birinin istehsalına faktiki material sərfi isə 1.5kq təşkil etmişdir. Belə olan halda materialdan qənaət neçə faiz olmuşdur?

- 6,6 %
- 3,6 %
- 2,6 %
- 4,6 %
- 5,6 %

230 Müəssisədə pul vəsaiti saxlanılmasının hansı motivi yolverilməzdir?

- cərimələr
- möhtəkirlik
- əmək haqqının ödənilməsi
- xəbərdarlıq
- sövdələşmə

231 Məsrəf normaları tətbiq miqyasına görə necə qruplaşdırılır?

- perspektiv və müfəssəl normalar
- müfəssəl və fərdi normalar
- fərdi və qrup normaları
- fərdi və kütləvi normalar
- kütləvi və iriləşdirilmiş normalar

232 Müəssisədə bitməmiş istehsalın həcminə hansı amil təsir göstərmir?

- məhsulun maya dəyəri;
- debitor borclarının həcmi və tərkibi;

- istehsal tsiklinin uzunluğu;
- istehsal olunan məhsulun həcmi və tərkibi;
- istehsal prosesində xərclərin artma xarakteri.

233 Böyük miqdarda və müntəzəm istifadə olunan köməkçi materiallara avans edilmiş dövrüyyə vəsaitlərinin normativi necə hesablanır?

- ☐ gələcək dövrün xərclər üzrə hesablandığı kimi hesablanır;
- ☒ xammal və əsas materiallar üzrə hesablanılan qaydada hesablanır;
- ☐ analitik məntəqlə, keçmiş illərin məlumatları əsasında hesablanır;
- ☐ cari, sığorta və hazırlıq ehtiyatı kimi hesablanır;
- ☐ bitməmiş istehsal üzrə hesablandığı kimi hesablanır.

234 Normalaşdırılmayan dövrüyyə vəsaitlərinə aiddir:

- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☐ gələcək dövrün xərcləri
- ☒ pul vəsaitləri
- ☐ hazır məhsul
- ☐ bitməmiş ehtiyatlar

235 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin tədavül fondlarına aid deyil?

- ☐ debitor borcları
- ☐ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- ☐ pul vəsaitləri
- ☐ anbardakı hazır məhsul
- ☒ az qiymətli və tez köhnələn əşyalar

236 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin istehsal ehtiyatlarına aid deyil?

- ☐ tara və tara materialları
- ☐ xammal, əsas material və satın alınmış yarımfabrikatlar
- ☒ yola salınmış, lakin haqqı ödənilməmiş məhsullar
- ☐ köməkçi materiallar
- ☐ alətlər, təsərrüfat əşyaları və digər azqiymətli, tezköhnələn əşyalar

237 Gələcək dövrün xərclərinə daxildir:

- ☐ ha-zır-kı dövrdə satılmış, lakin gələcəkdə ödəniləcək məhsullar;
- ☒ ha-zır-kı dövrdə çəkilmiş, lakin gələcəkdə xərc kimi məh-su-lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ☐ gələcəkdə çəkilmiş, lakin ha-zır-kı dövrdə xərc kimi məh-su-lun maya də-yərinə daxil edilməklə geri qaytarılan xərclər;
- ☐ ha-zır-kı dövrdə maya də-yərinə daxil edilmiş və xərc kimi geri qaytarılmış xərclər;

hazır məhsulun dəyəri, lakin gələcəkdə gəlir kimi məhsulun reallaşdırılmasından əldə edilən vəsaitlər;

238 Müəssisədə bitməmiş istehsal-a aşağıdakılardan hansı aiddir?

hazır məhsulun dəyəri

- istehsal prosesinə daxil olmuş və emal prosesində olan xammal və materialların dəyəri.
- əsas fondların yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- yeni məhsulun layihələndirilməsi və nümunə-si-nin yaradılması ilə əlaqədar xərclər;
- istehsal prosesinə daxil olmamış xammal və materialların dəyəri;

239 Hazır məhsul:

əsas fondlara aiddir

normalaşdırılan dövriyyə fondlara aiddir

istehsal ehtiyatlarına aiddir

normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir

- normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

240 Dövriyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr

istehsal ehtiyatları və qurğuları

dövriyyə fondları və əsas fondlar

gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular

- dövriyyə fondları və tədavül fondları

241 Müəssisədə materiallardan ehtiyat növləri hansılardır?

- cari, hazırlıq, sığorta, mövsümü
- cari, mövsümü, müddətli, hazırlıq
- istehsal, satış, xidmət, cari
- cari, istehsal, satış, sığorta
- uzun müddətli, qısamüddətli, cari, hazırlıq

242 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı adda bir material növündən maksimum yol verilə bilən məsrəf həddini nəzərdə tutur?

qrup məsrəf norması

müfəssəl məsrəf norması

perspektiv məsrəf norması

fərdi məsrəf norması

- iriləşdirilmiş məsrəf norması

243 Hansı məsrəf norması məhsul vahidinə hər hansı materialdan konkret texniki parametrləri göstərməklə hesablanır?

- grup məsrəf norması
- perspektiv məsrəf norması
- fərdi məsrəf norması
- iriləşdirilmiş məsrəf norması
- müfəssəl məsrəf norması

244 Müəssisənin dövriyyə fondları nədir?

- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır

245 Dövriyyə fondlarının tərkib ünsürləri hansılardır?

- gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- pul vəsaitləri, azqiymətli tezköhnələn əşyalar, debitor borcları

246 Məsrəf normasına daxil olmayan nədir?

- texnoloji tullantılar
- texniki-təşkilati itkilər
- təchizat itkiləri
- xalis məsrəf
- texnoloji itkilər

247 İstehsal müəssisələrində adətən gələcək dövrün xərcləri dövriyyə fondlarının neçə faizini təşkil edir?

- 20
- 25
- 5
- 10
- 15

248 Maddi resursların təfəssilləşdirmə dərəcəsinə görə məsrəf normaları necə qruplaşdırılır?

- müfəssəl və grup normaları

iriləşdirilmiş və kütləvi normalar

perspektiv və müfəssəl normalar

qrup və iriləşdirilmiş normalar

- iriləşdirilmiş və müfəssəl normalar

249 Tədavül fondlarına daxildir:

- hazır məhsul

bitməmiş istehsal;

istehsal ehtiyatları.

gələcək dövrün xərcləri;

maşın və avadanlıqlar;

250 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi

istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi

müəssisədə məhsulun həcmnin artırılması

müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi

istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

251 Məhsulun materialtutumluğu nədir?

- məhsul vahidinə işlənən material həcmindən tullantı həcmi çıxıldıqdan sonra qalan hissədir
- müəssisə anbarının nə qədər material tutumu olduğunu göstərir
- müəssisədə anbarların hazır məhsul tutma qabiliyyətidir
- məhsulun maya dəyərində material xərclərinin nisbətən böyük xüsusi çəkiyə malik olduğunu göstərir
- məhsul vahidinin istehsalına nə qədər material işlədildiyini göstərir

252 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

reklam xərcləri.

əmək haqqı xərcləri;

icarə haqqı xərcləri;

material xərcləri;

- sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər

253 Xərclərin proses üzrə uçotu metodundan istifadə etməklə məhsulun maya dəyərinin hesablanması aşağıdakı hansı mərhələdən keçmir?

şərti vahidlərdə buraxılışın həcmnin müəyyən edilməsi

natural ifadədə buraxılışın həcmnin hesablanması

şərti məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi

- istehsal tsiklının tərkibinin müəyyən edilməsi
- ümumi məhsulun istehsalına çəkilmiş xərclərin hesablanması

254 Məhsulun maya dəyəri:

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir

rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir

məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının məcmu-su-nu əks etdirir

- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-su-nu əks etdirir
- məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmusunu əks etdirir

255 Maya dəyərinin aşağıda sadalanan xərc maddələrindən biri müs-təqim xərkdir

ümumi zavod xərcləri

inzibati idarə binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

sex binasının işıqlandırılması üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər

- texnoloji ehtiyaclar üçün elektrik enerjisinə sərf edilən xərclər
- ümum sex xərcləri

256 Hansı məqsədlə xərclər şərti-dəyişən və şərti sabit xərclərə bölürlər?

müəssisədə istehsalın texniki səviyyəsini yüksəltmək üçün

mənfəətin həcmi proqnozlaşdırmaq üçün

sex, istehsal və tam maya dəyərini müəyyən etmək üçün

- müəssisədə istehsal həcmi zərərsizlik həddini müəyyən etmək üçün
- müəssisədə istehsal edilən məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək üçün

257 Müəssisədə istehsal həcmi zərərsizlik həddi necə müəyyən edilir?

- müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətindən məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri çıxıb, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu fərqə bölməklə

müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə

müəssisədə şərti-sabit xərclərin üzərinə dəyişən xərcləri gəlib, bu cəmi məhsul vahidinin satış qiymətinə bölməklə

müəssisədə şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclərə bölməklə

müəssisədə məhsul vahidinin satış qiymətinin üzərinə məhsul vahidinə düşən dəyişən xərcləri gəlib, şərti-sabit xərclərin ümumi məbləğini bu cəmə bölməklə

258 Texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləği hansı maya dəyərinə bərabərdir?

kommersiya maya dəyəri;

tam maya dəyəri

- texnoloji maya dəyəri;
- sex maya dəyəri

istehsal maya dəyəri;

259 əsaslı xərclərə nə aiddir?

menecerlərin əmək haqqı xərcləri;

material xərcləri.

- əsas fondların yaradılmasına sərf olunan xərclər;

əsas fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;

köməkçi fəhlələrin əmək haqqı xərcləri;

260 Məhsulun maya dəyərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərinin xüsusi çəkisi;

müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi.

müəssisənin mənfəətində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;

- məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi;

ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi;

261 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir?

müəssisə direktorunun əmək haqqı

əsas fondların amortizasiyası xərcləri

təmir təsərrüfatında işləyən fəhlənin əmək haqqı

müəssisənin baş mühasibinin əmək haqqı

- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı

262 Hansı xərclər şərti sabit xərclərə aiddir?

əsas istehsal fəhlələrin əmək haqqı

texnoloji ehtiyaj-lar üçün yanacaq xərcləri

əsas xammal və materiala xərclər

- əsas fondların amortizasiyası xərcləri

satın alınmış dəstləşdirici məmulatlar və yarımfabrikatların alınması xərcləri

263 Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə təsnifləşdirilməsi nəyə xidmət edir?

amortizasiya ayırmalarını müəyyən etməyə

əmək haqqı xərclərini müəyyən etməyə

- konkret məhsul vahidinin maya dəyərini müəyyən etməyə

əmətəlik məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə

ümumi məhsulun maya dəyərini müəyyən etməyə

264 Kompleks xərclərə hansı xərclər aiddir?

- ümumi sex xərcləri
- əsas sexdə işləyən əsas fəhlənin əmək haqqı
- texnoloji avadanlıqların amortizasiyası
- texnoloji məqsədlər üçün yanacağa çəkilən xərclər
- xammal və əsas materiallara xərclər

265 Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- əsas fəhlələrin əmək haqqı
- əsas və köməkçi materiallar
- texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər

266 İstehsalın həcmindən aslı olaraq xərclər necə qruplaşdırılır?

- qeyri-müstəqim və zavod xərcləri;
- sex və zavod xərcləri;
- sadə və kompleks xərclər;
- müstəqim və qeyri-müstəqim xərclər;
- müstəqim və sex xərcləri;

267 Zərərsizlik həddi nədir?

- məhsul satışından mədaxilin məhsulun texnoloji maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir.
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən çox olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun maya dəyərindən kiçik olduğu istehsalın həcmi göstərir;
- məhsul satışından mədaxilin məhsulun sex maya dəyərinə bərabər olduğu istehsalın həcmi göstərir;

268 Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- maya dəyrinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması
- hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyənin müəyyənəşdirilməsi
- əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması
- digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək

269 İstehsal məsrəfləri iqtisadi elementlər üzrə necə qruplaşdırılır?

- material, amortizasiya ayırmaları, nəqliyyat, satış və satışdan sonrakı servis xərcləri
- material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- material xərcləri (geri qaytarılan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), amortizasiya ayırmaları, fəhlələrin əsas və əlavə əmək haqqı, fəhlələrin əlavə əmək haqqı, sosial ehtiyaclara ayırmalar və sair xərclər
- xammal material, enerji, gələcək dövrün xərcləri, reklam xərcləri, zavoddaxili və zavoddan kənar nəqliyyat su

xammal, material, enerji, gələcək dövran xərcləri, təminat xərcləri, zavodun və zavodun kənarı neqativ, su, qaz, cərimə və vergi və sair xərclər
xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri

270 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ planlaşdırılan səviyyədə mənfəəti və tələbi təmin etməyə imkan verən bir məhsulun qiymətinin müəyyən edilməsi
- ☒ işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ☐ planlaşdırılmış mənfəəti əldə etmək üçün məhsulun satış həcmi müəyyən olunması
- ☐ zərərsizlik həddinin tapılması
- ☐ ən səmərəli istehsal texnologiyasının seçilməsi

271 Aşağıdakılardan hansı zərərsizliyin təhlilinin əsas vəzifələrinə aiddir?

- ☐ avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ işçilərin sayının müəyyən edilməsi
- ☐ planlaşdırılmış mənfəətin bölgüsünün müəyyən olunması
- ☐ müəssisənin təşkilati-hüquqi formasının müəyyən edilməsi
- ☒ optimal istehsal planının qəbulu

272 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- ☒ əmtəəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- ☐ əmtəəlik məhsulun maya dəyəri
- ☐ bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası
- ☐ istehsal xərcləri smetası
- ☐ əmtəəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar

273 Məhsul vahidinin kalkulyasiyasının xərc maddələri hansılardır?

- ☒ xammal və materiallar, texnoloji ehtiyaclar üçün yanacaq və enerji, istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı, istehsal fəhlələrinin əlavə əmək haqqı, sosial sığortaya ayırmalar, sex xərcləri, ümumzavod xərcləri
- ☐ qeyri-istehsal xərcləri, sex xərcləri, idarəetmə xərcləri, sosial sığortaya ayırmalar, nəqliyyat və rabitə xərcləri
- ☐ xammal və əsas materiallar, yanacaq, nəqliyyat xərcləri, amortizasiya ayırmaları, sex və ümumzavod xərcləri
- ☐ material xərcləri (qaytarılan, istifadəsi mümkün olan tullantıların dəyəri çıxılmaqla), əmək haqqı xərcləri, sosial sığorta ayırmaları, əsas fondların amortizasiyası və sair xərclər
- ☐ icarə, nəqliyyat, rabitə, reklam, texniki və texnoloji xərclər, sair istehsal və qeyri-istehsal xərcləri

274 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi sex maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- ☒ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırmalar
- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ☐ xammal, material, yarımfabrikat və dəstləşdirici məmulatlara sərf edilən xərclər
- ☐ ümum sex xərcləri

275 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

- ☐ işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- ☐ qiymətin əmələgəlməsi
- ☐ məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək
- ☐ marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu
- ☒ müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq

276 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə maya dəyərinin idarəedilməsi prosesinə aid olunmur?

- ☐ məhsulun maya dəyərinin təhlili
- ☐ maya dəyərinin aşağı salınması yollarının müəyyən olunması
- ☒ məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ maya dəyərinin proqnozlaşdırılması və planlaşdırılması
- ☐ məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiyası

277 Məhsulun əməktutumluğu nədir?

- ☐ işçilərin əmək haqqının azalması hesabına məhsulun maya dəyərinin azalmasını göstərir
- ☐ müəssisədə məsul istehsalında iştirak edən işçilərin sayını göstərir
- ☐ məhsulun əməktutumunu göstərir
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən əməyin (adam-saatların) miqdarını göstərir
- ☒ məhsulun maya dəyərində əmək haqqı xərclərinin xüsusi çəkisidir

278 Məhsulun fondtutumluğu nədir?

- ☒ məhsulun maya dəyərində amortizasiya ayırımlarının xüsusi çəkisidir
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən əsas fondların orta illik dəyərini göstərir
- ☐ əsas fondların orta illik dəyərinin məhsulun maya dəyərinə nisbətini göstərir
- ☐ məhsul vahidinin düşən istehsal fondlarının dəyərini göstərir
- ☐ əsas fondların 1 manatına orta illik dəyərini istehsal edilmiş məhsulun 1 manatına düşən istehsal edilmiş məhsulun həcmi göstərir

279 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi istehsal maya dəyərinin tərkibinə aid deyil?

- ☒ məhsulun satışı ilə əlaqədar xərclər
- ☐ texnoloji avadanlıqlar üzrə amortizasiya ayırımları
- ☐ istehsal fəhlələrinin əmək haqqı
- ☐ əsas xammal və materiallara sərf edilən xərclər
- ☐ ümum sənə xərcləri

280 Müəssisənin idarə edilməsi xərcləri hansı növ xərc maddəsinə daxildir?

- ☐ istehsaldankənar xərclərə
- ☒ ümumzavod xərclərinə

sex maya dəyərinə

texnoloji maya dəyərinə

ümum sex xərclərinə

281 Aşağıdakılardan hansı xərc maddəsi şərti-dəyişən xərclərə aiddir?

sexin idarəetmə aparatının əmək haqqını

müəssisənin idarə edilməsi xərcləri

ümumzavod xərcləri

ümum sex xərcləri

- istehsal fəhlələrinin əsas əmək haqqı

282 Müəssisədə istehsal xərcləri smetası:

- istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin sərf edəcəyi xərclərin cəmini göstərir
- istehsaldankənar xərcləri əhatə edir
- sex maya dəyrini hesablamaq üçün tərtib edilir
- kalkulyasiya maddələri üzrə hesablanır və məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərcləri göstərir
- müəssisədə şərti-sabit xərcləri müəyyən etmək üçün tərtib edilir

283 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarına aid deyil:

- müəssisədə məhsulun istehsalına çəkilən material xərclərinin aşağı salınması
- müəssisədə istehsaldankənar xərclərinin azaldılması
- müəssisədə işçilərin əmək haqlarının və onların sosial inkişafına xərclərin artırılması
- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- müəssisədə məhsulun fondtutumunun aşağı salınması

284 Layihə üzrə gətirilmiş xərclər 5466 min manatdır. Diskontlaşdırılmış kapital qoyuluşu 4.7 mln. man olarsa rentabellik indeksini hesablayın.

- 1.02
- 1.16
- 1.2
- 1.7
- 1.14

285 İnvestisiya layihəsi üzrə birinci il üçün kapital qoyuluşu 4 mln.man, ikinci il üçün isə 7 mln. man təşkil etmişdir. Ümumi kapital qoyuluşunun diskontlaşdırılmış məcmusunu tapın. Diskont norması 0.2

- 11
- 4.86
- 11.2
- 8.19

3.33

286 İnvestisiya layihəsi üzrə birinci il üçün kapital qoyuluşu 4 mln.man, ikinci il üçün isə 7 mln. man təşkil etmişdir. Ümumi kapital qoyuluşunun diskonlaşdırılmadan məcmusunu tapın

12

● 11

15

14

13

287 Maya dəyəri 180 man olan məhsul vahidinə kapital qoyuluşu 70 man təşkil etmişdir. Firma 220 man topdansa satış qiymətilə 120000 min ədəd məhsul satmışdır. Firmanın rentabellik səviyyəsi 0.2 olarsa yeni sexin tikilməsinə çəkilmiş kapital qoyuluşunun ümumi iqtisadi səmərəliliyini hesablayın

● 0.6

0.3

0.5

0.2

0.4

288 Aşağıdakılardan hansı istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsi amili hesab olunur?

● istehsalın ixtisaslaşması

istehsal prosesinin başlanması

istehsal prosesindəki fasilələr

iş yerlərində izafi ehtiyatların olması

istehsal sahələrinin artıqlığı

289 Müəssisədə fondtutumunun azalması istehsalın iqtisadi səmərəliliyinə necə təsir göstərir?

müəssisədə əsas fondlardan istifadə səviyyəsi aşağı düşür

müəssisədə istehsal edilən məhsulun maya dəyərini artırır

● məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını azaldır

investisiya qoyuluşlarına tələbatı artırır

müəssisədə məhsul vahidinə düşən amorizasiya ayırmalarını artırır

290 Müəssisədə satışın (dövriyyənin) rentabelliği göstəricisi necə hesablanır?

əmtəlik məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

ümumi məhsulun satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

● mənfəətin satışın həcminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

mənfəətin satışla əlaqədar xərclərin ümumi məbləğinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

291 Müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun iqtisadi səmərəliliyini müəyyən edilərkən səmərə kimi hansı göstərici əsas götürülməlidir?

- ☐ müəssisənin reallaşdırılmış məhsulu
- ☐ müəssisənin ümumi məhsulu
- ☐ müəssisənin ümumi mədaxili
- ☒ müəssisənin mənfəəti
- ☐ müəssisənin əmtəəlik məhsulu

292 İnvestisiya qoyuluşlarının səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil:

- ☐ ödənmə müddəti göstəricisi
- ☐ integral səmərə (xalis cari dəyər) göstəricisi
- ☐ rentabellik norması (daxili rentabellik norması) göstəricisi
- ☒ dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi
- ☐ rentabellik indeksi göstəricisi

293 İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin yüksəldilməsinə hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ elmi-texniki tərəqqinin nailiyyətlərinin istehsala tətbiqi
- ☐ istehsalın və idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ işçilərin ixtisas səviyyəsinin artırılması və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması
- ☒ işçilərin günlük iş vaxtının və növbəlik əmsalının azaldılması
- ☐ istehsalın təmərküzləşməsi, kombinəlməsi, ixtisaslaşması və kooperativləşməsi

294 Müəssisədə ümumi (istehsal) rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

- ☒ mənfəətin əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ ümumi məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ reallaşdırılmış məhsulun əsas və normalaşdırılan dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ mənfəətin dövriyyə istehsal fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

295 İqtisadi səmərə nədir?

- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- ☒ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi

296 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərə göstəricisinə xasdır?

xərc göstəricisidir

nisbi göstəricidir

● mütləq göstəricidir

müqayisəli göstəricidir

faiz göstəricisidir

297 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri səmərəlilik göstəricisinə xasdır?

həcm göstəricisidir

● nisbi göstəricidir

mütləq göstəricidir

ölçüyə gəlməyən göstəricidir

xərc göstəricisidir

298 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

ümumi milli məhsul

● səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti

səmərə

milli gəlir

istehsalat sərf olunan məsrəflər

299 Müəssisədə il ərzində 750 min manatlıq əlavə investisiya həyata keçirilərək yeni istehsal gücləri istifadəyə verilmişdir. Bunun nəticəsində növbəti ildə müəssisə 225 min manat əlavə mənfəət əldə etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisədə əsaslı vəsait qoyuluşunun rentabelliğini hesablayın.

525 min manat

35 %

975 min manat

● 30 %

25 %

300 Hər hansı təşkilati-texniki tədbirin həyata keçirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi necə müəyyən olunur?

müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş yalnız canlı əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi

● müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə nisbəti kimi

müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərənin onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyətinə hasili kimi

müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərə ilə onun istehsalına sərf edilmiş canlı və maddiləşmiş əməyin kəmiyyəti ilə cəmlənməsi kimi

müəyyən vaxt vahidi ərzində (il) alınan iqtisadi səmərədən onun istehsalına sərf edilmiş bütün xərclərin kəmiyyətinin çıxılması kimi

301 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

Hər hansı bir sosial-iqtisadi prosesin kəmiyyət və keyfiyyət cəhətlərini özündə tam və dəqiqliklə əks etdirən meyar və göstəricilər olma-dan həmin prosesin qiymətləndirilməsi və idarə edilməsi mümkün deyildir

İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyini düzəltən qiymətlərdir-mək üçün onun məvəri və göstəriciləri elmi-

İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin ölçüdə qıymət tənliyi ilə məzənnənin ölçü yarı və göstəriciləri kimi nəzəri və metodoloji cəhətdən dəqiq əsaslandırılmışdır

- İctimai istehsalın səmərəlilik meyarı və ümumiləşdirici (meyar) göstəricisi arasında heç bir əlaqə və bağlılıq yoxdur
Səmərə öz-özlüyündə ictimai istehsalın səmərəliliyi haqqında təsəvvür yarada bilmir, çünki mütləq rəqəmdir, onu yaradan xərclərlə əlaqəsizdir
Səmərəlilik göstəricisi – səmərə ilə xərclərin kəmiyyət nisbəti, ictimai istehsalın səmərəliliyinin keyfiyyət səciyyəsidir

302 Səmərəlilik meyarı nədir?

İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir

- İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir

İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir

İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir

İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmnin dəyər ifadəsidir

303 İctimai istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- il ərzində yaradılmış milli gəlir
- il ərzində yaradılmış ümumi daxili məhsul
- il ərzində yaradılmış xalis milli məhsul
- il ərzində yaradılmış ümumi milli məhsul
- milli sərvət

304 Müəssisə səviyyəsində istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin meyarı aşağıda göstərilənlərdən hansıdır?

- ümumi gəlir
- istehsal xərcləri
- mənfəət
- əmtəlik məhsul
- istehsal olunan məhsulun dəyər ifadəsində həcmi

305 Mütləq səmərəlilik nədir?

- səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- əldə olunan səmərənin kəmiyyət miqdarıdır
- əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- əldə olunmuş səmərənin keyfiyyətini xarakterizə edir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir

306 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir
əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir
istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

səmərəliliyin orta göstəricisidir

- variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir

307 Müqayisəli (nisbi) səmərəlilik göstəricisi nə üçün hesablanır?

layihə variantları üzrə ayrı-ayrılıqda gözlənilən gəlirlərin hesablanması üçün tətbiq edilir

layihə variantları üzrə sərf ediləcək investisiyanın həcmi hesablaamq üçün tətbiq edilir

- layihə variantlarından ən səflisinin seçilməsi məqsədilə hesablanılır və tətbiq edilir

layihə variantları üzrə gözlənilən məsrəflərin müqayisəsi üçün tətbiq edilir

müəssisənin mənfəətini hesablamaq üçün tətbiq edilir

308 Müəssisələrdə əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəricisi kimi istifadə edilən rentabellik göstəricisi necə hesablanır?

illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsas fondlara nisbəti kimi

- illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna nisbəti kimi

illik mənfəət artımının bu artımı təmin edən əsaslı vəsait qoyuluşuna hasili kimi

illik mənfəətin bu mənfəəti təmin edən ümumi xərclərə nisbəti kimi

illik mənfəətin müəssisənin əsas və normalaşdırılan dövrüyyə fondlarının orta illik dəyərinə nisbəti kimi

309 Müəssisədə investisiya layhəsinin qəbul edilməsi üçün integral səmərəlilik göstəricisi:

sıfır (0) bərabər olmalıdır

xərclərdən çox olmalıdır

mənfəətə bərabər olmalıdır

- müsbət kəmiyyət olmalıdır

mənfi kəmiyyət olmalıdır

310 Aşağıdakılardan hansıları istehsal amillərindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edən göstəricilərdir?

əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi, əmtəəlik məhsul

əmək haqqının səviyyəsi, mənfəət

ümumi milli məhsul, ümumi rentabellik, məhsul vahidinin maya dəyəri

ümumi daxili məhsul, ümumi gəlir

- əmək məhsildarlığı, fondverimi, dövrüyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı

311 əmək məhsuldarlığı hansı istehsal amilindən istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

sahibkarlıq qabiliyyəti

torpaq

kapital

- əmək (iş qüvvəsi)

xammal

312 Materialtutumu göstəricisi aşağıdakı resurslardan hansılarının istifadəsinin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ maliyyə resurslarının
- ☒ xammal və material resurslarının
- ☐ informasiya resurslarının
- ☐ əsas və tədavül fondlarının
- ☐ əmək resurslarının

313 əməyin səmərəlilik dərəcəsini hesablamaq üçün aşağıda verilənlərdən hansından istifadə edilir?

- ☒ vaxt vahidi ərzində istehsal edilən məhsulun həcmi
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına sərf edilən xərclər
- ☐ investisiya qoyuluşunun rentabelliği
- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən materialların həcmi
- ☐ vaxt vahidi ərzində sərf edilən elektrik enerjisi

314 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini xarakterizə etmir?

- ☐ vaxt vahidi ərzində istehsal olunan məhsulun kəmiyyətcə çoxaldılması
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərinin azaldılması
- ☒ işçilərin sayının artması
- ☐ material məsrəflərinə qənaət eilməsi
- ☐ məhsul vahidi istehsalına sərf olunan vaxtın azaldılması

315 Aşağıdakılardan hansı istehsalın səmərəliliyini əks etdirir?

- ☐ hazır məhsul anbarında məhsul ehtiyatlarının artması
- ☐ anbarında material ehtiyatlarının artması
- ☐ məhsulun satış həcmi azalması
- ☒ məhsulun əmək-tutumunun azaldılması
- ☐ avadanlıqların istifadəsiz qalma müddətinin artması

316 Fondverimi göstəricisi istehsalın təşkili ünsürlərinin hansından istifadənin səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ müəssisənin ehtiyat fondlarının
- ☒ istehsal əsas fondlarının
- ☐ istehsal dövrüyyə fondlarının
- ☐ müəssisənin tədavül fondlarının
- ☐ müəssisənin pul fondlarının

317 Müəssisədə istehsal amillərindən istifadəni xarakterizə edən iqtisadi səmərəlilik göstəricilərinə aid deyil:

dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürəti göstəricisi

- satışın rentabelliği göstəricisi

əmək məhsuldarlığı göstəricisi

fondverimi göstəricisi

dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı

318 Hansı struktur bölmələrindən istifadə edərək istehsalçı firma satışı həyata keçirə bilməz?

əmtəə ehtiyatları yaratmadan sövdələşmələrin bağlanması, bazarın öyrənilməsi, sifarişlərin yerinə yetirilməsi üzrə funksiyaları icra edən satış kontorları

pərakəndəsatış şəbəkəsi (köşklər, mağazalar, salonlar və s.)

funksional vəzifələrinə, həm də əmtəənin müştəriyə nümayişini həyata keçirməli olan, sövdələşmələr bağlamaq və ya bu hüquqa malik olmayan xüsusi agentliklər

yerli bazarı, rəqibləri tanıyan, istehlakçıların tələblərinə uyğun satış şərtləri və xidmətləri təklif edə bilən ixtisaslı müəssisələrə malik regional satış filialları

- xammal və material ehtiyatlarının yaradılması üçün tədarük funksiyaları icra edən təchizat kontorları

319 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

15 faizi

- 25 faizi

7 faizi

23 faizi

45 faizi

320 Hazırlıq ehtiyatının həcmi necə hesablanır?

- materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta vurulur

materialdan orta günlük məsrəf norması istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur

materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxt dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığına vurulur

materialdan orta günlük məsrəf norması materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal istehlakı üçün hazırlanmasına sərf edilən vaxta nisbəti kimi

istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi materialın kəmiyyət və keyfiyyətə qəbuluna və istehsal hazırlanmasına sərf edilən istehlakı üçün vaxta nisbəti kimi

321 Məmulat üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi materialın məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına nisbəti kimi

məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasının həmin məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi nisbəti kimi

- məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi materialın məmulat vahidi üzrə material məsrəfi normasına vurulur

məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi materialın məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi

məmulatın istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi materialın məmulat vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur

322 Hissə (detal) üzrə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi materialın hissə (detal) növünün vahidi üzrə material

- hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına vurulur
hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmi həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə vurulur
hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcminin həmin hissə (detal) növünün vahidinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- hissənin (detalın) sayının həmin hissə (detal) növünün vahidinin material tutumluğu göstəricisinə nisbəti kimi
hissənin (detalın) hər vahidi üzrə material məsrəfi norması hissənin (detalın) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş həcmə nisbəti kimi

323 Oxşarlığa görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına vurulur
məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
oxşar məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi onun material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalın hasilinə vurulur
məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi normasına nisbəti kimi
- məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

324 Nümunəvi təmsilçiyə görə hesablama metodu ilə materiala tələbat necə hesablanır?

- qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcmi nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi normasına nisbəti kimi
nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsala vurulur
- nümunəvi təmsilçinin material məsrəfi norması qrupa daxil olan məhsullar üzrə istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsalın həcminə vurulur
məsrəf norması hələlilik olmayan məmulatın (hissənin) istehsal proqramında nəzərdə tutulmuş istehsal həcmi oxşar məmulatın (hissənin) material məsrəfi norması ilə yeni məhsulun oxşar məhsuldan fərqləndirici cəhətlərini nəzərə almaq üçün istifadə edilən düzəldici əmsalının hasilinə vurulur

325 Müəssisədə mövsümi ehtiyat hansı hallarda yaranır?

- gələcəkdə xammal və materiala tələbin artması ehtimalı ilə
müəssisənin xammal və materialla təminatında onun miqdarı, və ya vaxtaşırılığında kənarlaşmalar baş verən zaman istehsalın fasiləsizliyini təmin etmək məqsədilə
iki məhsul-göndərmə (alma) arasındakı vaxt intervalında müəssisənin ahəngdar işləməsini təmin etmək məqsədilə
- xammal və materialın istehsalı və ya tədarükünün mövsümi olması ilə əlaqədar
istehsal prosesinin fasiləsizliyi ilə əlaqədar

326 Tranzit norması nədir?

- istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmi minimum miqdardır
- istehsalçı müəssisədən bir sifarişlə bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
istehlakçının istehsalçıya bir dəfəyə göndərmək üçün öhdəsinə götürdüyü material həcmi maksimum miqdardır
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun minimum həcmidir
- istehsalçı müəssisədən bir il ərzində bir istehlakçıya göndəriləcək məhsulun maksimum həcmidir

327 Aşağıdakılardan hansı satış siyasətinin əsas elementlərinə aid edilmir?

- məhsulların istehsalı
- məhsulun tamamlanması
- məhsulun saxlanması
- istehlakçılarla əlaqələr
- məhsulların nəqli

328 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilir?

- məhsulun reallaşdırılmasının forma və metodlarının, onun istehlakçılara çatdırılması üsullarının seçilməsi
- müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələrlə təmin edilməsinin təşkili
- müəssisədə heyətin fəaliyyətinin səmərəli təşkili
- müəssisədə innovasiya prosesinin təşkili
- iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili

329 Firma birbaşa satış sisteminin üstünlüyünə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əmtəə ehtiyatlarının yaradılması ilə əlaqədar istehsaldankənar xərclərin azalması
- məhsulun son istehlakçıya bilavasitə çatdırılması ilə əlaqədar xərclərin azalması
- son istehlakçılarla müqəmmadi olaraq sıx əlaqələr saxlanması
- əlaqələrin sayının azalması
- əmtəənin hərəkəti ilə bağlı risklərin azalması

330 Müəssisədə satış sistemləri onların təşkilinə görə necə qruplaşdırılır?

- intensiv və selektiv satış sistemləri
- əsas və köməkçi satış sistemləri
- analitik və sintetik satış sistemləri
- daxili və xarici satış sistemləri
- birbaşa və dolaylı satış sistemləri

331 Müəssisədə satış sistemləri vasitəçilərin sayına görə necə qruplaşdırılır?

- birbaşa, dolaylı və qarışıq satış sistemləri
- intensiv, selektiv və xüsusi satış sistemləri
- əsas, köməkçi və xidmətedici satış sistemləri
- daxili, xarici və qarışıq satış sistemləri
- analitik, sintetik və eksperimental satış sistemləri

332 Cari ehtiyatın maksimum həcmi necə hesablanır?

- orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına vurulur
- iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı istehsal proqramına vurulur

orta günlük material məsrəfi norması istehsal proqramına vurulur

iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalı orta günlük material məsrəfi normasına nisbəti kimi

orta günlük material məsrəfi norması iki məhsul göndərilməsi arasındakı vaxt intervalına nisbəti kimi

333 Müəssisədə istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün avadanlığa ümumi tələbatı hesablayarkən aşağıdakıların hansından istifadə edilmir?

- avadanlığın keyfiyyət göstəricisi (etibarlıq göstəricisi)
- növbələrin sayı (növbəlilik əmsalı)
- iş vahidinin yerinə yetirilməsi üçün vaxt norması
- plan ili üçün görülməli işin həcmi
- avadanlıqdan istifadə əmsalı

334 Aşağıdakılardan hansı Dəqiq vaxtında sisteminin üstünlüklərinə aid deyil?

- maddi-texniki təminat planına ehtiyacın olmaması
- təchizat prosesinə statistik nəzarətin mümkünlüyü
- müəssisədə istehsal tsiklinin qısaldılması
- göndərilən xammal və materialların və istehsal olunan məhsulların keyfiyyətinin kompleks idarə edilməsi imkanlarının olması
- maddi-texniki təchizatın müntəzəm surətdə təkmilləşdirilməsi

335 Anbarların çox sayda istehlakçı sexlərə xidməti zamanı hansı reyslərdən istifadə olunur?

- zona-dairəvi
- zona
- dairəvi
- şüa
- rəqqas

336 Maddi-texniki təminatın hansı forması seçilərkən tranzit və sifariş normaları əsas götürülür?

- Kontrakt sistemi
- Ənənəvi forma
- Anbar forma
- Tranzit forma
- «Dəqiq vaxtında» sistemi

337 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda A qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

- 5 - 10 faizi
- 40-55 faizi
- 70-80 faizi
- 25-30 faizi

15-20 faizi

338 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

23 faizi

7 faizi

15 faizi

☒ 25 faizi

45 faizi

339 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda B qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

80 faizi

☒ 20 faizi

65 faizi

35 faizi

75 faizi

340 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən bütün material nomenklaturunun sayca neçə faizi aid olunur?

80-85 faizi

☒ 60-65 faizi

40-45 faizi

25-30 faizi

70-75 faizi

341 İstehsal ehtiyatları səviyyəsinə nəzarətin A, B, S üsulunda S qrupuna adətən ümumi material ehtiyatlarının bütün dəyərinin neçə faizi aid olunur?

5 faizi

☒ 45-50 faizi

30 faizi

55 faizi

75-80 faizi

342 İstehsal vasitələrinə tələbatın hesablanma-sında hansı göstəricilərdən daha çox istifadə olunur?

- ☒ qəbul edilmiş sifarişlər portfeli və materialın məsrəf normasından
fondverimi və dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə sürətindən
əmək məhsuldarlığı və qəbul edilmiş sifarişlər portfelindən
işçilərin sayı və vaxt fondundan

dövriyyə vəsaitlərinin yüklənmə əmsalı və materialın məsrəf normasından

343 Aşağıdakı prinsiplərin hansından marketinq şöbəsi yaradılarkən istifadə edilmir?

- funksional prinsip üzrə təşkil
- bazar prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə-bazar prinsipi üzrə təşkil
- ahəngdarlıq prinsipi üzrə təşkil
- əmtəə istehsalı prinsipi üzrə təşkil

344 Aşağıdakılardan hansı marketinqin funksiyalarına aiddir?

- əmək məhsuldarlığının artırılması yollarının müəyyən edilməsi
- xammala tələbatın müəyyən edilməsi
- işçilərin sayının planlaşdırılması
- avadanlıqlara tələbatın müəyyən edilməsi
- əmtəələrin satış bazarlarının müəyyənləşdirilməsi

345 Aşağıdakılardan hansı marketinqin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- marketinq tədbirlərinin həyata keçirilməsi
- materiallara tələbatın hesablanması
- məqsədli bazarın seçilməsi
- bazar imkanlarının təhlili
- marketinq kompleksinin işlənilib hazırlanması

346 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilir?

- resurs axını
- tələb axını
- iş qüvvəsinin axını
- sifarişlər axını
- iqtisadi axın

347 Aşağıdakılardan hansı satış kanalında olan axınlara daxil edilmir?

- iş qüvvəsinin axını
- fiziki axın
- maliyyə axını
- informasiya axını
- mülkiyyət hüququnun axını

348 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilir?

müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatın planlaşdırılması

müəssisədə innovasiya prosesinin planlaşdırılması

- əlavə xidmətlərin, xarici ticarət əməliyyatlarının, reklam fəaliyyətinin planlaşdırılması
- maddi-texniki təminat planlarının tərtib etmək
- əmək haqqının müəyyənəşdirilməsi

349 Aşağıdakılardan hansı satışın planlaşdırılmasına aid edilmir?

satışın idarəedilməsi üzrə xərclər smetalarının tərtibi

konyunktura və tələb üzrə proqnozların hazırlanması

- mənfəətin bölgüsü
- məqsədlərin müəyyən olunması
- məhsulların reallaşdırılması proqnozlarının işlənməsi

350 Aşağıdakılardan hansı satışın təşkilinə aid edilmir?

əmtəənin hərəkəti texnologiyası

ticarət kommunikasiyalarının, hüquqi və iddia işlərinin təşkili

tələbin stimullaşdırılmasının və reklam fəaliyyətinin təşkili

- iş qüvvəsi və istehsal vasitələrinin məkan baxımından düzgün əlaqələndirilməsinin təşkili
- informasiya-dispetçer xidmətinin hesabatlaşdırılmasının hazırlanmasının təşkili

351 Marketing proqramının hazırlanmasında aşağıdakı elementlərin hansından istifadə edilmir?

bazar segmentinin müəyyən edilməsi

satış bazarının müəyyən edilməsi

marketing məqsədlərinin müəyyən olunması

daxili və xarici mühit amillərinin təsirinin uçota alınması ilə planların dəqiqləşdirilməsi

- dövrüvvə vəsaitlərinin dövretmə uzunluğunun müəyyən edilməsi

352 Marketing şöbəsi yaradılarkən aşağıdakı prinsiplərin hansından istifadə olunur?

təşkilati prinsip

təklif prinsipi

- coğrafi prinsip

sosial prinsip

stimullaşdırıcı prinsip

353 Müəssisənin marketing sistemi aşağıdakı məsələlərin həllində iştirak etmir:

bazarda mövcud olan tələbatın mümkün qədər çox ödənilməsinə nail olmaq məqsədilə tədbirlər sisteminin işlənilib hazırlanmasında

- plan üzrə işin yerinə yetirilməsi üçün zərur olan işçilərə tələbatın hesablanması
- bazarın kompleks öyrənilməsində (tədqiqində)

məhsul (xidmət) çeşidi və qiymətinin planlaşdırılmasında

potensial (real) tələbatın və ödənilməyən ehtiyacların müəyyən edilməsində

354 Maddi-texniki təminat nədir?

müəssisədə investisiya fəaliyyətinin tələb olunan həcmdə maliyyələşməsinin təmin edilməsi prosesidir

- müəssisədə istehsalın material resursları və texniki vasitələri ilə təmin edilməsi prosesidir

müəssisədə istehsalın yüksək ixtisaslı karlarla təmin edilməsi prosesidir

müəssisəni zəruri həcmdə maliyyə resursları ilə təmin edilməsi prosesidir

müəssisədə innovasiya prosesinin həyata keçirilməsinin təmin edilməsi prosesidir

355 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas vəzifələrinə aid deyil?

maddi-texniki təminat xidmətinin strukturunu təkmilləşdirmək

məhsul-göndərənlərlə səmərəli təsərrüfat əlaqələndirini qurmaq

- müəssisənin əmək resurslarına olan tələbatının təmin edilməsi
material resurslarını ən səmərəli yolla əldə etmək, istehsalı xammal və materiallarla birləşəndirərək, tam və vaxtında təmin etmək

maddi-texniki təminat planlarını tərtib etmək

356 Aşağıdakılardan hansı maddi-texniki təminatın əsas funksiyalarına aid deyil?

istehsal bölmələrində məhsul istehsalına lazım olan xammal və materiallara tələbatın – sifarişlərin müəyyən edilməsi

səmərəli təminat formasının seçilməsi və onun iqtisadi cəhətdən əsaslandırılması

- müəssisənin idarəetmə aparatının işini təkmilləşdirmək
material resurslarının müəssisəyə gətirilməsi, qəbulu və qorunub saxlanması işləri üzrə nəzarətin təşkil edilməsi
material resurslarına sifarişləri yoxlamaq üçün ümumiləşdirilmiş hesablamaların aparılması və yekun sifarişlərin tərtibi

357 Müəssisələrin maddi-texniki təminat işi başlanğıcından sonuna qədər neçə mərhələni özündə birləşdirir?

7

4

5

3

- 8

358 Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

zona-dairəvi

dairəvi

şüa

rəqqas

- tranzit

359 Müəssisədə materiala tələbatı hesabladıqda aşağıdakı hansı metoddan istifadə edilmir?

- ☐ oxşarlığa görə hesablama metodu (analogi metodu)
- ☐ nümunəvi təmsilçiyə (tipik nümayəndəyə) görə hesablama metodu
- ☒ materialtutumluğa görə hesablama metodu
- ☐ məmulat üzrə hesablama metodu
- ☐ hissə (detal) üzrə hesablama metodu

360 Müəssisənin avadanlığa ehtiyacı hansı hallarda yaranmır?

- ☐ müəssisənin istehsal gücünü artırmaq zərurəti yarandıqda
- ☐ müəssisənin buraxdığı məhsulun komplektləşdirilməsi (dəstləndirilməsi) zəruriliyi yarandıqda
- ☒ əməyin stimullaşdırılmasına ehtiyac yarandıqda
- ☐ avadanlıqlar fiziki və mənəvi cəhətdən köhnəldikdə
- ☐ avadanlıqlar mənəvi cəhətdən köhnəldikdə

361 Müəssisənin maddi-texniki təminatının mərhələlərinə aid deyil:

- ☒ məhsulun satış strategiyasının müəyyən olunması
- ☐ potensial məhsul göndərənlərin siyahısının işlənib hazırlanması
- ☐ təfəssilləşdirmə (spesifikasiya) sənədinin tərtibi, zəruri materialların texniki xarakteristikasının hərtərəfli müəyyən olunması
- ☐ sifarişlər zənbilinə (istehsal proqramına) və məsrəf normalarına görə material resurslarına tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ seçilmiş məhsul/göndərənə (və ya vasitəçi ilə) dağınıqların aparılması və kontraktın bağlanması

362 Dairəvi reyslər sxemində sexlərin xammal və materiallarla təminatı necə həyata keçirilir?

- ☐ anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onlar xammal və materiallarla müxtəlif reyslərlə təchiz edilir
- ☐ anbar bir deyil, bir neçə sexlə fərdi şəkildə əlaqə saxlayır və onları ayrı-ayrılıqda xammal və materiallarla təchiz edilir
- ☐ nəqliyyatın hər bir sexə doğru səfəri yüklə, anbara qaydanda boş, yaxud tara ilə olur
- ☒ eyni zonada yerləşən bir neçə istehlakçı sex xammal və materiallarla bir reyslə təchiz edilir
- ☐ müxtəlif zonalarda yerləşən istehlakçı sexlər xammal və materiallarla ayrı-ayrı reyslərlə təchiz edilir

363 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunmur?

- ☐ məhsula ehtiyac əlamətlər
- ☒ təşkilati əlamətlər
- ☐ demoqrafik əlamətlər
- ☐ coğrafi əlamətlər
- ☐ psixoxrafik əlamətlər

364 Aşağıdakı əlamətlərin hansından bazar segmentinin öyrənilməsində istifadə olunur?

- ☒ psixoxrafik əlamətlər

təşkilati əlamətlər

texniki əlamətlər

texnoloji əlamətlər

iqtisadi əlamətlər

365 Marketing nədir?

idarəetmənin metodlarından biridir

- bazarın kompleks təhlili və proqnozlaşdırılması proseduru
- müəssisənin xammal və materiallarla təminatı prosesidir
- müəssisənin istehsal fəaliyyətini səmərəli maliyyələşdirməsi mexanizmidir
- bazarda məhsulun satışı ilə əlaqədar kontraktların bağlanması prosesidir

366 Ticarət vasitəçilərinə aid deyil:

- konsaltinq təşkilatı
- distributerlər
- dilerlər
- agentlər
- kommissiyacılar

367 Aşağıdakılardan hansı marketingin funksiyalarına daxil deyil?

- məhsul göndərənlərlə hesablaşmaların səmərəli təşkili
- satışdan sonrakı xidmətin təşkili
- məhsul çeşidinin planlaşdırılması
- istehsalın optimal strukturunun müəyyən edilməsi
- yeni istehlakçıların tapılması və seçilməsi

368 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə marketing fəaliyyətinin metodlarına daxil deyil?

- xarici mühitin təhlili
- bazarda məhsulun hərəkətinin və satışın planlaşdırılması
- istehlakçıların (alıcıların) təhlili
- daxili mühitin təhlili
- qiymət siyasətinin işlənilib hazırlanması

369 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin marketing fəaliyyətinə aid deyil?

- bazarda məhsullara olan potensial tələbatın və ehtiyacın həcmi, onun dinamikasının, şəraitinin, hadisələrin real gedişinin və onun inkişaf perspektivlərinin dəqiq nəzərə alınması
- müəssisənin istehsal etdiyi məhsula tələbatın, başqa sözlə, məhsul bazarının yaradılmasına və formalaşdırılmasına fəal təsir göstərilməsi
- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- müəssisələrin istehsal həcmi (təklifi) bazarın mövcud potensial tələblərinə uyğunlaşdırılma imkanlarının araşdırılması
- müəssisədə məhsulların reallaşdırılması şəraitinə tələbatın dəyişməsinə və s. bu kimi məsələlərə cavab

müəssisədə məhsulun istehsalatının qeydində, tədarükə və satışı, yığımına və ödənişinə məhsullara qoyulan münasibətlərin gös-tə-ril-məsinə nəzarət edilməsi

370 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkil formaları arasında daha mürəkkəbidir
İstehsalın ic-timai təşkil formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yük-səl-dil-məsinin amilidir
İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləş-mə-si və kombinə-ləş-məsi arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır

- İstehsalın ic-timai təşkil formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur
İstehsalın ic-timai təşkil formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir

371 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
istehsal həcmi kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası

372 Kombinə-ləş-miş istehsalların təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansına təminat vermir?

- müəssisənin mənfəətinin düzgün bölüşdürülməsini təmin edir
aralıq məh-sul və tullantılardan istifadə edilməsini təmin edir
xammalın kompleks emalını təmin edir
texnoloji pro-seslərin yerinə yetirilməsinin ardıcılığını təmin edir
ətraf mühitin çirklənməsinin azalma-sını təmin edir

373 Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- az xərclə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olunan ölçüsüdür
mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
çox xərclə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
az xərclə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
minimum xərclə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür

374 Müəssisənin minimal səmərəli ölçüsü nədir?

- istehsal həcmi artım tempi ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artım tempinin bərabər olması
uzunmüddətli dövrdə müəssisənin mənfəətini maksimumlaşdıran istehsal həc-mi
- müəssisənin uzunmüddətli orta isteh-sal xərclərini minimuma endirə biləcək ən aşağı istehsal həc-midir
müəssisənin uzunmüddətli orta isteh-sal xərclərini maksimumlaşdıran istehsal həc-mi
müəssisədə istehsalın təkrarlanma dərəcəsi

375 İstehsal miqyasının müsbət effekti nədir?

bu, istehsal həcmnin artması ilə müəssisənin təsərrüfat əlaqələrinin genişlənməsini əks etdirir

bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

bu, istehsala əlavə investisiya qoyuluşu yolu ilə məhsul istehsalı həcmələrinin artırılmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin artmasına uyğun olaraq məhsul satışı həcmələrinin artmasını əks etdirir

- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

376 İstehsal miqyasının mənfi effekti nədir?

bu, istehsal həcmnin azalması ilə müəssisənin mənfəətinin azalmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

- bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin artması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin azalmasını əks etdirir

bu, istehsal həcmnin azalması ilə məhsul vahidinə çəkilən xərclərin artmasını əks etdirir

377 Miqyas artımından qənaətin (miqyasın müsbət effektinin) davamlı olduğu sənaye sahələrinə aşağıdakılardan hansı xasdır:

belə sahələrdə çoxlu sayda kiçik müəssisələr fəaliyyət göstərir

belə sahələrdə kiçik ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

belə sahələrdə orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

- belə sahələrdə iri ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

belə sahələrdə kiçik və orta ölçülü müəssisələr üstünlük təşkil edir

378 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində

- müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi gös-təricilərinin yaxşılaşmasında

müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında

müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında

eyniadlı məhsul istehsalçıların sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında

379 Metallurgiya və elektroenergetikada istehsalın təmərküzləşməsinə müəyyən edən əsas amil hansıdır?

istehsalda istifadə edilən xammal və materialların həcmi

istehsalın texnologiyası və təşkili xarakteri

istehsal alətlərinin kompleksi

- əsas aqreqatların orta gücü

istehsal xərclərinin həcmi

380 Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması

elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi

buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazasının genişlənməsi

- müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi

müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması

381 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir
bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir
müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir
sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir

382 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi kiçik, orta və iri müəssisələr arasında səmərəli təsərrüfat əlaqələrinin qurulmasına imkan verir
bazar münasibətləri inkişaf etdikcə istehsalın ixtisaslaşması və kooperasiyalaşdırılmasının iqtisadi əhəmiyyəti tədricən azalır
istehsalın ixtisaslaşdırılması əsasında səmərəliliyinin artırılması sahə və müəssisədə həyata keçirilən təşkilati, texniki və iqtisadi tədbirlərlə əlaqədardır
istehsalın ixtisaslaşdırılması istehsalatda yüksək məhsuldarlıqlı texnika və texnologiya tətbiq etməyə, kadrların peşəkarlığının yüksəlməsinə, müəssisənin təşkilati və istehsal strukturuunu təkmilləşdirməyə imkan yaradır
istehsalın ixtisaslaşması və kooperativləşməsi ayrı-ayrı məhsul növlərinin hazırlanmasının kütləvililiyini artırır, xüsusi, yüksək məhsuldarlığa malik avadanlığın tətbiqini asanlaşdırır

383 Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarım-fabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi
məhsul vahidinin materialtutumu
ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

384 Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- 70 faiz
80 faiz
45 faiz
60 faiz
65 faiz

385 İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalatçı-lara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,)
ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

- əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehsalatçılarına çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqlərin və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalatların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalının ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi

386 əlvan metal filizlərinin emalı kombinatları üçün kombinələşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaqli kombinələşdirmə
- xammalın ardıcıl emalına görə
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalına görə
- üfiqi kombinələşdirmə

387 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinələşmə mümkün deyildir?

- emal sənayesi
- yeyinti sənayesi
- metallurgiya
- ağac emalı sənayesi
- hasilat sənayesi

388 Emal sənaye müəssisəsinin hasilat müəssisəsinə yaxınlaşdırılmasına əsaslanan kombinatlar hansı istehsallar üçün səciyyəvidir?

- kütləvi və seriyalı istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin fiziki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin kimyəvi üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- əmək predmetinə təsirin mexaniki üsullarının tətbiqinə əsaslanan istehsallar üçün
- avtomatlaşdırılmış istehsallar üçün

389 Kombinələşməyə daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti nə deməkdir?

- kombinatın ümumi gəlirləri kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bərabər bölünür
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal gücləri öz ölçülərinə görə uzlaşdırılmış olur, məhsulun nomenklaturası və keyfiyyətinə görə isə bir-birilə analoq təşkil edirlər
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyniadlı və eyni keyfiyyətdə məhsullar istehsal olunur
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə istifadə edilən avadanlıqlar eyni olur, məhsulun nomenklaturası və çeşidi məhdudlaşdırılır
- kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulların qiymətləri bir-birinə uyğunlaşdırılır

390 Neft-kimya kombinatlarının istehsalları üçün kombinələşmənin hansı tipi səciyyəvidir?

- qarışıq əlaqələr
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan
- xammalın kompleks emalı

şaquli kombinəlaşdırma

- üfiqi kombinəlaşdırma

391 Toxuculuq kombinatları üçün kombinəlaşmanın hansı forması səciyyəvidir?

üfiqi kombinəlaşma

tullantılardan istifadəyə görə

- xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə
- istehsal-texniki

392 Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilərlər?

əlvan metallurgiya

polimer materialların istehsalı

musiqi alətlərinin hazırlanması

- ağac emalı və mebel istehsalı
- kombinəlaşdırılmış yem istehsalı

393 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı kombinəlaşmış müəssisələr üçün səciyyəvi deyil? (Sürət 08.10.2015 16:52:50)

- istehsallardan hər birinin məhsulu birbaşa satış bazarlarına çıxarılır
- istehsallardan birinin nəticəsi digəri üçün başlanğıc olur
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid ən qısa yolla baş verir
- texnoloji prosesin bir mərhələsindən digərinə keçid fasiləsiz baş verir
- istehsallardan birinin məhsulu digəri üçün material və ya yarımfabrikat rolunda çıxış edir

394 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinəlaşmaya, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır

işçilərin sayının azalması

müxtəlif istehsalların birliyi

anoloji məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi

- müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi

395 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı kombinəlaşma üçün səciyyəvi deyildir?

- vahid satış şəbəkəsinin olması
- vahid nəqliyyat bazası
- vahid enerji sistemi
- kombinata daxil olan istehsalların texniki-iqtisadi vəhdəti
- müxtəlif istehsalların ərazicə birliyi

396 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vəhdəti, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası

müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
 istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlıq, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
 istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitədən istifadə edilməməsi

istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

397 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinləşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinləşmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır

ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir

ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinləşmə isə məhdudlaşdırır

- ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir

ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir

398 İstehsallar arasında əlaqələrin xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin tipləri hansılardır?

- şaquli, üfiqi, qarışıq

fərdi, seriyalı, kütləvi

xammalın ardıcıl emalı, xammalın kompleks emalı, tullantılardan istifadə

aqreqat, istehsal-texniki, texnoloji

alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

399 Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir

- müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir

kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir

kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir

müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

400 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda

xammal kompleks emal olunanda

xammal ardıcıl emal olunanda

- xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda

məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə

401 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir

- birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir

istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir

müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir

402 Üfiqi kombinəlaşmə tipinin səciyyəvi xüsusiyyəti hansıdır?

bu, əlaqəli istehsalların hamısında istehsal həcmələrinin böyüməsini nəzərdə tutur

bu, xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsulun, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsulların alınmasını nəzərdə tutur

bu, xammalın bir-biri ilə əlaqəli bir neçə müəssisədə hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur

bu, xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur

- bu, ilkin xammalın emalının bir neçə axınının mövcudluğunu nəzərdə tutur ki, nəticədə bir neçə sahənin məhsulu alınır

403 Yüngül sənaye üçün kombinəlaşmənin hansı forması daha səciyyəvi ola bilər?

üfiqi kombinəlaşmə

tullantılardan istifadəyə görə

- xammalın ardıcıl emalına görə
- xammalın kompleks emalına görə
- istehsal-texniki

404 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması

- istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal
- istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

405 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

əmək bölgüsünün dərinləşməsi

müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

müəssisədə işçilərinin sayının azalması

- müəssisələrin iriləşməsi
- texnologiyadan müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması

406 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır

sa-həyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır

- sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

407 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi

məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

- məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi

məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması

408 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

aqreqat, mexaniki, texniki

- aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

istehsal, satış, idxal və ixrac

fərdi, seriyalı və kütləvi

konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

409 Təmərküzləşmənin vəziyyətini və dinamikasını öyrənmək hansı göstəricilərdən istifadə olunur?

müəssisənin istehsal səviyyəsinin yalnız fəaliyyət göstərdiyi sahədə deyil, ümumiyyətlə sənayedəki xüsusi çəkisi və əsas fondların orta illik dəyəri

milli iqtisadiyyatın əsas fondları dəyərinə görə strukturu

ölçülərinə görə ən kiçik ölçülü müəssisələr qrupunun istehsal həcmi

- məhsul istehsalının həcmi, heyətin orta illik sayı, istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri

sənayenin tərkibində olan müstəqil sahələrin sayı, hər sahədə müəssisələrin sayı və orta ölçüsü

410 Təmərküzləşmənin aqreqat formasının öyrənilməsi zamanı hansı göstəricilərin tətbiqi daha məqsədəuyğundur?

inteqral göstəricilər

ümumiləşdirilmiş göstəricilər

nisbi göstəricilər

dəyər göstəriciləri

- natural göstəricilər

411 Müəssisənin ölçüsü nədir?

İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin istehsal xərclərinin həcmi ilə müəyyən olunur

- istehsal prosesinin təşkili formasının kəmiyyət xarakteristikasıdır və müəssisədə toplanmış maddədi və əmək resurslarının məcmusu ilə, həmçinin istehsalın ölçüsü ilə müəyyən olunur

İstehsal prosesinin nəticəsi olmaqla müəyyən dövr ərzində müəssisənin əldə etdiyi mənfəətin həcmi əks etdirir

Bu, istehsalın ölçüsüdür

istehsal prosesinin nəticəsini ifadə edir və natural, əmək və ya dəyər göstəricilərində məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən olunur

412 Fərdi əmək bölgüsü nədir?

müəssisə miqyasında istifadə olunan inşaat əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanmasıdır

ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır

sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib hissələrinə – sex və istehsal sahələrinə – ayrılmasıdır

413 İctimai əmək bölgüsünün formaları hansılardır?

fiziki, mexaniki, texnoloji

fərdi, seriyalı, kütləvi

mütləq, nisbi, integrallaşdırılmış

fərdi, texniki, texnoloji

- ümumi, xüsusi, fərdi

414 İxtisaslaşdırma nədir?

- konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir

müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır

müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir

müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır

müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir

415 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində

müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində

- əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində

müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində

416 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır

bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir

- müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır

bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır

ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

417 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə

texnoloji, əşya, mexaniki

əşya, texniki, fiziki

aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

418 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir

müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir

eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir

- özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tət-biq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan məh-sul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir

419 Müəssisədaxili ixtisaslaşdırma nədir?

özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir

istehsal prosesinin və iş yerlərinin səmərəli və yüksək məh-sul-darlıqlı texnika ilə təmin olunmasıdır

özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, istehsalı uzun dövr üçün təkrar-la-nan məh-sul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

- müəyyən texnoloji əməliyyat-ların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir

420 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

özünün konstruk-si-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir

iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

- iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır

421 Texniki əmək bölgüsü nədir?

sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələ-rin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

ayrı-ayrı iş yerlərində tətbiq olunan texnika və texnologiyanın fərqli olmasıdır

- istehsal prosesləri arasında olan texnoloji fərqlərdir
- müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib his-sələrinə – sex və istehsal sahələrinə - ayrılmasıdır

422 Ümumi əmək bölgüsü nədir?

- iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir
- ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır

ölkənin beynəlxalq bazarlarda bir məhsul üzrə ixtisaslaşmasıdır

istehsal proseslərində müasir texnika və texnologiyanın tətbiq edilməsidir
sənayenin, kənd təsərrüfatının və başqa sahələrin daxilində müxtəlif müstəqil sahələrin (alt sahələrin) əmələ gəlməsidir

423 Aşağıdakı sənaye sahələrinin hansında kombinləşmə imkanları daha məhduddur?

- maşınqayırma
- metallurgiya
- neft-kimya sənayesi
- yeyinti sənayesi
- neft emalı sənayesi

424 əmək predmetlərinin emalının ayrı-ayrı mərhələlərinin birləşdirilməsi xarakterindən asılı olaraq kombinləşmənin formaları hansılardır? (Sürət 08.10.2015 16:52:43)

aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
fərdi, seriyalı və kütləvi
alət, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
şaquli, üfqi və qarışıq

- xammalın ardıcıl emalına görə, xammalın kompleks emalına görə, tullantılardan istifadəyə görə

425 Aşağıdakı əlamətlərdən hansə kombinləşdirməni xarakterizə edir? (Sürət 08.10.2015 16:52:45)

Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili tiplərindən biridir
Kombinləşdirmə - müəssisənin maliyyə vəziyyətinin təhlili vasitəsidir
Kombinləşdirmə - marketinqin təşkili üsuludur
● Kombinləşdirmə - istehsalın ictimai təşkili formalarından biridir
Kombinləşdirmə - müəssisədə istehsalın təşkili üsullarından biridir

426 Bazar iqtisadiyyatı şəraitində istehsalın ictimai təşkilinin hansı forması daha çox perspektivli sayılır?

istehsalın universallaşması
istehsalın təmərküzləşməsi
istehsalın kooperativləşməsi
● istehsalın ixtisaslaşması
istehsalın kombinləşməsi

427 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- sahəyə daxil olan müəssisələrin orta ölçüsünün artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır

sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

428 Aqreqat təmərküzləşməsi necə baş verir?

köməkçi və xidmətedici təsərrüfatlarda avadanlıqların sayının artırılması yolu ilə

qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

- aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

müəssisədə qurulmuş aqreqat və avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

müəssisədə köməkçi və xidmətedici bölmələrin sayının artırılması yolu ilə

429 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə

müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

430 Texnoloji təmərküzləşmə necə baş verir?

qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün azaldılması yolu ilə aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə

müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

- qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə yanaşı həm də onlardan hər birinin gücünün artırılması yolu ilə

431 Sənayedə təmərküzləşmənin hansı forması daha səmərəli hesab edilir?

müəssisələrdə eyni tip avadanlıqların sayının artırılması

universal müəssisələrin ölçülərinin artırılması

kombinləşmiş istehsalın təmərküzləşməsi

- ixtisaslaşmış istehsalın təmərküzləşməsi

avadanlıqların güc vahidlərinin artırılması yolu ilə təmərküzləşmə

432 Aşağıdakı göstəricilər arasında istehsalın təmərküzləşməsini daha düzgün əks etdirəni hansıdır?

istehsal dövriyyə fondlarının orta illik dəyəri

- istehsal edilən məhsulun həcmi

istehsal əsas fondlarının orta illik dəyəri

sənaye-istehsal heyətinin orta illik sayı

texnoloji prosesə sərf edilən enerji gücünün kəmiyyəti

433 Aşağıdakılar hansı müəssisənin ölçüsünə təsir göstərən istehsaldaxili amillərdəndir:

ərazinin rəlvəsi, əmək ehtivaatlarının mövqeyi, su təchizatı, enerji təminatı, kadrların ixtisas səviyyəsi

istehlakçıların gəlirləri və s.

elmi-texniki tərəqqi, istehsalın ictimai təşkili formaları, istehsalın ahəngdar təşkili, istehsalın təşkili tipi, istehsal üsulu və s.

xammal və nəqliyyat amilləri, demoqrafik vəziyyət, iqtisadi-coğrafi amilləri, regionun mənim-sənilmə vəziyyəti, sosial infrastrukturun inkişaf səviyyəsi, ekoloji vəziyyət, vaxt amili və s.

- texnikanın inkişaf səviyyəsi, tətbiq olunan texnoloji istehsal üsulunun orijinallığı, istehsalın təşkili vəziyyəti, fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi və s.

makroiqtisadi sabitlik, inflyasiya səviyyəsi, məhsulun qiyməti, müəssisənin bazar mövqeyi, bazar rəqabəti və s.

434 Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi

ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı

yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gəndəri və ayaqqabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinləşdirilmiş yem istehsalı

- elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşınqayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi

435 Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır

İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur

İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur

İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür

İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur

436 Təmərküzləşmənin aqreqat forması daha çox iqtisadi üstünlüklərə malikdir. Ona görə ki:

bu, istehsalın həm intensiv, həm də ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsidir

bu zaman istehsal meydançalarının genişlənməsi baş verdiyindən əlavə xərclər artır

- bu, istehsalın intensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür

bu, istehsalın ekstensiv yolla təmərküzləşdirilməsi olduğundan qənaət imkanı böyükdür

bu zaman yeni istehsal bölmələrinin enerji təminatı əlavə xərclər tələb edir

437 Texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə nədir?

- bir müəssisə digərinə müəyyən yarımfabrikatlar göndərir və ya onun üçün məhsul istehsalı texnologiyasının müəyyən bir mərhələsinin icrasını həyata keçirir
son hazır məhsulun istehsalı üzrə ixtisaslaşmış baş müəssisə əlaqədar müəssisələrdən hissə və qovşaqlar almaqla məhsulun istehsalı işini tamamlayır

baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili və xarici bazarda satışını həyata keçirir

baş müəssisə əməkdaşlıq etdiyi müəssisələrin məhsullarının daxili bazarda satışını həyata keçirir

baş müəssisə kooperasiyaya daxil olan zavodlardan elektrik mühərrikləri, generatorlar, nasoslar, kompressorlar və s. kimi məmulatlar almaqla hazır məhsulun istehsalını tamamlayır

438 ərazi və sahə üzrə təşkili baxımından istehsalın kooperasiyalaşdırılmasının hansı formaları vardır?

rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkəlararası, sahədaxili, sahəlararası

ölkələrarası, ölkədaxili, sahələr arası, sahədaxili

sahədaxili, ölkədaxili, rayondaxili

ölkədaxili, ölkələrarası, bölgədaxili

- rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

439 əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir
sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir

müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir

istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir

- bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir

440 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı müəssisədaxili ixtisaslaşma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün tətbiq olunur?

bir iş yerində ay ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi

müəssisənin təsərrüfat əlaqələrində olduğu müəssisələrin sayı

müəssisənin müəyyən dövr ərzində istehsal etdiyi məhsulun həcmi
sahənin müəssisələri tərəfindən buraxılan konstruktiv və texnologiyaya cəhətdən yekcins məmulatlar qrupunun miqdarı və növləri

- bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

441 Aşağıdakılardan hansı istehsalın kooperasiyalaşdırılmasına xas olan cəhətdir?

- müəssisə bir məhsulun hazırlanması üçün müxtəlif müəssisələrdən detal, qovşaq hissə və yarımfabrikat alır

müəyyən məhsulun istehsalı və satışı bütünlüklə bir müəssisədə cəmlənmişdir

müəssisənin bütün bölmələri bir-biri ilə texnologiyaya bağlılığı olmayan məhsullar buraxır
müəssisənin buraxdığı məhsulun bütün detal, qovşaq və hissələri həmin müəssisənin ayrı-ayrı sexlərində istehsal olunur

eyniadlı məhsul istehsalçıları arasında bazarın bölüşdürülməsi ilə bağlı razılıq olur

442 İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

- ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı, texnologiyaya mərhələlərin sayı
sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı, ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı

hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi

əşya, hissə, texnologiyaya mərhələnin miqdarı və sayı

sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu

443 Kooperativləşmə səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər hansılardır?

aqreqatların müştərək istifadəsi, hissələrin sayı, texnologiyaya proseslərdə iştirak edən müəssisələrin sayı
bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı, əməliyyatların təhkim olunma əmsalı, bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, istehsaldakı texnologiyaya mərhələ və sahələrin sayı

ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi

- məhsul istehsalında iştirak etmiş müəssisələrin sayı və maya dəyərində ən böyük payın xüsusi çəkisi
- bir müəssisə ilə kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı, məhsulun maya dəyərində «satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar» adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi, bir müəssisə və sahə üzrə rayondaxili və rayonlararası kooperativləşdirmənin nisbəti

444 Mərkəzləşdirilmiş tökmə müəssisəsinin ixtisaslaşma formasını göstərin.

avadanlıq formasında

əşya formasında

hissə formasında

istehsal-texniki formada

- texnoloji mərhələ üzrə

445 Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil ol–duğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə

istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə

əşya üzrə kooperativləşdirmə

aqreqat üzrə kooperativləşdirmə

- hissə üzrə kooperativləşdirmə

446 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

hissə, istehsal-texniki, mexaniki

əşya, texniki, mexaniki

aqreqat, əşya və istehsal-texniki

- əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə

fiziki, aqreqat, texnoloji mərhələ üzrə

447 Rayonlararası kooperativləşdirmə nədir?

belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır

belə kooperativləşdirmə zamanı 2 qonşu ölkənin sərhəd rayonlarında olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələri yaranır

belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

- kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir

belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

448 Sahədaxili kooperativləşdirmə nədir?

belə kooperativləşdirmə ayrı-ayrı ölkələrdə olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin yaradılmasına əsaslanır

kooperativləşdirmənin bu formasında təsərrüfat əlaqələri müxtəlif rayonlarda yerləşdirilmiş müəssisələr arasında baş verir

- belə kooperasiya əlaqələri eyni sahənin iki və daha çox müəssisələri arasında yaranır

belə kooperasiya əlaqələri müxtəlif sahələrin müəssisələri arasında yaranır
belə kooperativləşdirmə iqtisadi rayonun daxilində olan müəssisələr arasında təsərrüfat əlaqələrinin
yaradılmasına əsaslanır

449 Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- avadanlıq formasında
- ☒ əşya formasında
- hissə formasında
- istehsal-texniki formada
- texnoloji mərhələ üzrə

450 Qara metallurgiya kombinatı üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- istehsal-texniki kombinləşdirmə
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın kompleks emalı
- ☒ xammalın ardıcıl emalı
- üfiqi kombinləşdirmə

451 Mineral (üzvi) xammalın emalı kombinatları üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- texniki kombinləşdirmə
- ☒ xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

452 Neftayırma müəssisələri üçün kombinləşmənin hansı forması səciyyəvidir?

- şaquli kombinləşdirmə
- ☒ xammalın kompleks emalı
- texnoloji mərhələ üzrə
- xammalın ardıcıl emalı
- tullantılardan istifadəyə əsaslanan

453 Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinləşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- ☒ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı
- kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü

454 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

avadanlıqların boşdayanma halları azalır

məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir

idarəetmənin çevikliyi artır

- xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- məhsulların satış sürəti artır

455 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə etmir?

istehsalın təşkili ilə əlaqədar olan vəsaitə qənaət

istehsal ehtiyatları həcmində ciddi surətdə azalması

xammal, hazır məhsul və yarımfabrikatların daşınma xərclərinə qənaət

kombinatın əsas istehsallarında əmək predmetləri və vasitə-lərinə, iş qüvvəsinə çəkilən xərclərə qənaət

- müəssisənin istehsal quruluşunun sadəliyi

456 Azərbaycanda kombinatların yaradılması üçün daha geniş imkanların olduğu sənaye sahəsi hansıdır?

hasilat sənayesi

- neft-kimya sənayesi

ağır metallurgiya

yeyinti sənayesi

ağac emalı sənayesi

457 Kombinləşdirmə səviyyəsi hansı göstəricilərlə ölçülür?

kombinatların istehsal etdiyi məhsulların sayı, dəyəri, ixracdakı payı, əməyin texniki silahlanması səviyyəsi əl ilə idarə olunan universal dəzgahların sayı, xüsusi və ixtisaslaşdırılmış dəzgahların sayı, universal yarımavtomat və avtomat dəzgahların sayı, aqreqat dəzgahların dəyəri və bunların dəzgah parkının ümumi dəyərlərində xüsusi çəkisi

- texnoloji mərhələ və sahələrin sayı, kombinatda məhsul istehsalının həcmi və onun ümumi istehsalda xüsusi çəkisi; kombinatların işçi heyətinin ümumi istehsal işçi heyətində xüsusi çəkisi; kombinatların əsas fondlarının dəyəri və ümumi istehsal əsas fondlarında xüsusi çəkisi

sənaye sahələri üzrə göstəricilər, ərazi üzrə göstəricilər

əməyin mexanikləşmə səviyyəsi, fəhlələrin ümumi sayı, müəssisələrin sayı

458 Şaquli kombinləşmənin səciyyəvi xüsusiyyəti nədir?

xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınır

ayrı-ayrı müəssisələrdə istehsal olunan qovşaq və hissələr bir müəssisədə son məhsul kimi yığılır

xammalın kompleks emalını nəzərdə tutur

- xammalın ardıcıl olaraq emal edilərək yarımfabrikat və hazır məhsula çevrilməsini nəzərdə tutur
- müxtəlif müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar bir müəssisə tərəfindən satılır

459 İdarəetmə aparatının ən geniş yayılmış sxemi hansıdır?

xətti

məqsədli-program

matris sxemi

- xətti-funksional
- funksional

460 Bunlardan hansı müəssisənin idarəetmə mexanizminə aid olunmur?

məlumatlar və onların işlənmə üsulları

iqtisadi və hüquqi qanunlar və məhdudiyyətlər

- istehsal fəaliyyətinin lisenziyalaşdırılması
- idarəetmənin funksional quruluşu
- idarəetmə prinsipləri və funksiyaları

461 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə işçi çox yerdən deyil, özünün tabe olduğu şəxsdən əmr almalıdır?

İstiqamətlərin vahdətə prinsipi

İntizam prinsipi

İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi

Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

- Təkbəşinəçilik prinsipi

462 İdarəetmənin hansı prinsipi heyət üzvlərinin mənafeələrinin vahdətənin nəticəsidir?

Heyət üçün iş yerinin sabilliyi prinsipi

Təşəbbüskarlıq prinsipi

- Korporativ (müttəfiqlik) əhval-ruhiyyəsi prinsipi
- Şəxsi mənafeələrin ümumi mənafeyə tabe olması prinsipi
- Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

463 İdarəetmənin hansı prinsipinə görə hər bir işçiyə fərq qoyulmadan və həm də hörmətlə münasibət göstərilməlidir?

Səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

Heyətin mükafatlandırılması prinsipi

- Ədalət prinsipi
- Təşəbbüskarlıq prinsipi
- İdarəetmədə əmək bölgüsü prinsipi

464 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aid deyil?

- ahəngdarlıq prinsipi
- istiqamətlərin vahdətə prinsipi
- intizam prinsipi

ədalət prinsipi

qayda prinsipi

465 Bunlardan hansı idarəetmənin iqtisadi metodunun mexanizminə aid olunmur?

gəlir və mənfəət

əmək haqqı

● təlimat

qiymət

vergi

466 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin inzibati metodun təsir vasitələrinə aid edilmir?

● əxlaq normaları

qərar

göstərişlər

normativlər

qayda

467 Menecment nədir?

menecment ölkə iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir

menejment texnikanın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

● menecment iqtisadiyyatın idarə edilməsinin bir hissəsi olmaqla, yalnız müəssisə miqyasındakı hadisə və prosesləri əhatə edir

menecment idarəetmə anlayışından geniş mənada işlənir və milli iqtisadiyyatın idarə edilməsi prosesini əhatə edir

menecment komplekslərin iqtisadiyyatının idarə edilməsi prosesini əhatə edir

468 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının əsas bölməsi olan İstehsalın iqtisadi səmərəliliyinin artırılması planında nəzərə alınmır?

● ayrı-ayrı məhsulların istehsalı üzrə tapşırıqlar

dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

investisiya qoşulushlarından istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

kadrlardan istifadənin səmərəliliyinin artırılmasına dair tapşırıqlar

469 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə planında nəzərə alınmır?

müəssisənin pul mədaxili

bank və digər subyektlərlə hesablaşmalar

büdcə ilə hesablaşmalar

● fondveriminin planlaşdırılması

müəssisənin pul məxarici

470 Aşağıdakılardan hansı planlaşdırmanın metodlarına aiddir?

- inzibati metod
- sosial-psixoloji metod
- normativ metod
- funksional metod
- iqtisadi təhlil metodu

471 İstehsal proqramında:

- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

472 Maliyyə planında:

- müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur
- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
- işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fonduunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır
- planda reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

473 Müəssisədə normaların işlənilib hazırlanmasında aşağıdakı hansı metodlardan istifadə olunur?

- analitik-hesablama, təcrübə-eksperimental və statistik
- qənaətli, kompleks və funksional
- analitik-hesablama, funksional və qənaətli
- iqtisadi, texnologiyə və operativ
- məmulat üzrə, hissə üzrə və oxşarlığa görə hesablama metodları

474 Müəssisələrdə istehsal proqramının əsaslandırılmasında əsasən aşağıdakı göstəricilərin hansından istifadə olunur?

- orta illik istehsal gücündən
- giriş istehsal gücündən
- rentabellik indeksindən
- rentabellik normasından
- çıxış istehsal gücündən

475 Ümumi məhsulun həcmi necə hesablanır?

- əmtəəlik məhsulla ilin axırına və əvvəlinə olan bitməmiş istehsal qalığının fərqinin varımfabrikatların və öz

- əmtəəlik məhsul kimi xarakterizə olunan əmtəənin istehsal qalıqının təqdimatı, yığım və istehsalı olan alətlərin cəmi kimi
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı
- reallaşdırılmış məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı
- plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı kimi
- əmtəəlik məhsul üstə gəl ilinin axırı üçün bitməmiş istehsal qalığı kimi

476 İdarəetmə sistemi:

- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmə subyekti ilə idarə olunan obyektin məcmusudur
- idarəetmə qərarlarının və idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmənin strukturu, idarəetmə qərarlarının, idarəetmə kadrlarının məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmədə istifadə olunan texnikanın, idarəetmə qərarlarının məcmusudur

477 İdarəetmədə qarşıya qoyulan məqsədlər hansı tələbə cavab verməyə bilər?

- icraçılar üçün aydın olması
- çevik olması
- məqsədlərin uzlaşması, vəhdətdə olması və bir-birinə zidd olmaması
- real olması (yerinə yetirilməsinin mümkün olması)
- təhcizatçıların mənafeyinə tabe olması

478 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda idarəetməni bütünlükdə müəyyən kollektivə başçılıq edən xətti rəhbərlər həyata keçirir, onlara isə ayrı-ayrı qərarları hazırlayarkən ixtisaslaşmış funksional aparrat kömək edir?

- proqram məqsədli və çevik quruluşu
- matrisa quruluşu
- qərargah quruluşu
- funksional quruluşu
- xətti quruluşu

479 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda obyektlər üzrə rəhbərlərin ayrılır və bunlardan hər biri həmin obyektin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün qərarları işləyib hazırlayır və qəbul edir?

- proqram məqsədli və çevik quruluş
- qərargah quruluşu
- matrisa quruluşu
- xətti quruluş
- funksional quruluş

480 Müəssisədə idarə etmə mexanizminin hansı təşkilati quruluşunda kollektivin idarə edilməsinə dair bütün iş növləri müxtəlif funksional bölmələr arasında bölüşdürülür və bu bölmələrdən hər biri müəyyən işləri yerinə yetirir?

- funksional quruluş
- xətti quruluş
- matrisa quruluşu
- qərargah quruluşu
- proqram məqsədli və çevik quruluş

481 İdarəetmə prosesi nədir?

- idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəldilmiş idarəetmə qərarları-nın əsaslandırılması, qəbul edilməsi və icrasının təşkil-i məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə yetirilən müxtəlif xarakterli əmək və maşın əməliyyat-la-rı-nın kompleksi kimi başa düşülür
- rəhbər kadrların və mütəxəssislərin seçilməsi və yerləşdirilməsi, onların əməyinin təşkili, əməyin iyerarxiyası və funksional böl-gü-sünün formalaş-ması, idarəetmə orqanları aparatının quruluşunun müəy-yən-ləş-di-ri-l-məsi və işçilərin sayının müəyyən olunması, müəssisənin fəaliyyətini tənzimləyən qanunların qəbul edilməsi kimi əməliyyatlar kompleksi başa düşülür
- müəssisənin qarşısında qoyulmuş sosial-iqtisadi məqsədlərə nail ol-ma-nın yolları və metodlarını müəyyən-ləş-di-ri-l-məsi, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi başa düşülür
- gələcək-də həyata keçiriləcək fəaliyyətin parametrlərinin müəy-yən edilməsi, qarşıya qoyulmuş məqsədlərə nail olmaq üçün la-yi-hələrin hazırlanması, müəssisələrin yaradılması proseslərinin məcmusu başa düşülür
- işçilərin peşə-ixtisas tərkibinin müəyyən-ləş-di-ri-l-məsi, əmək məhsuldarlığına təsir edən amillərin araşdırılması, istehsalın avtomatlaşdırılması və mexanikləşdirilməsi kimi ardıcıl əməliyyatların məcmusu başa düşülür

482 Strategiya nədir?

- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsər-rü-fat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzi-fələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cə-hətdən əsaslandırılmış təsə-vür, mü-lahizə və tövsiyələrin məjmusudur
- məqsədi, məzmunu, həcmi, metod-la-rı, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məjmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- müəssisənin istehsal və maliyyə planlarının məcmusudur
- uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üs-tünlük-lə-ri-nin və sə-mə-rə-li-liyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəali-yət qay-daları və normalarının məcmusudur

483 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin əsas funksiyası olan planlaşdırmanın əhatə etdiyi mərhələlərə aid deyil?

- istehsal prosesinin ünsürləri arasında kooperasiyasının yaradılması mərhələsi
- problemin təhlili və proqnozlaşdırma mərhələləri
- alternativ variantların müəyyən olunması mərhələsi
- qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi mərhələsi
- məqsədlərin müəyyən edilməsi mərhələsi

484 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin sosial-psixoloji metodunun təsir vasitələrinə aid deyil?

- əməyin normalaşdırılması
- əxlaq normaları və tərbiyəvi motivlər
- işçilərin əməyə maraqlarının və yaradıcılıq təşəbbüslərinin artırılması
- müəssisədə istehsalat mədəniyyətinin yüksəldilməsi

işçi heyətinin təsərrüfat fəaliyyətinə və onun təşkilinə təsiri

485 İdarəetmə funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

idarəetmə vəzifələrinin və metodlarının məcmusu başa düşülür

idarəetmə məqsədlərinin və istehsalın təşkili prinsiplərinin məcmusu başa düşülür

- idarəetmə vəzifələrini yerinə yetirmək üsulları və vasitələrinin məcmusu başa düşülür

idarəetmə məqsədlərinin və metodlarının məcmusu başa düşülür

idarəetmə məqsədlərinin və vəzifələrinin məcmusu başa düşülür

486 Nail olunmuş səviyyədən planlaşdırma:

müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında ən səmərəli proporsiya və kəmiyyət əlaqələrini müəyyən müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

- istehsal-təsərrüfat tapşırıqlarının müəssisənin fəaliyyətini əks etdirən göstəricilərin faktiki formalaşmış dinamikası əsasında müəyyən olunmasına əsaslanır

planların tərtib olunmasının elmi bazası olan norma və normativlərə əsaslanır

müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

487 əmtəəlik məhsula daxil edilmir:

- bitməmiş istehsal qalığının dəyişməsi

plan ilinin axırı üçün hazır məhsul qalığı

plan ilinin əvvəli üçün hazır məhsul qalığı

reallaşdırılmış məhsul

ilin əvvəli və axırı üçün pulu ödənilməyən satılmış məhsul

488 Aşağıdakılardan hansı operativ-istehsal planlaşdırılmasının vəzifələrinə aid deyil?

yerinə yetirilməsi müddətləri göstərilməklə tapşırıqların konkretləşdirilməsi və sex, sahə, briqada və iş yerlərinə göndərilməsi

istehsal prosesinin gedişinə nəzarət və onun tənzimlənməsi

əlaqəli sex, sahə, briqada və iş yerlərinin fəaliyyətlərinin əlaqələndirilməsi

- müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarının hazırlanması
istehsal proqramının və müəssisənin inkişaf planının digər göstəricilərinin vaxta görə yerinə yetirilməsinin dəqiqləşdirilməsi

489 Məhsulun istehsalı və reallaşdırılması xərcləri planıda:

müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalı üzrə natural və dəyər ifadəsində tapşırıqlar nəzərdə tutulur
işçilərin zəruri sayı, əmək haqqı fondunun həjmi müəyyən olunur, əmək məhsuldarlığının artırılması, kadrların hazırlanması və yenidən hazırlanması üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks olunur

- plan üzrə reallaşdırılan və əmtəəlik məhsulun maya dəyəri, ayrı-ayrı məhsulların maya dəyəri üzrə tapşırıqlar öz əksini tapır

490 Operativ-istehsal planlaşdırılması?

müəssisədə yeni bölmələrin tikintisi, elmi-tədqiqat işlərinin aparılması, innovasiya işləmələri, yeni məhsulların

mənim-sənilməsi, mütərəqqi texnologiyanın tət-bi-qi, istehsal pro-ses-lə-rinin mexanikləşdirilməsi və avtomatlaş-dırıl-ması və s. üzrə tap-şırıqları özündə əks etdirir

müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları özündə əks etdirir
müəssisədə istehsal heyətinin əmək şəraitinin, məişət və istirahət problemlərinin həlli üzrə tədbirləri özündə əks etdirir

- müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir

müəssisədə mənfəət və rən-tə-bel-lik planlaşdırılmasını özündə əks etdirir

491 Planlaşdırmanın fasiləsizliyi:

müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər sistemini özündə əks etdirir

müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

- uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir

istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
hər bir istehsal vahidi planının digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan
obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması
deməkdir

492 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlamətinə görə planlar hansı növlərə bölünür?

strateji, direktiv, indikativ

taktiki, fungsional, strategi

- strateji, taktiki, operativ

taktiki, analitik, operativ

funksional, analtik, çevik

493 Planlaştırmamanın kompleksliliyi:

- məhsul istehsalı planı ilə digər bölmələrin fəaliyyət planları arasında qarşılıqlı əlaqə, planlaşdırılan obyektin və onunla əlaqədar olan bölmələrin fəaliyyətilə bağlı olan bütün işlərin planda tam əks olunması

müəssisənin pul mədaxili və məxaricini, büdcə, bank və digər subyektlərlə hesablaşmaları əks etdirir

uzunmüddətli və qısamüddətli planların qarşılıqlı əlaqələndirilməsi yolu ilə təmin edilir

istehsal-texniki vəzifələrin həllinin alternativ variantlarının hazırlanması ilə əldə edilir
de-mə-k-müəssisənin inkişaf planının mə-kan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş təd-birlər
sistemini özündə əks etdirir

494 Satışın prognozlaştırılması metodlarına aid deylil?

müəssisənin bazardakı satış payı əsasında proqnozlaşdırma

- müəssisədəki avadanlıqların məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi əsasında proqnozlaşdırma

müxtəlif struktur rəhbərlərinin sorğusu əsasında proqnozlaşdırma

satışın həjmində dəyişik-lik-lə-rə səbəb olan meyllər əsasında proqnozlaşdırma

495 Müəssisədə idarəetmə nədir?

qarşıya qoyulan məqsədlərə yönəldilən lisenziyalasdırma sistemidir

qarsıya qovulan məqsədlərə lazımi müddətdə minimum maddi və əmək resurslarının sərfi ilə nail olmağa

qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurs-la-tı-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş dövlət tənzimləmə orqanlarının birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurs-la-tı-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş idarə-et-mə subyekti ilə isteh-sal heyətinin birgə həyata keçirdikləri tədbirlər sistemindən ibarətdir

qarşıya qoyulan məqsədlərə lazımı müddətdə, minimum maddi və əmək resurs-la-tı-nın sərfi ilə nail olmağa yönəldilmiş tədbirlərin qiymətləndirilməsi sistemi-dir

496 Müəssisələrdə idarəetmə funksiyaları hansılardır?

xətti, funksional, xətti-funksional

idarəetmədə əmək bölgüsü, təkbaşınaçılıq, korporativ əhval-ruhiyyəsi

- planlaşdırma, təşkilətmə, koordinasiya

istehsal, mübadilə, istehlak

inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji

497 İdarəetmənin metodları hansılardır?

iqtisadi; texnoloji, operativ

iqtisadi, təşkilatı, sosial-psixoloji

inzibati, psixoloji, təşkilatı

- inzibati, iqtisadi, sosial-psixoloji

maddi-texniki, təşkilatı, iqtisadi

498 İdarəetmə prinsiplərinə aid deyil:

- koordinasiya

Ədalət prinsipi

Təkbəşinəçılıq

İdarəetmədə əmək bölgüsü

Təşəbbüskarlıq

499 İdarəetmənin funksiyası olan planlaşdırmanın mərhələlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

lisenziyalaşdırma

Təşəbbüskarlıq

koordinasiya

matris sxemi

- məqsədlərin müəyyən edilməsi

500 Aşağıdakılardan hansı idarəetmənin prinsiplərinə aiddir?

paralellik prinsipi

düzxətlik prinsipi

- səlahiyyət və məsuliyyət prinsipi

avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə prinsipi
ahəngdarlıq prinsipi

501 Müəssisədə idarəetmə prosesinin mərhələləri hansıdır?

- proqnozlaşdırma, təşkil etmə, tənzimləmə
- planlaşdırma, proqnozlaşdırma, tənzimləmə
- təşkil, idarəetmə, tənzimləmə
- planlaşdırma, planların reallaşdırılması və nəzarət
- təşkil etmə, stimullaşdırma, nəzarət

502 İdarəetmə sistemi nədir?

- idarə aparatında çalışan işçilərin məcmusudur
- idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur
- idarəetmə metodları və funksiyalarının məcmusu, istehsalın təşkili prinsipləridir
- idarəetmə məqsədlərinin məcmusu, investisiya qoyuluşu prosesidir
- müəssisədə idarəetmənin təşkilati quruluşunu xarakterizə edir, kadrların tərkibini göstərir

503 Aşağıdakı əlamətlərdən hansından planların növlərini təsnifləşdirərkən istifadə edilmir?

- planlaşdırma iyerarxiyasına görə
- istehsalın həcminə görə
- funksional baxımdan
- əhatə etdiyi dövrə görə
- idarəetmə iyerarxiyasına görə

504 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə planlaşdırmanın metodlarına aid deyil?

- balans merodu
- təcrübi-eksperimental metodu
- iqtisadi-statistik metodlar
- "Nail olunmuş səviyyədən" planlaşdırma
- normativ metod

505 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin planlaşdırılması prinsiplərinə aid olunmur?

- prioritetlərin müəyyən olunması prinsipi
- stabillik prinsipi
- komplekslik prinsipi
- paralellik prinsipi
- qənaətlilik prinsipi

506 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin inkişaf planının bölmələrinə aid deyil?

əmək kollektivinin sosial inkişaf planı

- sığorta işinin planı

əmək haqqı və kadrlar planı

investisiya və yeni texnikanın tətbiqi planı

məhsulun istehsalı və reallaşdırılması planı

507 Funksional əlamətə görə planlar hansı növlərə ayrılır?

inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar

- satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar

strateji, taktiki, operativ planlar

qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar

plan, proqram, proqnoz

508 İstehsal proqramının dəyər göstəricisi hansıdır?

məhsulun maya dəyəri

əsas istehsal fondlarının tərkibi

1 manatlıq əmtəlik məhsula çəkilən xərc

- əmtəlik məhsul

dövriyyə vəsaitlərinin dəyəri

509 İstehsal proqramının natural göstəricisi hansıdır?

xalis məhsul

reallaşdırılmış məhsul

ümumi məhsul

əmtəlik məhsul

- məhsulun nomenklaturası

510 Plan nədir?

perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsvər, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur

uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur

müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məcmusudur

- məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

511 Proqnoz nədir?

idarəetmə məqsədlərinin, idarəetmənin strukturu, forma və metodlarının məcmusudur

və yalnız sənaye müəssisələrinə aid olan idarəetmə funksiyası olmaqla, sənədlərin istehsal etməli olduğu məhsulların

adları və natural göstəricilərinin məcmusudur

idarə olunan obyektin qarşısında duran vəzifələrin müəyyən edilmiş müddətə və ehtiyatlardan səmərəli is-ti-fadə etməklə yerinə yetirilməsinə yönəl-dilmiş idarəetmə qərar-la-rı-nın əsas-landırılması, qəbul edil-məsi və icrasının təşkili məqsədilə qarşılıqlı əlaqədə və müəyyən ardıcılıqla yerinə ye-tirilən müx-təlif xarakterli əmək və maşın əməliyyatlarının məcmusudur

- perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, üstünlük veriləcək sahələrin inkişaf istiqamətlərinə, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəziyyətlərin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təşəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- istehsal müəssisəsinin öz gücünü və bazarda baş verən tələb və təklifi tam şəkildə hesablayaraq, öz qarşısına elmi əsaslı olan məqsəd qoyub və buna məqsədə nail olma mərhələlərini müəyyənləşdirməklə onların nə vaxt və necə yerinə yetirilməsinin sənədləşdirilməsidir

512 Planlaşdırmanın iyerarxiyası əlaməti üzrə planlar hansı növlərə ayrılır?

qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli planlar

satış, istehsal, maddi-texniki təminat planlar

plan, program, prognoz

inzibati, iqtisadi, sosial-iqtisadi planlar

- strateji, taktiki, operativ planlar

513 Program nədir?

məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymət-lən-di-rilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür

elmi jəhətdən formalalaşdırılan bi-lik-lər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahə-lə-rinin şü-ur-lu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür

- dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur

514 İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan diskontlaşdırılmış qiymətləndirməyə əsaslanan üsula aşağıdakılardan hansı aid deyil?

daxili rentabellik norması

- investisiyanın ödənmə müddəti

rentabellik indeksi

xalis cari dəyər

xərclərin cari dəyəri

515 İstehsal sahəsində investisiya layihələri hazırlanarkən aşağıdakılardan hansı araşdırılmışdır?

- digər müəssisələrin xarici ölkələrdə həyata keçirdikləri investisiya qoyuluşları

investisiyanın yönəldildiyi istiqamətlərin xarakterik cəhətləri

investisiya layihəsinin həyata keçirilməsindən gözlənilən son nəticə

investisiya layihəsinin həyata keçirilməsinə çəkilən xərclərin geri qaytarılması şərtləri və potensial investorların əldə edəcəkləri gəlirlər

layihənin həyata keçirilməsi üçün lazım olan investisiyanın həcmi

516 İnvestisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsində aşağıda qeyd olunan mexanizimlərin hansından istifadə edilmir?

investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə res-pub-likaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların gömrük rüsumundan qismən və ya tamamilə azad edilməsi

- potensial investorlara maliyyə yardımının edilməsi
- aşağı faizlərlə kredit verilməsini və sürətli amortizasiya ayırma-larını özündə cəmləşdirən çevik maliyyə-kredit və əsas və-sait-lərin amortizasiyası mexanizimlərindən istifadə olunması

vergi sistemində potensial investorlar üçün güzəştli vergi də-rə-cə-lə-rindən və şərtlərindən istifadə olunması

investisiya layihələrinin həyata keçirilməsi məqsədi ilə res-pub-likaya gətirilən istehsal-texniki təyinatlı avadanlıqların əlavə dəyər vergisindən qismən və ya tamamilə azad edilməsi

517 Aşağıdakılardan hansı investisiya layihələrinin işlənilməsi mərhələlərinə aid deyil?

layihənin qiymət-ləndirilməsi

- əmək kollektivində sosioloji təhlilin aparılması

ilkin təhlilin aparılması

araşdırmalar

son təhlilin aparılması

518 Aşağıdakılardan hansı əsaslı tikinti planının əsas bölmələrinə aid deyil?

tikinti-quraşdırma işləri üzrə proqram

- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyi

əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi və quruluşu

əsas fondların, istehsal güclərinin işə buraxılması və habelə "ehtiyat məmulatlar" üzrə tapşırıqlar

ayrı-ayrı tikintilər və obyektlər üzrə titul siyahıları

519 Aşağıdakılardan hansı titul siyahısına aid deyil?

- işçilərin əmək məhsuldarlığı

əsas fondların smeta dəyəri, əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi

layihə istehsal gücü

hər bir müəssisənin adı, tikiləcəyi müddət və rayon

tikinti-quraşdırma işlərinin dəyəri

520 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində ümumiqtisadi təhlil:

investisiyanın maliyyə təhlili kapital və cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir

layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsini əks etdirir

yeni tikin-tiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəs-sisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlan-dırılmasına çekilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məb-ləğinlə xüsusi çekisinin öyrənilməsini əks etdirir

- ölkədə iqtisadi və bazar konyunk-tu-rası-nın, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir

bu və ya digər texniki işlə-mə-nin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

521 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində maliyyə təhlili:

- cari dəyər-də capital və pul axınlarının tədqiqini əks etdirir
layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
yeni tikintiyə, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin həcmnin müəyyən edilməsinə əks etdirir
ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərinin isbatı ilə birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

522 İnvestisiya layihəsi çərçivəsində texniki-iqtisadi təhlil:

- cari dəyər-də pul axınının tədqiqini əks etdirir
layihə çərçivəsində yalnız satış bazarlarını və xamamal və materiallarla təminat mənbələrinin öyrənilməsinə əks etdirir
- əsaslı vəsait qoyuluşunun sosial səmərəliliyinin öyrənilməsinə əks etdirir
ölkədə iqtisadi və bazar konyunkturasının, investisiya mühitinin əlverişli və ya əlverişsiz olmasının təsvirini əks etdirir
- bu və ya digər texniki işləmənin iqtisadi üstünlüklərini əsaslandırmaqla birlikdə layihənin texniki tərəfini əks etdirir

523 Dövlətin investisiya fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına təsir vasitələrinə nə aid deyil?

- müəssisənin kadr hazırlığı və innovasiya fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkdiyi xərclərin qismən dövlət büdcəsindən ödənilməsi
- investisiya qoyuluşlarının güzəştli kreditlərlə maliyyələşdirilməsi
- mənfəətdən vergi üzrə güzəştlərin müəyyən olunması
- sürətləndirilmiş amortizasiyanın tətbiqi
- minimum əmək haqqının səviyyəsinin yüksəldilməsi

524 Xalis cari dəyər göstəricisi nəyi müəyyən edir?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyərini
- illər üzrə amortizasiya ayırmalarının cari dəyərini
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyərini
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərqi
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyəri ilə gəlirlərinin cari dəyəri arasındakı fərqi

525 İnvestisiyanın rentabellik indeksi necə hesablanır?

- illər üzrə əmək haqqını xərcləri və amortizasiya ayırmalarının cəminin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyərinin illər üzrə nağd pul məxariclərinin cari dəyərinə nisbəti kimi
- illər üzrə material xərclərinin cari dəyəri kimi
- illər üzrə nağd pul daxil olmalarının cari dəyəri ilə nağd pul məxaricin cari dəyəri arasındakı fərq kimi
- illər üzrə məhsulun maya dəyərinin cari dəyərinin illər üzrə ilə gəlirlərin cari dəyərinə nisbəti kimi

526 İnvestisiya layihəsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə edilən diskont dərəcəsinə nə təsir göstərir?

- əmək haqqı xərcləri

- enerji xərcləri
- material xərcləri
- riskin səviyyəsi
- məhsulun maya dəyəri

527 Azərbaycanda investisiya fəaliyyətinin dövlət tərəfindən stimullaşdırılması vasitələrinə nə aiddir?

- Sahibkarlığa Kömək Milli Fondundan kreditlərin verilməsi
- dövlət tərəfindən müavinətlərin artırılması
- dövlət ünvanlı sosial yardımlarının verilməsi
- işçilərin minimum əmək haqqının artırılması
- dövlət Sosial müdafiə Fondundan pensiyaların verilməsi

528 Aşağıdakılardan hansını kapital əmələ gətirən investisiyaya aid etmək olmaz?

- qiymətli kağızların alınmasına investisiya qoyuluşu
- müəssisənin texniki cəhətdən yenidən qurulmasına investisiya qoyuluşu
- müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə investisiya qoyuluşu
- fəaliyyət göstərənlər müəssisələrin genişləndirilməsinə investisiya qoyuluşu
- yeni müəssisələr tikilməsinə investisiya qoyuluşu

529 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə investisiya fəaliyyətinin maliyyələş-dirilməsi mənbələrinə aid deyil?

- istiqrazların yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər
- büdcədən və büdcədən kənar fondlardan məqsədli investisiya ayrılmaları
- işçilərin əmək haqqı və sosial sığortaya ayırmalar
- borc maliyyə vəsaitləri
- səhmlərin yerləşdirilməsindən cəlb edilən vəsaitlər

530 Müəssisələrdə hansı istiqamətə investisiya yönəldilmir?

- yeni məhsul növlərinin işlənməsinə
- işçilərin əmək haqqının artırılmasına
- istehsal güclərinin genişləndirilməsinə
- müəssisənin istehsal ehtiyatlarının bərpaasına
- texnika və texnologiyanın modernləşdirilməsinə

531 İnvestisiya kimi sahibkarlıq obyektlərinə nə qoyula bilməz?

- bu və ya digər istehsal növünün təşkili üçün zəruri olan, an-jaq patentləşdirilməmiş, texniki sənədləşdirilmə, vərdiş və istehsalat təcrübəsi kimi tərtib edilmiş texniki, texnoloji, kommersiya və digər biliklərin məcmusu
- daşınan və daşınmaz əmlak
- işçi qüvvəsi, müavinətlər və bank lisenziyası
- pul, məqsədli bank əmanətləri, kreditlər, paylar, səhmlər və başqa qiymətli kağızlar

müvafiq qaydada rəsmiləşdirilmiş elmi-təcrübi və digər intellektual sərvətlər

532 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

fondverimi sıfıra bərabərdir

xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir

daxili rentabellik norması diskont dərəcəsinə bərabərdir

● xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür

istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir

533 Hansı halda investisiya layihəsinin qəbul edilməsi haqında qərar verilə bilər?

xalis cari dəyər dəyər 0-dan kiçikdir

fondverimi sıfıra bərabərdir

əmək məhsuldarlığı sıfıra bərabərdir

● xalis cari dəyər sıfırdan böyükdür

istehsal gücündən istifadə əmsalı 0,5-ə bərabərdir

534 Müxtəlif investisiya layihələrinin müqayisəsi və seçilməsi hansı göstəricilər vasitəsilə həyata keçirilir?

daxili rentabellik norması, əmək məhsuldarlığı, materialtutumu

istehsal olunmuş məhsulun həcmi, reallaşdırılmış məhsulun həcmi, fondverimi

● xalis cari dəyər, daxili rentabellik norması, ödənmə müddəti

məhsulun rentabelliği; mənfəətin həcmi, daxili rentabellik norması

investisiyanın ödənilmə əmsalı, mütləq səmərəlilik göstəricisi, əmək məhsuldarlığı

535 Aşağıdakı alternativ investisiya layihələri variantlarından hansı seçilməlidir?

xalis cari dəyər 150 manata bərabərdir

xalis cari dəyər 100 manata bərabərdir

xalis cari dəyər 200 manata bərabərdir

xalis cari dəyər 300 manata bərabərdir

● xalis cari dəyər 350 manata bərabərdir

536 İnvestisiya qoyuluşlarının optimal variantının seçilməsində əsas göstərici hansıdır?

məhsulun əmək tutumu

maya dəyəri

kapital qoyuluşunun qaytarılma müddəti

● xalis cari dəyər

məhsulun kapital tutumu

537 İnvestisiya layihəsinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması nədir?

müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin fondveriminin

müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və məaliyyə imkanlarının tədqiqidir

müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin istehsal güclərinin artımına təsirinin tədqiqidir

- müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin texniki, iqtisadi, ekoloji və məaliyyə imkanlarının tədqiqidir

müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin sosial-psixoloji, siyasi-iqtisadi və ekoloji imkanlarının tədqiqidir

müəyyən olunmuş rentabellik səviyyəsində investisiyanın həyata keçirilməsinin mənavi aspektlərinin tədqiqidir

538 İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin təhlili aşağıdakı hissələrdən ibarətdir:

texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili, sosioloji

sosial-iqtisadi, maliyyə, texnoloji təhlil

- ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, maliyyə təhlili

sosioloji, sosial, siyasi-iqtisadi təhlil

ümumiqtisadi, texniki-iqtisadi, texnoloji təhlil

539 Aşağıdakılardan hansı əsaslı vəsait qoyuluşunun təkar istehsal quruluşunu xarakterizə edən göstəricilərə aid deyil?

- əsas fondların amortizasiyasının əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

yeni tikinti çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

mövcud güclərin genişləndirilməsinə çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

müəssisənin texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkisi

540 əsaslı vəsait qoyuluşunun texnoloji quruluşu nədir?

iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı regionların xüsusi çəkiləridir

yeni tikinti, mövcud güclərin genişləndirilməsinə, müəssisənin rekonstruksiya edilməsinə, texniki cəhətdən silahlandırılmasına çəkilən xərclərin əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğində xüsusi çəkiləridir

iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı maliyyələşmə mənbələrinin xüsusi çəkiləridir

- layihələndirməyə, avadanlıqların alınmasına, tikinti quraşdırma işlərinə çəkilən hər bir xərcin ümumi əsaslı vəsait qoyuluşunda xüsusi çəkiləridir

iqtisadiyyatda həyata keçirilən əsaslı vəsait qoyuluşunda ayrı-ayrı sahə xərclərin xüsusi çəkiləridir

541 əsaslı vəsait qoyuluşunun tərkibi hansı xərclərdən ibarətdir?

təkrar istehsal, texnoloji, cari və s. xərclər

sənaye, kənd təsərrüfatı, tikinti, nəqliyyat, rabitə və ticarət xərcləri

müəssisələrin genişləndirilməsi, yenidənqurulması, texnika ilə silahlanması, təhcizat və satış xərcləri

- tikinti-quraşdırma, avadanlıq, alət və inventarların alınması, geoloji kəşfiyyat, torpaq alma, kadr hazırlama, idarə heyətinin saxlanması xərcləri

texnoloji təkmilləşdirmələr və yeni məhsul istehsalı xərcləri, məhsul satışı xərcləri

542 əsaslı vəsait qoyuluşunun səmərəlilik göstəriciləri hansılardır?

bazarın real həcmi, daxili mənfəət norması

daxili rentabellik norması, risklərin gözlənilən səviyyəsi

investisiya qoyuluşlarının həcmi, investisiya riski

- investisiya qoyuluşunun geri qaytarılma müddəti, xalis cari dəyər
- bazarın potensial həcmi, risklərin gözlənilən faizi

543 Birbaşa investisiya:

imtiyazlı səhmlərin alınmasına yönəldilir

istiqrazların alınmasına yönəldilir

müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı vermir

- müəssisənin fəaliyyətinə və idarə edilməsinə birbaşa təsir etmək imkanı verir
- veksellərin alınmasına yönəldilir

544 Aşağıdakılardan hansı investisiya fəaliyyətinin obyektinə ola bilər?

işçilərin əmək haqqı, kadrların yenidən hazırlanması, əsas fondların təkrar istehsalı, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

əsas fondlarının yeniləşdirilməsi, dövrüyyə fondlarının alınması, istehsalın genişləndirilməsi, məhsul satışı

- əsaslı təmir, cari təmir, avadanlıqların alınmasına çəkilən xərclər, binaların tikintisi
- yeni yaradılmış və ya modernləşdirilmiş əsas fondlar, qiymətli kağızlar, mülkiyyət hüququ və əqli mülkiyyət hüququ

yeni tikinti, istehsalın modernizasiyası, vergi xərcləri, müəssisənin quruluşunun dəyişdirilməsi

545 İstehsal investisiyası (istehsala investisiya) nəzərdə tutur:

əsas fondların cari təmiri xərclərini

işləyənlərin əmək haqqını

xammal və materialların alınması xərclərini

məhsulun istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən cari xərclərini

- avadanlıqların alınması və quraşdırılması xərclərini

546 Verilənlərdən hansı investisiyanın subyektinə aid deyil?

banklar, sığorta şirkətləri və vasitəçi təşkilatlardır

əmtəələr, avadanlıq və layihə məhsullarını təqdim edənlər

investisiya fəaliyyətindən istifadə edənlər

işlərin icraçıları (podratçılar)

- məqsədli pul yatırımları

547 Real investisiya nədir?

- əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur

əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş uzunmüddətli investisiya qoyuluşudur

qiymətli kağızların alınmasına və dövrüyyə vəsaitlərinin formalaşdırılması ilə əlaqədar layihələrə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur

investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alınması ilə əlaqədar uzunmüddətli vəsait

in vəsaitə portfelin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alın-masına yönəldilən vəsait qoyuluşudur

birbaşa və portfel investisiyaların cəminə bərabərdir

548 Maliyyə investisiyası nədir?

əsasən istehsal vasitələrinə, istehsal, sosial və infrastruktur obyektlərinə uzunmüddətli vəsait qoyuluşudur

əmək haqqının ödənilməsinə yönəldilmiş investisiya qoyuluşudur

daşınmaz əmlakın alınmasına yönəldilən investisiyadır

əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır

- investisiya portfelinin formalaşdırılması üçün qiymətli kağızların alın-masına yönəldilən investisiyadır

549 Portfel investisiyası:

ancaq veksəl şəklində olur

ancaq kredit şəklində olur

- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı vermir
- müəssisənin fəaliyyətinə nəzarət etmək imkanı verir
- ancaq səhm şəklində olur

550 İnvestisiyanın daxili rentabellik norması dedikdə:

investisiyanın ödənmə müddətinin diskontlaşdırma dərəcəsinə nisbəti başa düşülür

- inteqral səmərəni sıfır bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür
- diskontlaşdırma əmsalının xalis cari dəyərə nisbəti başa düşülür
- xalis cari dəyərin diskontlaşdırma əmsalına nisbəti başa düşülür
- xalis cari dəyəri vahidə bərabərləşdirən diskontlaşdırma dərəcəsinin qiyməti başa düşülür

551 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin investisiya fəaliyyətinə aid deyil?

strateji planlaşdırmanın həyata keçirilməsi

investisiya layihələndirilməsi

- strateji idarəetmənin həyata keçirilməsi
- investisiya strategiyasının müəyyən olunması
- layihənin və investisiyanın faktiki səmərəliliyinin təhlili

552 İnvestor dedikdə:

- özünün maddi və intellektual sərvətlərinin birbaşa və yaxud dolayı şəkildə investisiya obyektlərinə qoyulması haqqında qərar çıxarmış subyektlər(hüquqi və fiziki şəxslər) başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan hüquqi şəxslər başa düşülür
- müəssisənin debitorları başa düşülür
- müəssisənin işçiləri başa düşülür
- güclü maliyyə imkanlarına malik olan fiziki şəxslər başa düşülür

553 Kapital qoyuluşu:

səhmlərin buraxılışına sərf edilən xərclərdir

- əsas fondların yaradılmasına yönəldilən investisiyadır

qiymətli kağızların alınmasına yönəldilən investisiyadır

istiqrazların buraxılışına sərf edilən xərclərdir

banka qoyulan depozitdir

554 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nəyi ifadə edir?

yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir

- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməltutumluluğunu göstərir
- yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir

yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir

yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir

555 Aşağıdakılardan hansı yeni məhsulun layihələndirilməsi mərhələsinə aid deyil?

texniki təklifin hazırlanması

- marşrut texnologiyasının hazırlanması

texniki layihənin hazırlanması

layihə (texniki) tapşırığının hazırlanması

eskiz layihəsinin hazırlanması

556 Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

eskiz layihəsinin hazırlanması

texniki layihənin hazırlanması

- marşrut texnologiyasının hazırlanması

yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması

texniki təklifin hazırlanması

557 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

eskiz layihəsinin hazırlanması

- avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi

texniki layihənin hazırlanması

avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi

texniki şərtlərin hazırlanması

558 Marşrut texnologiyası:

- müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir

avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılma-sının layihələndirilməsi yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir
istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, on-la-rın yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlan-ması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir
müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir

559 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparılma-sı
istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edil-mə-si
məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması

560 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər
- reklamasiya hesabına məhsulun qiymətinin aşağı düşməsi
keyfiyyət nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri
yoxlama və sınaqla-rın keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər
zay məhsulla əlaqədar olan xərclər

561 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi insan-maşın-mühit sistemini xarakterizə edir?

- ergonomik göstəricilər
- ekoloji göstəricilər
məmulatın estetik göstəriciləri
texnolojilik göstəriciləri
patent-hüquq göstəriciləri

562 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliqliyi, görünüş və göz oxşamağı kimi xassələri özündə birləşdirir?

- məmulatın estetik göstəriciləri
- məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
məhsulun təyinatı göstəriciləri
etibarlılıq göstəriciləri
standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

563 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ekoloji göstəricilər
- məmulatın estetik göstəriciləri

erqonomik göstəricilər
 məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
 etibarlılıq göstəriciləri

564 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti hansı parametrlər üzrə qiymətləndirilir?

- makroiqtisadi və mikroiqtisadi parametrlər üzrə
- fərdi və ümumi parametrlər üzrə
- sosial və iqtisadi parametrlər üzrə
- maddi-texniki və təşkilati parametrlər üzrə
- keyfiyyət və iqtisadi parametrlər üzrə

565 Məhsulun rəqabət qabiliyyəti qiymətləndirilərkən hansı xərclər nəzərə alınır?

- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən birdəfəlik xərclərlə məhsulun istismarına çəkilən orta məjmu xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə və daşınmasına çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun alınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə, daşınmasına və təmirinə çəkilən xərclərin cəmi
- məhsulun əldə edilməsinə çəkilən xərclər

566 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın orijinallığı, tamamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassələri özündə birləşdirir
- məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassələri özündə birləşdirir

567 Texnoloji trayektoriya əyrisi nəyi göstərir:

- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə məhsul satışından əldə olunan gəlirin artımı arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə onun qiyməti arasındakı əlaqəni
- məhsulun qiyməti ilə onun istehsalına sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- məhsulun texniki səviyyəsinin (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) artımı ilə bu məqsəd üçün sərf olunmuş resurslar arasındakı əlaqəni
- məhsulun potensial texniki səviyyəsi (texniki faydalılıq, güc, məhsuldarlıq və s.) ilə onun real məhsuldarlığı arasındakı əlaqəni

568 Aşağıdakılardan hansı texniki-texnoloji innovasiyaların yaradılması məqsədlərinə aid deyil:

elektronika və kompüter texnikası və s. əsasında istehsalatın idarəetmə proseslərinin kompleks tənzimlənməsi
 texnoloji təchizatın, alətlərin, qurğuların texniki səviyyəsi və keyfiyyətinin yüksəldilməsi və əməyin elmi əsaslar əsasında təşkil hesabına məmulatların texnoloji ağırlığı və əl işinin azaldılması
 yeni materialların tətbiqi hesabına məmulatların istehsalı üçün sərf olunan materialların həcmnin azaldılması
 istehsal olunan məmulatların konstruktiv-texnoloji mürəkkəbliyinin konstruktiv yeniliklər hesabına azaldılması

- müəssisənin maşın və avadanlıqlarının əsaslı təmiri yolu ilə onların məhsuldarlığının artırılması

569 İstehsalın texniki hazırlığının düzgün ardıcılığını seçin

elmi-tədqiqat mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi
 texnoloji hazırlıq mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
 elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, maddi və təşkilati hazırlıq mərhələsi
 texnoloji hazırlıq mərhələsi, elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi

- elmi-tədqiqat mərhələsi, konstruksiya mərhələsi, texnoloji hazırlıq mərhələsi

570 İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
 istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır

- yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir
 yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
 əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

571 İnnovasiya layihəsi nədir?

- qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
 konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
 ixtiranın tətbiqi çertyojudur
 yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
 konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məhsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

572 Bu göstəricilərin hansından müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsində istifadə olunmur?

- ödənmə müddəti
 daxili rentabellik norması
 xalis cari dəyər
 növbəlilik əmsalı
 rentabellik indeksi

573 Yeniliyin tətbiqi nəticəsində müəssisədə işçilərin əmək və istirahət şəraiti yaxşılaşıbsa, bu hansı səmərə hesab olunur?

- sosial səmərə
 iqtisadi səmərə
 bu, səmərə deyil
 ekoloji səmərə
 elmi-texniki səmərə

574 Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

texnikanın istismarı

- elmi-tədqiqat işlərinin aparılması

məhsulun bilavasitə istehsalı

texnoloji hazırlıq

məhsulların reallaşdırılması

575 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

yalnız yeni məhsul növləri formasında olması

heç vaxt köhnəlməmə imkanı

istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir

əsas fondların dəyərini artırması imkanı

576 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir

tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

- yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir

yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır

577 İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir

yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir

yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir

- yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

578 İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, onunla yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması

tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır

yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir

yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir

579 İnnovasiya fəaliyyəti:

kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

- venilivin varadılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və

- yeni avadanlıqların yaradılması və istehsalı ilə əlaqədar təşkilatın maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir

yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilatı və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir

müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir

580 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsi ilə əlaqədar olan xərclərə aiddir?

- yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar olan xərclər

istehsal fəhlələrinin əmək haqqı

məhsulun satışı ilə əlaqədar olan xərclər

məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan xərclər

umumzavod xərcləri

581 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin təmin edilməsi ilə bağlı olan xərclərə aid deyil?

avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərclər

- məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərclər

yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərclər

keyfiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərclər

zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərclər

582 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərcləri

nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərcləri

materialın analizi və sınaqdan keçirilməsi xərcləri

nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərcləri

- məhsulun yenidən emalı xərcləri

583 Məmulatın etibarlılığı:

- məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir

məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir

məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərjlərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir

məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir

məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir

584 Texnologilik göstəricilərinə nələr aiddir?

maşının yığılmasının maya dəyəri, ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir

maşının istismarının mürəkkəbliyi, sürəti və məhsuldarlığı göstəriciləri aid edilir

maşının ergonomik və estetik göstəriciləri aid edilir

- maşının yığılmasının mürəkkəbliyi, material-əmək, fondutumluluğu göstəriciləri aid edilir

maşının qabariti, işləmə prinsipləri, qiyməti əməktutumluğu göstəriciləri aid edilir

585 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik

586 Məhsul innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

587 Proses innovasiyası nədir?

- məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

588 Yenilik dərəcəsinə görə innovasiyaların növləri hansılardır?

- sosial, məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- məhsul və proses innovasiyalara
- məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara

589 İnnovasiya prosesinin əmtəyə çevrilməsi ilə onun hansı fazaları fərqlənir?

- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılma və yayılma
- sınaq işlərinin həyata keçirilməsi, yeniliyin diffuziyası
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, sınaq işlərinin həyata keçirilməsi
- elmi-tədqiqat işinin aparılması, yeniliyin diffuziyası
- yaradılma və yayılma, yeniliyin diffuziyası

590 Aşağıdakılardan hansı innovasiya prosesinin gedişat ardıcılığını əks etdirir?

tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimsəmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı

tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; mənimləmə; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; sənaye istehsalı; marketing; satış
 işləmələr; tətbiqi tədqiqatlar; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimləmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
 tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; layihələndirmə; tikinti; mənimləmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
 layihələndirmə; işləmələr; fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; tikinti; mənimləmə; sənaye istehsalı; marketing; satış
 ● fundamental tədqiqatlar; tətbiqi tədqiqatlar; işləmələr; layihələndirmə; tikinti; mənimləmə; sənaye istehsalı; marketing; satış

591 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətini bilavasitə səciyyələndirmir?

- müəssisənin operativ istehsal fəaliyyətinin planlaşdırılması
- yeni idarəetmə üsullarının tətbiqi
- yeni satış bazarlarının və yeni satış üsullarının tapılması
- yeni orijinal ideyanın reallaşdırılması və hazır məhsul şəklində bazara çıxarılması
- istehlakçıların istəklərinin öyrənilməsi sahəsində tədqiqatlar

592 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
 kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
 kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar
 kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
 ● kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri

593 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı biri elmi-texniki tərəqqi ilə innovasiya arasında əlaqəni daha dolğun əks etdirir?

İnnovasiya həm elmi-texniki tərəqqini, həm də marketing fəaliyyətini birləşdirir
 İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin ilkin mərhələsidir
 İnnovasiya elə elmi-texniki tərəqqinin özüdür
 ● İnnovasiya – elmi-texniki tərəqqinin potensial imkanlarının yeni məhsul və texnologiyalarda öz əksini tapan real elmi-texniki nailiyyətlərə çevrilməsini əks etdirir
 İnnovasiya - fundamental tədqiqatlarının bazara çıxarılması və stılmasıdır

594 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- təşkilati və proses innovasiyalar
- idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- iqtisadi və təşkilati innovasiyalar
- məhsul və proses innovasiyaları

595 Aşağıdakılardan hansını innovasiya proseslərinin idarə olunmasının daha vacib məsələsi hesab etmək olar:

- yeniliyin texnoloji potensialının reallaşdırılması üçün onun iqtisadi potensialının yaradılması
- yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının yaradılması
- yeniliyin iqtisadi potensialının onun texnoloji potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin texnoloji potensialının onun iqtisadi potensialına uyğunlaşdırılmasının təmin edilməsini
- yeniliyin texnoloji potensialı ilə onun iqtisadi potensialının optimal uzlaşdırılmasının təmin edilməsi

596 Aşağıdakı fəaliyyətlərdən hansı biri müəssisənin innovasiya fəaliyyətinə aid edilə bilməz?

- istehsalın texnoloji cəhətdən yenidən təchiz edilməsinin və hazırlığının həyata keçirilməsi
- intellektual mülkiyyət obyektlərinə və məxfi elmi və texnoloji informasiyaya hüquqların əldə edilməsi, ötürülməsi və qorunması
- innovasiya infrastrukturunun yaradılması və inkişaf etdirilməsi
- iqtisadi dövriyyədə reallaşdırılacaq yeni yaxud təkmilləşdirilmiş məhsulun və ya texnoloji prosesin yaradılmasına istiqamətlənmiş elmi-tədqiqat, təcrübə-konstruktor və texnoloji işləmələrin yerinə yetirilməsi
- yeni proseslərin, məhsulların və məmulatların sınağının lisenziyalaşdırılması

597 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin innovasiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi mənbəyi rolunda çıxış edə bilməz?

- müəssisənin cəlb etdiyi borc vəsaitləri
- müəssisənin ehtiyat fondunun vəsaiti
- müəssisənin təsisçilərinin verdiyi vəsait
- müəssisənin sərəncamında qalan mənfəət
- müəssisənin əmək haqqı fondunun vəsaiti

598 Yeniliklərin tətbiqində özəl şirkətlərin son məqsədi:

- rəqabət qabiliyyətini artırmaqdır
- öz mənfəətini artırmaqdır
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltməkdir
- satış bazarlarını genişləndirməkdir
- istehlakçıların tələbatını daha dolğun ödəməkdir

599 Patent nədir?

- müəssisənin dövlət qeydiyyatına alındığını təsdiq edən qeydiyyat şəhadətnaməsidir
- məhsulun qi qiyyenik və ya təhlükəsizlik tələblərinə uyğunluğunu təsdiq edən sənəddir
- məhsulun keyfiyyətini təsdiq edən sənəddir
- ixtiraya müəllifliyi təsdiq edən və sahibinə bu ixtira ilə bağlı müstəsna hüquqlar verən sənəddir
- müəssisənin sahibkarlıq fəaliyyətlə məşğul olmasına isazə verildiyini təsdiq edən sənəddir

600 İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- təşkilati və maddi-texniki hazırlıq
- maddi-texniki və texnoloji hazırlıq

xammalın istehsalə verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq

yalnız konstruktor hazırlığı

- konstruktor və texnoloji hazırlıq

601 İnnovasiya layihəsinin bölmələri arasında yoxdur:

- məhsulun satış planı

layihənin həyata keçirilməsinin resurs (kompleks) təminatı

layihənin kompleks əsaslandırılması

layihənin məqsədlər ağacı və onun reallaşdırılması üçün tədbirlər sistemi

layihənin reallaşdırılması mexanizmi və motivasiya sistemi

602 Müəssisənin uğurlu innovasiya fəaliyyəti son nəticədə nəyə gətirib çıxarır?

müəssisənin sənədləşmə işlərinin artmasına

əlavə xərclərin artmasına və mənfəətin azalmasına

- müəssisənin rəqabət qabiliyyətinin güclənməsinə və mənfəətinin artmasına

məhsul istehsalının artmasına və satılmayan məhsulun çoxalmasına

müəssisənin ölkədə və xaricdə tanınmağına

603 Sertifikasiya:

məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir

məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir

məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

604 əhəmiyyəti, tətbiq miqyası və məsuliyyət dərəcəsi-nə görə standartlar hansı növlərə bölünür?

analitik, ekperimental, statistik standartlara

müəssisədaxili, müəsisələrarası, sahə, milli standartlara

- beynəlxalq, regional, dövlətlərarası, milli standartlara

məhsul, xidmət, sənaye, ticarət standartlarına

material, hazır məhsul, xidmət standartlarına

605 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- məhsulun maya dəyəri

texnolojilik göstəriciləri

standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri

məhsulun estetik göstəriciləri

məhsulun nəql olunma qabiliyyəti

606 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- milli standartlar
- dövlətlərarası standartlar
- regional standartlar
- beynəlxalq standartlar
- mühasibat standartları

607 Məhsulun keyfiyyəti:

- tədavül prosesində formalaşır
- istehsal prosesində formalaşır
- bazarda formalaşır
- satış zamanı formalaşır
- məhsula servis prosesində formalaşır

608 Məhsulun keyfiyyəti:

- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istesalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur

609 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada artırılması deməkdir
- işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir
- təklifin azlması deməkdir
- məhsulların sayının kəmiyyətə nisbi mənada azalması deməkdir

610 Məhsulun rəqabətqabiliyyəti:

- alıcıların müəyyən qrupu üçün məntəqə kəsb edən və onların müəyyən tələbatlarının ödənilməsinə təmin edən xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- yalnız onun qiyməti ilə müəyyən olunur
- onun öz təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən, özünəməxsus xassələrin məcmusu ilə müəyyən olunur
- reallaşdırılmaya çəkilən xərjlərin həmi ilə müəyyən olunur
- dövriyyə və tədavül fondları istifadə göstərijiləri ilə müəyyən olunur

611 Standartlaşdırma:

- məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksi-ni tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş

məhsulun istehsalı üçün müəyyən edilmiş normala əsasən kəndə tələbatın həyata keçirilməsi yönəldilmiş fəaliyyətdir

məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir

- normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir

məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

612 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- istehsalın həcmiminin artırılması
- potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması

613 Müəssisədə qiymətdəyişmənin metoduna aiddir:

- sex maya dəyəri üstəgəl ümumzavod xərcləri
- orta xərclər üstəgəl mənfəət
- müşahidə
- analitik
- maya dəyəri üstəgəl əmək haqqı

614 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- analitik, müşahidə və eksperimental
- uçot, stimullaşdırma və nəzarət
- uçot, stimullaşdırma və bölgü

615 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- Oliqopolik şərait
- Təkmil rəqabətli şərait
- İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- Xalis inhisar şəraiti
- Dinamik inkişaf şəraiti

616 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

617 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması

bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması

potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

- müəssisənin bazarda öz satış payını artırması

618 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

azaldır

həm artırır, həm də azaldır

sabitləşdirir

dəyişmir

- artırır

619 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumatların toplanması mərhələsinə nə müəyyən edilir?

potensial alıcılar müəyyən olunur

potensial rəqiblər müəyyən olunur

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir

məhsulun istehsalına və satışına çəkiləcək xərclər və onların strukturu qiymətləndirilir

- maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilir

620 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

tam ortaqlıqlar

özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr

- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr

təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr

kiçik və orta müəssisələr

621 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

xalis inhisar

- özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- öz məhsullarına rəqiblərinədən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr

bazarda qiymət lideri olan müəssisə

təbii inhisar

622 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdəyişmənin metodlarına aid deyil?

rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu

cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu

"hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu

«orta xərtlər üstəgəl mənfəət» metodu

- ümumsex xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu

623 Müəssisənin investisiya siyasəti və maliyyə aktivlərinin idarə edilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

dövriyyə vəsaitlərinin optimallığının qiymətləndirilməsi

əsas fondlara qoyuluşların (əsaslı tikintinin) məqsəduyğunluğu və səmərəliliyi, bunların tərkibi və quruluşunun qiymətləndirilməsi

maliyyə resurslarının digər növ (material, əmək, pul) resurslara transformasiyasının optimallığının qiymətləndirilməsi

- cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin maliyyə vəsaitləri ilə təmin edilməsi

624 Ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi adlanan funksiya çərçivəsində müəssisənin maliyyə xidməti aşağıdakı hansı vəzifəni yerinə yetirmir?

əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi

müəssisənin əldə olunmuş iqtisadi imkanlarının saxlanması və onun fəaliyyətinin genişləndirilməsi üçün zəruri olan resursların tərkibinin və həcmələrinin qiymətləndirilməsi

- istehsalın iqtisadi səmərəliliyinin və əmək məhsuldarlığının qiymətləndirilməsi

müəssisənin aktivlərinin və bunların maliyyələşdirilməsi mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi

maliyyə resurslarının vəziyyətinə və səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi

625 Aşağıdakılardan hansı Azərbaycan Respublikasında müəssisələrin dövlət büdcəsinə ödədikləri vergilərə aid deyil?

- gəlir vergisi

əmlak vergisi

mənfəət vergisi

əlavə dəyər vergisi

torpaq vergisi

626 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin cəlb edilmiş vəsaitlərin əsas mənbələrinə aid deyil?

- hüquqi və fiziki şəxslərin sair vəsaitləri (məqsədli maliyyələşdirmə, ianələr, xeyriyyə vəsaitləri və s.)

kreditör borcları

borc vəsaitləri

bank kreditləri

istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

627 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin fəaliyyətinin yekun büdcə planlaşdırılması sisteminin tərkib elementlərinə aid deyil?

pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

mənfəət və zərərlər balansı

istehsal proqramı

ilkin proqnoz məlumatları

- əsas fondların hərəkəti haqqında hesabat

628 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir

müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir

müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir

müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

- müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir

629 Müəssisənin likvidliyi nədir?

müəssisənin məhsul istehsal edə bilmək qabiliyyətidir

- müəssisənin özünün qısamüddətli öhdəliklərini yerinə yetirə bilmək qabiliyyətidir

müəssisənin innovasiya prosesini həyata keçirə bilmək qabiliyyətidir

müəssisənin qısa müddət ərzində debitor borclarını əldə edə bilmək qabiliyyətidir

müəssisənin rəqabət apara bilmək qabiliyyətidir

630 Müəssisənin maliyyə xidmətinin başlıca vəzifələrinə aiddir:

müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi

uçot və vergi siyasətinin müəyyən edilməsi; istehsal xərclərinin idarə edilməsi

müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, müəssisənin maliyyə-iqtisadi vəziyyətinin təhlili, müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması

- ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü

ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü; dövrü vəsaitlərinin idarə olunması

631 Müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənilib hazırlanmasının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

müəssisənin mənfəətin bölgüsü və istifadəsi siyasətinin seçilməsi

- müəssisənin elmi-texniki siyasətinin seçilməsi

müəssisənin kredit siyasətinin işlənilib hazırlanması

müəssisənin vergi siyasətinin müəyyən edilməsi

müəssisənin amortizasiya siyasətinin seçilməsi

632 Müəssisənin təcili likvidliyi necə hesablanır?

müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinə nisbəti kimi müəyyən edilir

müəssisənin pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

- pul vəsaitlərinin qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qovuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiyyətinin

- pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin və sair qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

müəssisənin qısamüddətli öhdəliklərinin pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların (qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının) və debitor öhdəliklərinin cəmiinə nisbəti kimi müəyyən edilir

müəssisənin qiymətli kağızların qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi müəyyən edilir

633 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- istehsalın həcmnin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir

satış həcmnin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkünür

istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir

qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

634 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini

Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili

tələbin müəyyən edilməsi

qiymətməhləmənin vəzifələrinin müəyyən olunması

qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi

635 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini

maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sisteminin qiymətləndirilməsi

- tələbin müəyyən edilməsi

əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi

maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

636 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir

- müəssisənin qiymət dəyişikliklərini rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir

müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

637 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanlarının atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir

müəssisənin qiymət dəyişikliklərini rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır

resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir

maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

638 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar seqmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir

- müəssisənin fəaliyyətinin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir

maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir

müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir

639 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər

- məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəl-cədən ödənilməsinə stimullaşdıran güzəştlər

məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər

əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər

məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

640 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təshihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir

məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır

nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin artmasına səbəb olur

- işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər

qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir

641 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır

məhsulun miqdarının ümumi dəyişən xərclərə nisbəti kimi hesablanır

- ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

642 Orta sabit xərclər necə hesablanır?

- ümumi sabit xərclərin məhsulun miqdarına nisbəti kimi hesablanır

məhsulun miqdarının ümumi sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

ümumi xərclərin məhsulun miqdarına hasili kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır

ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

643 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin maliyyə siyasətinin işlənməsinin strateji vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ müəssisənin investisiya qoyuluşu üçün cazibədarlığının təmin edilməsi
- ☒ müəssisədə mənfəətin bölgüsü qaydalarının hazırlanması
- ☐ müəssisənin kapitalının strukturunun optimallaşdırılması və onun maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi
- ☐ müəssisənin mənfəətinin maksimumlaşdırılması
- ☐ müəssisənin idarə edilməsinin səmərəli mexanizminin qurulması

644 Müəssisədə cari likvidlik əmsalı necə hesablanır?

- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☒ dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditör öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

645 Mənfəətin funksiyalarına aiddir:

- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi; maliyyə resurslarının bölgüsü; dövrüyyə vəsaitlərinin idarə olunması
- ☐ vergiödəyiciləri vergiləri ödəyirlər; müəssisə və şirkətlər öz məsrəflərini əldə etdikləri gəlirlər hesabına ödəyirlər
- ☒ müəssisənin fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş iqtisadi səmərəni xarakterizə edir, müəssisənin maliyyə resurslarının əsas elementidir, müxtəlif səviyyəli büdcələrin gəlir hissəsinin formalaşması mənbəyidir
- ☐ alıcılar bağlanmış sazişlərə əməl edirlər və aldıkları əmtəələrin dəyərini ödəyirlər; borcalanlar kredit müqavilələrinin tələblərini pozmurlar və öz borclarını ödəyirlər
- ☐ ümumi maliyyə təhlili və qiymətləndirilməsi, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin; maliyyə resurslarının bölgüsü

646 Müəssisədə müstəqillik əmsalı necə hesablanır?

- ☐ xüsusi vəsaitlərin cəminin borc vəsaitlərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☒ xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditör öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi
- ☐ dövrüyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

647 Müəssisənin xalis aktivləri necə müəyyən olunur?

- ☐ müəssisənin ümumi öhdəlikləri ilə ümumi aktivlərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- ☒ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin fərqi kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin hasili kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin cəmi kimi müəyyən olunur
- ☐ müəssisənin ümumi aktivləri ilə ümumi öhdəliklərinin nisbəti kimi müəyyən olunur

648 Müəssisənin ödəmə qabiliyyəti necə hesablanır?

- ☐ xüsusi vəsaitlərin jəminin borj vəsaitlərinin jəminə nisbəti kimi

xüsusi vəsaitlər və uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktımların cəminə nisbəti kimi

xüsusi vəsaitlərin cəminin passivlərin cəminə nisbəti kimi

dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli borc öhdəlikləri və kreditor öhdəliklərinin cəminə nisbəti kimi

- dövriyyə vəsaitlərinin cəminin qısamüddətli və uzunmüddətli öhdəliklərin cəminə nisbəti kimi

649 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi

Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi

Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi

Mənfəətin maksimumlaşdırılması

- İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi

650 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- hazır məsul anbarının həcmi

inflasiyanın səviyyəsi

məhsulun əvəzedicilərinin qiyməti

məhsulun maya dəyəri

analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları

651 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

hazır məsul anbarının həcmi

əsas fondların mənəvi köhnəlməsini

işçilərin rəyini

- məhsulun maya dəyərini

təhcizçilərin etibarlılığını

652 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

pərakəndəsatış qiymətləri

nəqliyyat tarifləri

tikinti məhsuluna qiymət

topdanasatış qiyməti

- qarışıq qiymətlər

653 Oliqopolik sahə:

müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir

eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

- nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimiyyət etdiyi sahədir

təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir

standart və ya eynicinsli məhsul-lar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

654 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri

bank kreditləri

kreditör borjları

istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər

- səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər

655 Müəssisələrinin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələri hansılardır?

nizamnamə kapitalı, əlavə kapital, uzunmüddətli borjlar, qısamüddətli borjlar

- mülkiyyətçi kapitalı, müəssisə tərəfindən yaradılmış ehtiyatlar

əlavə kapital, nizamnamə kapitalı

məqsədli maliyyələşmə, bölüşdürülməyən mənfəət, yığım fondları

ehtiyat kapitalı, bank borcları, ianə və yardımlar

656 Müəssisənin balansının aktiv hissəsi nəyi göstərir?

müəssisənin öhdəliklərini

müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını

müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini

- müəssisənin əmlakının tərkibini

müəssisənin işçilərinin sayını

657 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin formalaşdırılması mənbələrinə aid deyil?

nizamnamə kapitalı

- kreditör borcları

amortizasiya ayırmaları

mənfəət

səhm buraxılışından daxil olan vəsaitlər

658 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

- müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

659 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ borc vəsaitləri
- ☒ ehtiyat kapitalı
- ☐ kreditor borcları
- ☐ bank kreditləri
- ☐ istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

660 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☒ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ ehtiyat kapitalı
- ☐ yığılmış mənfəət
- ☐ mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- ☐ əlavə kapital

661 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ☐ ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ☒ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasilı kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi

662 Nizamnamə kapitalının (fondunun) həcmi:

- ☒ dövlət qeydiyyatına alınarkən müəyyən edilir
- ☐ dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra müəyyən edilir
- ☐ Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ vergi orqanı tərəfindən müəyyən edilir
- ☐ müəssisə fəaliyyət göstərərkən onun rəhbərliyi tərəfindən müəyyən edilir

663 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☐ pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☒ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri ilə kreditor borclarının fərqi qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

664 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
 pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
 pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
 pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqlinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
 pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

665 Müəssisənin maliyyəsinin funksiyaları hansıdır?

- ümumi maliyyə təhlili, tələbolunan maliyyə resurslarının təhlili və planlaşdırılması
 müəssisənin istehsal potensialının formalaşdırılması və artırılması, onun optimal strukturunun təmin edilməsi, cari maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinin əmin edilməsi
 vergidəmə, əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə qiymətləndirilməsi, tələb olunan maliyyə resurslarının həjmi, kredit alma imkanlarının təhlili
 ümumi maliyyə təhlili və planlaşdırılması, müəssisənin maliyyə resursları ilə təmin edilməsi, maliyyə resurslarının bölgüsü
 dövriyyə vəsaitlərinin optimallığı, ümumi maliyyə təhlili

666 Müəssisənin balansının passiv hissəsi nəyi göstərir?

- müəssisənin əmlakının yaranma mənbəyini
 müəssisənin əmlakının tərkibini
 müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını
 müəssisənin pul vəsaitlərini
 müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını

667 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- gömrük anbarı
 təkrar idxal
 gömrük ərazisində emal
 konsiqnasiya
 tranzit

668 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?

- lisenziyaləşdirmə
 rüsumsuz ticarət mağazası
 sərbəst anbar
 təkrar ixrac
 əmtələri məhv etmə

669 Aşağıdakılardan hansı gömrük rejiminə daxil deyildir?:

- sərbəst dövriyyə üçün buraxılış
 sərbəst gömrük zonası

dövlətin xeyrinə əmtədən imtina

- franqayzinq

gömrük nəzarəti altında emal

670 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsuluna aid deyil?

eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə

gətirilən məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə

dəyərin çıxılması üsulu ilə

- analitik üsul ilə

həmcins məhsulların sövdələşmə qiyməti ilə

671 Xarici iqtisadi əlaqələr üzrə ölkənin iqtisadi siyasət tədbirlərinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsalı xərclərinin səviyyəsini məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

sürətli amortizasiya, vergi güzəştləri, əmək haqqının minimum əmək haqqı və s.-ni nəzərdə tutan tədbirlər aiddir

məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri minimumlaşdıran tədbirlər aiddir

- kvotalaşdırma, lisenziyalashdırma, limitləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdıran tədbirlər aiddir

istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər aiddir

672 Aşağıdakılardan hansı xarici iqtisadi fəaliyyətin iqtisadi tənzimləmə üsullarına aid deyil?

inzibati maneələrin aradan qaldırılması

gömrük rüsumlarını, standartların tətbiq edilməsi

valyuta kursunun idarə edilməsi, vergi mexanizmi

xidmətlərin məhdudlaşdırılması

- xarici iqtisadi fəaliyyətin lisenziyalashdırılması

673 Franko-anbar (satıcı) nədir?

müqaviləyə görə alıcı müəssisə məhsulu əmtəə birjasından təhvil alır

məhsul göndərmənin şərtinə görə, yük istehlakçının "məskunlaşdığı" dəmiryolu stansiyasının ünvanına istehsalçı müəssisə tərəfindən göndərilir

- müqaviləyə görə satıcı məhsulunu öz anbarından alıcı müəssisəyə təhvil verir
- istehsalçı öz məhsulunu istehlakçının "məskunlaşdığı" məkanda onun anbarına təhvil verirsə, bu halda bütün xərclər – yükləmə, nəqləmə, boşaltma, məhsulun korlanması riski ilə əlaqədar xərclər əmtəənin qiymətinə əlavə edir

məhsul göndərən müəssisə istehlakçı müəssisədə xammal-materialı istehsal istehlakına hazırlayır

674 Konsiqnasiya yolu ilə ixrac əməliyyatları nədir?

gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir

əməliyyatları ölkənin gömrük ərazisinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur

xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərti ilə ixracıdır

idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq

taxa ödənilən əmtəələr gömrük rüsumları və vergiləri ödənilmədən, həmçinin iqtisadi əyənə tədvinə tərtib edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddurlarından kənarda müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

675 Təkrar ixrac (reeksport) əməliyyatları:

xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır

- ölkənin gömrük ərazisi-nə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
kvotalaşdırma, lisenziyalasdırma, li-mit-ləşdirmə, minimum və maksimum qiymətlərin müəyyən edilməsi və s.-dən ibarət olan xarici iqtisadi fəaliyyəti stimullaşdıran və ya məhdudlaşdırən tədbirlər aiddir
gömrük rejimi ölkə ərazisi-sindən aparılmış əmtəələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geriye gətirilməsinə əsaslanan rejimdir
kəşflər, firma nişanları, pa-tent-lər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digər-lə-ri-nin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

676 Embarqo:

müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir
xarici şirkətin müəyyən haqq müqabi-lin-də mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağan edilməsidir
müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natural ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir
xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddurlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

677 Kompensasiya rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur

adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçı-la-ra ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir

idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarna ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir

- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

678 Antidempinq rüsumları hansı halda tətbiq edilir?

konkret ölkəyə müəyyən məhsul növü-nün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur

adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçı-la-ra ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir

- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarna ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalar-dan istifadə olun-duqda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur

679 Aşağıdakılardan hansı gömrük dəyərinin müəyyən olunması üsullarına aiddir?

analitik və müşahidə üsulları

müşahidə və eksperimental üsulları

analitik və eksperimental üsulları

- dəyərin çıxılması və dəyərin toplanması üsulları

analitik və statistik üsulları

680 Gömrük ərazisində əmtəələrin emalı rejimi:

gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir

əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir. Bu rejim ölkə ərazisini tranzit kimi istifadə edərək məhsulların bir xarici ölkədən digər xarici ölkəyə keçirilməsi zamanı tətbiq edilir

ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır

- ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparılması şərtlə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir

əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur

681 Gömrük nəzarəti altında əmtəələrin emalı rejimi:

- ölkənin gömrük ərazisində idxal olunan məhsulların gömrük vergiləri və rüsumları alınmadan, həmçinin onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında istifadə edilməsi və sonradan emal məhsullarının sərbəst dövriyyə üçün buraxılışı və ya digər gömrük rejimi altında yerləşdirilməsinə əsaslanır
- əmtəələrdən gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş yerlərdə (məsələn, beynəlxalq hava və dəniz limanlarında) onların gömrük nəzarəti altında satılmasını nəzərdə tutur

gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir

ixrac gömrük rejiminə uyğun olaraq emal məhsullarının ölkənin gömrük ərazisinin hüdudlarından kənara aparılması şərtlə, iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir

idxal olunan əmtəələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binələrdə (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

682 Məhsulların tranziti nədir?

iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən və alınmış idxal rüsumları və vergiləri qaytarılmaqla, idxal olunan əmtəələrin ölkənin gömrük ərazisində müəyyən olunmuş qaydada emalına icazə verildiyi gömrük rejimidir

- əmtəələrin gömrük nəzarəti altında, ölkənin iki gömrük orqanı arasında, o cümlədən xarici dövlətlərin ərazisindən gömrük rüsumları almadan və həmin məhsullara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən keçirilməsindən ibarət olan gömrük rejimidir
- gətirilən əmtəələrin anbarlaşdırılması dövründə gömrük rüsumları, vergilər alınmadan və onlara iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən gömrük nəzarəti altında saxlanılmasından ibarət gömrük rejimidir
- ölkənin gömrük ərazisində və ya ondan kənarda gömrük rüsumlarından, vergilərdən tamamilə və ya qismən azad olunmaqla, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq etmədən əmtəələrdən istifadə olunmasına yol verilməsindən ibarət gömrük rejimidir
- idxal olunan məhsulların gömrük rüsumları və vergilər alınmadan onların gömrük nəzarəti altında məhv edilməsindən ibarət gömrük rejimidir

683 Eyni məhsulların sövdələşmə qiyməti:

- qiymətləndirilən əmtəələrə hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı

- qiymətləndirilən əmtəələr hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə qiymətidir, yəni bu qiymət məhsulun alınması və gətirilmə yerinədək çəkilmiş bütün xərcləri əhatə edir
- istehsal edilmiş məhsulun hər vahidinə düşən əmək məsrəflərini əhatə edir
- qiymətləndirilən məhsulun ixrac edən ölkədə istehsal xərclərinin, ixrac edən ölkədən eyni məhsulları idxal edən ölkəyə satışı üçün səciyyəvi olan xərclərin (nəqliyyat, yükləmə, sığorta və s.), ölkəyə ixracı nəticəsində əldə olunan mənfəətin toplanması yolu ilə müəyyən edilir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtələrin sövdələşmə qiymətidir

684 Royyalti nədir?

- qiymətləndirilən əmtələr hər cəhətdən, o cümlədən fiziki xüsusiyyətlərinə, keyfiyyətinə və bazardakı nüfuzuna, istehsal edildiyi ölkəyə və istehsalçısına görə fərqlənməyən məhsulların sövdələşmə qiymətidir komissiyon şərtləri əsasında həyata keçirilən ticarət növüdür; lakin o, adi komissiyon ticarətindən prinsipial şəkildə fərqlənir - məhsulun (əmtənin) qiymətini onu ixrac edən firma deyil, onun satışını həyata keçirən xarici firma müəyyən edir
- kontraktın təklif olunan qiymətidir
- bütün xüsusiyyətlərinə görə eyni olmayan, lakin qiymətləndirilən məhsullarla iqtisadi təyinatı eyni olan və kommersiya baxımından bir-birini əvəz edə bilən əmtələrin sövdələşmə qiymətidir
- kəşflər, firma nişanları, patentlər, "nou-hau", müəllif hüquqları və digərlərinin istifadəsinə görə vaxtaşırı ödənilən lisenziya haqqıdır

685 Qıfıl altı kontraktların bağlanması üçün sifarişçilər layihəni həyata keçirəcək firmanı seçərkən aşağıdakılardan hansını nəzərə alırlar?

- firmanın təcrübəsi və nüfuzunu
- firmada mövcud olan avadanlıqların yaş strukturunu
- idxal olunacaq məhsulların maliyyələşməsi sxemini
- texnologiyanın və idarəetmənin keyfiyyətini
- kontraktın təklif olunan qiyməti

686 Kooperasiya əməliyyatları:

- idxal olunan əmtələr gömrük rüsumları və vergilər alınmadan, həmçinin iqtisadi siyasət tədbirləri tətbiq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac gömrük rejimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya binələrdə (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xammal, yarımfabrikatlar, məmulatların bu və ya digər (təmir, emal, son məhsul şəklinə gətirmə, qablaşdırma və s.) məqsədlə müvəqqəti olaraq ixracını və ya idxalını nəzərdə tutur
- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddurlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

687 Kooperasiya əməliyyatları:

- xarici ölkələrdə xidmət göstərilməsi, lizinq əməliyyatlarının aparılması, sərgilərdə, yarmarkalarda iştirakı və s. üçün məhsulların – yenidən işlənmədən – ölkəyə qaytarılması şərtlə ixracıdır
- gömrük rejimi ölkə ərazisindən aparılmış əmtələrin müəyyən müddətdə gömrük rüsumları və vergilər alınmadan geri götürülməsinə əsaslanan rejimdir
- əməliyyatları ölkənin gömrük ərazi-sinə daxil olan xarici mənşəli malları yenidən emal etmədən digər xarici ölkələrə ixracını nəzərdə tutur
- xarici subyektlərlə bağlanmış müqavilələrə əsasən respublika hüddurlarından kənar-da müəyyən müddət ərzində satmaq məqsədilə məhsulların ixrac edilməsidir

idmət etmək və ya gömrük rüsumları və vergiləri ödəmədən, həmçinin iqtisadi əsasları tədviq edilmədən, yerli məhsullara isə ixrac göm-rük re-jimi tətbiq etməklə, onların müvafiq ərazi sərhədlərində və ya bi-nalarda (yerlərdə) yerləşdirilməsi və istifadəsinə əsaslanır

688 Xüsusi rüsumlar hansı halda tətbiq edilir?

- adətən məhsulların idxalının yerli istehsalçılarına ziyan vuran və ya ziyan vura biləcək kəmiyyət və şərtlərlə həyata keçirildiyi halda iqtisadi təhlükəsizlik tədbiri kimi və bəzi ölkələrin və onların ittifaqlarının ölkənin mənafeyinə toxunan ayrı-seçkilik və digər hərəkətlərinə cavab tədbiri kimi tətbiq edilir
- idxal olunan məhsulların qiyməti ölkənin gömrük ərazisinə gətirildiyi anda ixrac olunduğu ölkədəki real dəyərindən xeyli aşağı olduğu təqdirdə və belə bir idxal bu qəbildən olan yerli məhsulların istehsalçılarna ziyan vurduqda və onların istehsalının təşkilinə və genişləndirilməsinə maneçilik yaratdığı hallarda tətbiq edilir
- ölkənin gömrük ərazisinə gətirilən məhsulların istehsalı və ixracı zamanı birbaşa və dolaylı subsidiyalardan istifadə olunanda və bu idxal yerli istehsalçıların iqtisadi mənafeyinə ziyan vura biləcəyi təqdirdə tətbiq olunur
- gömrük sərhədindən keçirilərkən onlar üçün faktiki ödənilmiş və ya ödənilməli olan sövdələşmə xərclərinə tətbiq olunur
- konkret ölkəyə müəyyən məhsul növünün və ya bütün növ məhsulların idxalını və ya ixracının, və ya bunların hər ikisinin qadağa edilməsi zamanı tətbiq olunur

689 I rübdə dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı 240 min man, reallaşdırılmış məhsulun həcmi 1200 min manatdır, II rübdə dövriyyə vəsaitlərinin dövretmə əmsalı 1,2 dəfə artırsa, onda II rübdə 1200 min manat məbləğində məhsulu satmaq üçün tələb olunan dövriyyə vəsaitlərinin orta qalığı nəyə bərabərdir?

- 260 min man
- 160 min man
- 180 min man
- 200 min man
- 150 min man

690 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyəti növlərinə nələr daxil deyil?

- lisensiyalaşdırma və franşayzing
- idarəetmə kontraktları və «qılaltı» kontraktlar
- ixrac və idxal
- birbaşa investisiya və portifel investisiyası
- planlaşdırma və proqramlaşdırma

691 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinin əsas motivi nədir?

- müəssisədə əmək məhsuldarlığının artırılması
- məhsul satışının miqyasının genişləndirməsi
- idarəetmənin təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- müəssisədə fondviminin artırılması
- müəssisədə əmək tutumunun azaldılması

692 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxildir?

- müəssisənin əmək haqqı üzrə borclarının azaldılması
- nizamnamə fondunun azaldılması
- işçilərin əmək haqqının yüksəldilməsi

əsas fondların ekstensiv istifadə əmsalının artırılması

- təchizat və satış mənbələrinin diversifikasiyası

693 Müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətində əsas tutduğu məqsədlərə nə daxil deyil?

- əmək haqqının artırılması
- resursların əldə olunması
- satışın artırılması
- satış mənbələrinin diversifikasiyası
- təchizat mənbələrinin diversifikasiyası

694 Hansı variant gömrük rüsumu növünə aid deyil?

- strateji rüsum
- advalor rüsum
- spesifik rüsum
- kompensasiya rüsumu
- xüsusi rüsum

695 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin xarici iqtisadi fəaliyyətinə təsir edən amillərə aid deyil?

- sosial amillər
- coğrafi amillər
- hüquqi və mədəni amillər
- siyasi və iqtisadi amillər
- tarixi amillər

696 Müəssisənin ixrac əməliyyatlarına nələr daxil deyil?

- kreditə ixrac
- konsiqnasiya
- franşayzinq
- müvəqqəti ixrac
- təkrar ixrac

697 Müəssisə ixrac əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

- gömrük yük bəyannaməsi
- müəssisənin Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş kodu
- xarici şəxslərlə bağlanmış müqavilə
- ixrac olunan məhsulların mənşəyi haqqında sənəd
- müəssisənin nizamnaməsi

698 Kvota:

dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

- müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir

müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

699 Müəssisə idxal əməliyyatlarını həyata keçirərkən gömrük orqanlarına hansı sənədi təqdim etmir?

əmtəənin mənşəyini təsdiq edən sənəd

əmtəənin keyfiyyət sertifikatı

gömrük yük bəyannaməsi

invoys

- dövlət qeydiyyatı şəhadətnaməsi

700 Barter:

- dəyəri ödənilmədən ekvivalent məbləğdə qarşılıqlı əmtəə (məhsul) mübadiləsini əks etdirir
xarici şirkətin müəyyən haqq müqabilində mineral xammalın kəşfiyyatı və hasilatını aparması üzrə məsələləri əks edir

müəyyən müddət ərzində siyahıya daxil edilmiş əmtəələrin maneəsiz idxal və ixrac olunmasına icazəni əks edir

müəssisənin istehsal-təsərrüfat fəaliyyəti zamanı məhsul vahidinə material sərfinin yuxarı həddini əks etdirir

müəyyən müddət ərzində konkret əmtəənin idxal və ixracına tətbiq olunan dəyər və natüral ifadədə yol verilə bilən məhdudiyyətləri əks etdirir